

Gorenjski Glas

PETEK, 24. JUNIJA 2016

LETO LXIX, ŠT. 50, CENA 1,70 EUR, 14 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Petindvajset let od osamosvojitve

Jutri, 25. junija, praznujemo dan državnosti. Mineva petindvajset let, odkar je takratna skupščina razglasila samostojno slovensko državo.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Petindvajset let mineva od zgodovinskega sprejema Deklaracije o neodvisnosti in Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije, akta, ki sta formalno omogočila izvedbo osamosvojitve Slovenije. Dne 25. junija 1991 je bilo v tedanji skupščini zelo slovesno, še bolj slovesno je bilo naslednji dan na današnjem Trgu republike, ko smo bili priča rojstvu države. Od takrat 25. junij praznujemo kot dan državnosti.

Toda slovesnemu začetku so sledili dramatični

dogodki: že naslednje jutro po praznovanju, na katerem so na drog pred slovenskim parlamentom dvignili slovensko zastavo, se je začel napad jugoslovanske armade na samostojno državo. V desetdnevni vojni smo jo uspešno obranili in pozneje dosegli tudi njeno mednarodno priznanje.

Mineva petindvajset let od takratnih dogodkov. Rojstni dan države s številnimi prireditvami praznujemo tudi na Gorenjskem: proslave ob dnevu državnosti pripravljajo domala v vseh občinah, Gorenjska se spominja tudi dogodkov

iz osamosvojitvene vojne na mejnih prehodih in brniškem letališču. Posebno pozornost namenja tudi slovenski zastavi: v planinskem muzeju v Mojstrani so se te dni srečali možje, ki so 12. junija 1991 na vrhu Triglava razvili slovensko zastavo, ob tej priložnosti pa so nastale tudi nepozabne fotografije Joca Žnidaršiča.

Na Gosjaku nad Breznico v občini Žirovnica pa so domačini, »ki dobro v srcu mislijo in so ponosni, da lahko živijo v svoji domovini«, te dni izobesili slovensko zastavo večjih dimenzij.

Dne 12. junija 1991 je na vrhu Triglava v čast bližnjega rojstva države zaplapolala slovenska zastava, dogodek je nepozabno zabeležil fotograf Joco Žnidaršič.

Odpirajo novi Kamp Špik

Družba Hit Larix z 850 tisoč evri oživilja Kamp Špik v Gozdu - Martuljku, na mestu, kjer je nekoč že bil, a so ga z namenom gradnje apartmajskega naselja pred skoraj desetletjem zaprli.

MARJANA AHAČIČ

Gozd - Martuljek – Ideja o gradnji še enega apartmajskega naselja v Zgornjesavski dolini se k sreči ni uresničila, tako da bo v Gozdu - Martuljku v neposredni bližini Hotela Špik od 1. julija dalje spet kamp. Na treh hektarih površin bo gostom na voljo dvesto parcel za skupaj okoli šeststo gostov.

»Za zdaj bomo v kampu ponudili prostor za šotore in avtodome, jeseni pa že načrtujemo nadgradnjo, in sicer postavitev mobilnih hišic, centralnega objekta z recepcijo ter pokritega prireditvenega prostora,« je povedal Ernest Požnel, direktor

Ernest Požnel, direktor podjetja Hit Larix, Eva Štravs Podlogar, generalna direktorica direktorata za turizem in internacionalizacijo, župan Kranjske Gore Janez Hrovat in predsednik uprave družbe Hit Dimitrij Piciga na slovesnosti ob odprtju prenovljenega Kampa Špik pretekli torek

družbe Hit Larix, ki je v investicijo za ureditev in ponovno oživitev Kampa Špik namenila dobrih 850 tisoč evrov, kar predstavlja največje vlaganje v razvoj novih turistično-namestitvenih kapacitet v občini Kranjska Gora letos. »Ob ključnih izzivih, ki Skupino Hit še čakajo na destinaciji Kranjska Gora, se investicijska priložnost in nadaljnja širitev dejavnosti družbe Hit Larix na neigralniške vsebine kaže za poslovno odgovorni odločitvi, ki bosta prispevali k ustvarjanju novih sinergij tako na destinaciji kot tudi v Skupini Hit,« je prepričan Dimitrij Piciga, predsednik uprave družbe Hit.

► 6. stran

Prilogi:
kranjske novice
deželne novice

JELOVICA POLETNI HITI IZ JELOVICE

Izkoristite akcijske popuste in preverite možnost eko subvencije do -50%.

-20% **-12%** **-25%**

www.jelovica-okna.si

GORENJSKA

Odkrili kip Ivane Kobilce

Na vrtu Gorenjske, kot so nekdaj imenovali Podbrezje, so na poletni sončev obrat odkrili kip samosvoje, genialne slikarke Ivane Kobilce, ki je v Podbrezjah naslikala znamenito Poletje. Slovesnosti se je udeležil tudi Borut Pahor.

4

GORENJSKA

Nove cene v Kranju, v Šenčurju ne

Potem ko so v občini Naklo zavrnil elaborat o oblikovanju cen storitev odvajanja in čiščenja odpadnih voda in s tem podražitev, so ga v sredo zavrnil še v Šenčurju, kranjski mestni svetniki pa so ga potrdili.

5

KRONIKA

Za rop obsojena na družbenokoristno delo

Drugo- in tretjeobtoženemu za rop in uboj učitelja Pavla Zupana iz Nomenja Jetonu Fidu in Shkljimu Banushiju leto in osem mesecev zapora, od tega bosta 16 mesecev odslužila z 980 urami družbenokoristnega dela.

14

CG+

Tisti, ki niso ponosni na svojo državo, niso vredni nič

»Od osem tisoč narodov jih ima samo dvesto svojo državo. Med njimi smo Slovenci. Če tega ne znamo ceniti, nismo vredni nič,« pravi Vitomir Gros.

20, 21

VREME

Danes bo sončno in vroče. Jutri in v nedeljo bo spremenljivo do pretežno oblačno, popoldne bodo možne krajevne nevihte.

18/31 °C
jutri: spremenljivo oblačno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Ko se tehnologija združi z inovativnostjo in oblikovanjem – sesalnik Hoover Synthesis

Izjemen sesalnik je najbolj inovativen Hooverjev model zadnjih desetletij in združuje tehnologijo, inovacijo in oblikovanje. Sesalnik Synthesis s pomočjo patentirane vrhunske tehnologije PACT deset litrov hišnega prahu stisne v en sam liter. Zagotavlja vrhunsko učinkovitost, s katero zanesljivo odstrani prah iz našega doma. V posodi za prah so protibakterijski srebrni ioni, ki preprečujejo razvoj bakterij v sesalniku, zato je še posebno primeren za ljudi, ki trpijo zaradi alergij, in za lastnike domačih ljubljencev.

Poleg vsega pa sesalnik znamke Synthesis odlikuje izjemno enostavno vzdrževanje, posodo za prah pa zlahka snamemo in izpraznimo, ne da bi prišli v stik s prahom. Zato je sesalnik Synthesis idealna izbira za vse, ki imajo radi popolnost, saj združuje vrhunsko od tehnologijo, inovativnost in oblikovanje. Velja omeniti tudi to, da porabi zelo malo energije.

Naročniku Gorenjskega glasa podarjamo ročni sesalnik znamke Hoover. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na nagradno vprašanje: Katere tri stvari združuje sesalnik Synthesis? Odgovore s svojimi podatki pošljite do srede, 30. junija 2016, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova 4, Kranj, ali na: koticek@g-glas.si.

Nagrajenka

V nagradni igri v Kotičku za naročnike, ki je bila objavljena 17. junija 2016, avokadovo olje Yanumi prejme Bernarda Zupan iz Žirovnice. Čestitke nagrajenki!

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme ZORAN MATIČ iz Mojstrane.

Spoštovani bralci
Gorenjskega glasa

Ogledni izvod revije Suzy, ki ste ga naročniki in bralci časopisa Gorenjski glas 21. junija brezplačno prejeli kot priložnostno vašemu časopisu, je založnik Delo, d. o. o., priložil v želji, da vam predstavi novo tabloidno revijo. Pri vlaganju revije pa je prišlo do neljubne napake, saj je bila delu naklade priložena številka revije Suzy, katere redni datum izida je bil petek, 3. junij, in kjer je bil objavljen članek »Težave v raju Urške in Janeza«. V članku je uredništvo revije Suzy bralce nehoti zavedlo z informacijo, da se je Janez Janša na strankarskem družinskem pikniku pojavil

brez otrok in žene, za kar se je uredništvo revije Suzy družini Janša - Bačovnik in bralcem takoj javno opravičilo na portalu slovenskenovice.si in tudi v naslednji številki revije Suzy, ki je izšla v petek, 10. junija. Vsem bralcem Gorenjskega glasa, ki smo jih s tem nenamerno prizadeli, se za napako družba Delo, d. o. o., iskreno opravičuje.

Upamo, da ste v reviji Suzy našli tudi aktualne in zanimive novice, ki so vam polepšale vaše bralne urice.

Irma Gubanec,
predsednica uprave
Delo, d. o. o.

Skladišče orožja v kleti

Tisto zimo, od novembra 1990 do junija 1991, je pri Erлахovih v Srednji vasi v Bohinju v klet pod delavnico hodil samo gospodar Franc. Domači so sicer slutili, vedeli pa niso, da je prav pri njih shranjenih nekaj sto kosov orožja, ki ga je pred jugoslovansko vojsko skrivala slovenska teritorialna obramba.

MARJANA AHAČIČ

Srednja vas v Bohinju –

»Malo čudno je, ko kakor z neba pridejo besede 'Ali imaš kaj prostora za shranjevanje orožja?',« se dogodkov izpred več kot 25 let spominja Franc Erlah iz Srednje vasi v Bohinju, ki je v kleti svoje delavnice do leta 1991 hranil več sto kosov orožja teritorialne obrambe, katere pripadnik je postal takoj, ko se je kot mlad fant vrnil iz služenja vojske v tedanji jugoslovanski armadi.

»K meni v Srednjo vas je 20. novembra leta 1990 prišel kolega Lovro Sodja in me vprašal, ali imam kakšen prostor, kamor bi lahko shranili orožje. Malo sem se začudil, kako da prav jaz, saj nisem bil edini pri teritorialni obrambi, in nisem si prav dobro predstavljal, za kakšno skrivanje orožja gre. Nisem nič pomišljal, bodo že vedeli, sem si mislil, in sem pokazal garažo, pod katero sem ravno sezidal klet, morda bo pa odgovarjala.«

Sodja, ki je pogledal prostor, ni imel pripomb, prav tako ne Janez Smole in Janez Koselj, ki sta na ogled prišla dva dni za njim – prostor brez vlage, zračen, suh in na novo pobeljen je bil primeren tudi za skladišče orodja. »Spominjam se,

da je 27. novembra leta 1990 snežilo, zapadlo je že kakih deset centimetrov snega, ko so zvečer do hiše pripeljali kombiji in tovornjaki in orožje spravili v moje 'skladišče', klet pod garažo. Malo te pretrese, seveda, ni enostavno prevzeti nekaj sto kosov orožja pod svojo komando,« pove.

Pravi, da je bil po eni strani ponosen, da so mu zaupali, po drugi pa priznava, da ga je bilo tudi malo strah. »Domači niso vedeli, kaj se dogaja, so pa prav gotovo nekaj slutili. Vedela sva za to orožje samo dva, Filip Šubelj in jaz, so nama dali tudi dve avtomatski pištoli – eno njemu in eno meni – za vsak slučaj, če bi se morala braniti. Pa se ni bilo treba, saj smo bili vsi tiho o tem, kaj se dogaja, ključ od kleti pa sem ves čas skrbno nosil pri sebi. Zvečer sem včasih razmišljal, kako bi bilo, če bi nekdo potrkal na vrata in hotel od mene skrito orožje. Tista pištola mi verjetno ne bi kaj dosti pomagala ...« se po 25 letih vendarle že lahko nasmehne ob misli na tiste nevarne čase.

»Še najtežje sem se organiziral jeseni, ko so bile kolone, ki smo jih vedno shranjevali v klet,« še doda, spet z nasmehom. »Tisto leto mi jih je po stopnicah v klet pomagal znesti samo Šubelj ...«

Franc Erlah pred delavnico, pod katero je klet, kjer je dobrega pol leta skrival orožje teritorialne obrambe. »V klet smo ga skrili 27. novembra zvečer,« se spomni, »29. junija pa smo ga zjutraj, pri dnevu, nosili ven.«

V klet pod delavnico vodijo strme stopnice. »Najbrž so našo klet izbrali tudi zato, ker si nihče ni mogel zares misliti, da bi kdo vse tiste puške tovoril po takšnem ozkem in strmem stopnišču,« si danes, po 25 letih, misli Erlah.

Obletnica bitke v Trzinu

Trzin – Občina Trzin in Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Domžale v ponedeljek ob 18. uri vabita na osrednjo regijsko proslavo ob dnevu državnosti. Slovesnost bo potekala na mostu čez Pšato, kjer je bil leta 1991 ustavljen konvoj jugoslovanske vojske. S proslavo bodo obeležili 25. obletnico osamosvojitve Slovenije in bitke pri Trzinu. H kulturnemu programu bodo poleg Pevskega zbora Odmev iz Kamnika in pevke Neže Drobnič prispevale okoliške občine Domžale, Mengeš, Lukovica, Moravče in Kamnik. Slavnostni govornik bo predsednik Republike Slovenije Borut Pahor.

Danes slovesnost na letališču

Zgornji Brnik – Ob 25-letnici samostojne Slovenije bodo na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana v sodelovanju z Območnim združenjem veteranov vojne za Slovenijo in Postajo letališke policije Brnik danes ob 12. uri pripravili slovesnost pri spomeniku pred stavbo policije. Slavnostni govornik bo prvi general Slovenske vojske Janez Slapar, v. d. načelnik Republiškega štaba Teritorialne obrambe. Pri izvedbi proslave bodo sodelovali še učenci Osnovne šole Davorina Jenka Cerklje, glasbeni orkester Slovenske policije, Občina Cerklje, Policijsko veteransko društvo Sever Gorenjska in Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo.

Spoštovani in dragi državljani,

s ponosom in gotovostjo se lahko ozremo na 25 let naše mlade uspešne države.

V SMC bomo naredili vse, da naši prelepi Sloveniji vrnemo samozavest in nasmeh. Bodimo drzni, upajmo si biti srečni.

Čestitamo za praznik, ki smo si ga izborili in nas odlikuje.

Dr. Miro Cerar, predsednik

SMC stranka modernega centra

Proslava ob dnevu državnosti

Kamnik – Občina Kamnik vabi na proslavo ob dnevu državnosti in 25. obletnici osamosvojitve, ki bo jutri, v soboto, ob osmih zvečer na Glavnem trgu v Kamniku. Slavnostni govornik bo župan Marjan Šarec. V kulturnem programu bo nastopil Simfonični orkester Domžale - Kamnik. Uro pred proslavo, torej ob 19. uri, pa vabijo, da se na kamniških Žalah ob spominskem obeležju skupaj poklonimo Edvardu Peperku, borcu, ki je dal življenje za Slovenijo.

Postavili tri spominska obeležja

V Bohinju je Združenje veteranov vojne za Slovenijo ob petindvajsetletnici samostojnosti Slovenije postavilo tri obeležja v spomin na prelomne dogodke pred četrto stoletje. Osrednjo slovesnost so pripravili pri Hidroelektrarni Savica, ki je v tistih časih služila kot skladišče orožja.

ANDRAŽ SODJA

Ukanc – Pri Hidroelektrarni Savica v Bohinju je Združenje veteranov vojne za Slovenijo v sredo odkrilo spominsko obeležje v spomin na prelomne dogodke leta 1991, ko je hidroelektrarna služila kot tajno skladišče orožja teritorialne obrambe. Obeležje sta odkrila bohinjski župan Franc Kramar in direktor Gorenjskih elektrarn Aleš Ažman, ponosen na bogato zgodovino Hidroelektrarne Savica, ki sega v čase prve svetovne vojne, ko je služila za proizvodnjo elektrike za pogon tovornih žičnic. V stoletju delovanja je proizvedla že več kot milijardo in sto milijonov kilovatnih ur energije. Kot je povedal Janez Koselj, predsednik Območnega združenja

veteranov vojne za Slovenijo Zgornje Gorenjske, so orožje v elektrarno prepeljali novembra 1990: »Orožje je bilo sprva shranjeno v kletnih prostorih sedanje Občine Bohinj. V večernih urah 27. novembra so ga izpraznili in orožje v tajnosti prepeljali v tajna skladišča v elektrarni, pri Erlahu v Srednji vasi, pri Kajžarju v Podjelju in na Voglu. Za razliko od drugih skladišč pa tega v elektrarni niso izpraznili junija 1991, ampak so vanj prepeljali še oborožitev, zaplenjeno na mejnih stražnicah. Zato lahko rečemo, da slovenska teritorialna obramba, še zlasti pa Gorenjska, nikoli ni bila razorožena.« Kot je še dodal bohinjski župan Franc Kramar, je bil Bohinj eden od strateških krajev v osamosvajanju Slovenije:

Odkritje obeležja na Hidroelektrarni Savica v Ukancu

»Dejstvo je, da smo v Bohinju hranili orožje teritorialne obrambe in da so Bohinjci zelo odgovorno in z veliko narodno zavestjo novi državi stopili v bran. Kasneje so kot mobiliziranci branili državo pri karavanškem

predoru. Bohinj je k samostojnosti Slovenije prispeval veliko, zato mi je žal, da ta država v 25 letih tega ni prepoznala in Bohinja 'nagradi-la' s tem, da bi vsaj izpolnjevala zakone, ki jih je sama sprejela.«

K

KOMENTAR
CVETO ZAPLOTNIK

Osamosvojitvena enotnost za današnje čase

V teh dneh se spominjamo dogodkov pred petindvajsetimi leti, ko se je po razglasitvi samostojnosti začela vojna za Slovenijo. Žal nas tudi veličastnost in pomembnost zgodovinskih dogodkov ne odvrta od razprav o tem, kdo je v vojni nosil večje breme – teritorialna obramba ali policija, kdo od slovenskih politikov je bil pomembnejši za osamosvojitve, kdo je takrat deloval zakonito in kdo bi moral za takratna dejanja zdaj odgovarjati pred sodišči ... To me ne preseneča – še druge svetovne vojne, ki je s svojim koncem odmaknjena že več kot enainšestdeset let, nismo povsem razčistili in »končali« s pravnim dejanjem, le kako bi vojno, ki se je začela in končala pred petindvajsetimi leti.

Če bi slovensko osamosvojitveno vojno merili le po trajanju, bi morda kdo le zamahnil z roko – češ preveč govorjenja za to, preveč proslavljanja. Vojna je bila resda kratka, a ko se je začela, ni nihče vedel, koliko odločen in pogumen slovenski odpor reagiral jugoslovanski politični vojaški vrh. Vsem, ki smo sodelovali v vojni, je vojna vendarle dala misliti. Ko je na tedanjem kranjskem sejmišču v Savskem logu, kjer smo varovali zajete zvezne policiste in carinike, sredi noči odjeknil

strel, smo planili pokonci in se »v strelcah« pomikali od drevesa do drevesa. To niso bile več orožne vaje, na katerih smo se malo urili in malo veseljačili ter pokali s šolskimi naboji, takrat je šlo zares – s pravimi naboji in s pravim sovražnikom na drugi strani.

Desetdnevna vojna je bila dovolj za strah, a tudi v opozorilo, da mir ni nekaj vnaprej danega in da si je zanj treba vedno prizadevati, tudi v današnjem času, ko svet pretresa jo poleg vojn tudi teroristična dejanja. Lepo nam je ob vseh tegobah, ki jih občutimo, živeti v miru, v svobodni državi in se brez strahu sprehajati po Ljubljani, Kranju ... Upam, da bo tako še dolgo, zmeraj!

Ko so v osamosvojitveni vojni narod in njegovi voditelji ne glede na politično prepričanje in strankarsko pripadnost nastopili enotno in z jasnim ciljem, je bila to odlika, ki jo v družbi, še zlasti v politiki, danes močno pogrešamo, še pri proslavljanju dogodkov izpred petindvajsetih let smo močno razdvojeni. Morda bi ob 25. obletnici osamosvojitve lahko spet nastopili enotno in z jasnim ciljem, tokrat za boljše upravljanje države, za lepše perspektive mladih in brezposelnih, za delavce in upokojence, ki se s svojimi prejemki težko preživljajo ...

Koroško voščilo Sloveniji

Deželni glavar Koroške dr. Peter Kaiser je poudaril, da so nekdanji sovražni narodi sedaj dobri prijatelji.

JOŽE KOŠNJEK

Celovec – Sprejema, ki ga je v počastitev dneva slovenske državnosti in 25. obletnice osamosvojitve Slovenije na vrtu generalnega konzulata v Celovcu priredil slovenski generalni konzul Milan Predan, se je udeležilo blizu 400 gostov. Med njimi je bil tudi koroški deželni glavar dr. Peter Kaiser, ki je s stiskom rok našemu generalnemu konzulu čestital tudi vsem državljanom in državljanom Slovenije. Spomnil je na izjave, ki sta jih leta 1991 in 1992 sprejela koroška vlada in deželni zbor, s

Praznični stisk rok sosedov in prijateljev: koroški deželni glavar dr. Peter Kaiser in slovenski generalni konzul v Celovcu Milan Predan / Foto: Neža Rozman

katerimi sta podprla samostojnost Slovenije in se vezala k dobremu sodelovanju. Poudaril je, da narodi na tem območju, ki so se nekdanj borili drug proti drugemu, sedaj dobro sodelujejo. Deželni glavar je svoj nagovor sklenil z besedami: Naj živita Republika Slovenija in Republika Avstrija, naj živi miroljubna Evropa!

V prostorih konzulata so odprli razstavo fotografij, ki so jih med osamosvojitveno vojno posneli fotoreporterji in novinarji mariborskega dnevnika Večer, in diplomatskih dokumentov iz tega časa, ki jih je dalo na ogled slovensko Ministrstvo za zunanje zadeve. Razstava ima namen tudi med prebivalci Koroške oziroma Avstrije dvigniti vedenje o razmerah in dogodkih, povezanih z osamosvajanjem Slovenije, v katerem je bila posredno kot sosed vključena tudi Avstrija.

Za nekatere dobrine delamo manj časa

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V državnem statističnem uradu so ob 25. obletnici razglasitve samostojne Slovenije zbrali zanimive podatke z različnih področij življenja pred osamosvojitvijo in po njej. Tako je bilo s povprečno mesečno neto plačo 1991. leta možno kupiti 397 kilogramov črnega kruha, za nakup enega kilograma tovrstnega kruha pa je bilo

treba delati 27 minut. V letu 2015 je bilo s povprečno plačo možno kupiti 542 kilogramov črnega kruha, za kilogram pa je bilo treba v povprečju delati 19 minut. Ob koncu 1991. leta je bilo na zavodu za zaposlovanje prijavljenih 91.200 iskalcev zaposlitve, ob koncu lanskega leta pa jih je bilo več kot 113.000. Od skupnega števila brezposelnih je bilo 1991. leta dobrih 45 odstotkov mlajših od 26 let,

decembra lani je bil ta delež 11,4-odstotni. Medtem ko je bilo pred 25 leti razmerje med povprečnim številom zavarovancev in povprečnim številom upokojencev 2,08 proti 1, je bilo lani lani to razmerje 1,37 proti 1. Leta 1991 je bil ženin ob sklenitvi zakonske zveze v povprečju star 28,6 leta in nevesta tri leta manj, predlani pa ženin v povprečju 34,5 leta in nevesta 2,7 leta manj. V Sloveniji je bilo v letu 1991

sklenjenih približno 8200 zakonskih zvez in 1800 razvez, predlani pa je bilo sklenjenih zvez približno 1600 manj in razvez 640 več. Število oseb v povprečnem stanovanju se je zmanjšalo s 3,1 na 2,4. V letu osamosvojitve so naštehi okrog 1,4 milijona turistov, lani jih je bilo približno trikrat več. Število izdanih knjig na tisoč prebivalcev se je v 25 letih skoraj podvojilo – s 123 na 239.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Završ Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Završ Žlebir;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sredo od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,70 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

K

KOMENTAR
MATEJA RANT

Šola in starši

V tem šolskem letu so učenci in dijaki danes še zadnjič sedli v šolske klopi. Pred njimi sta dva meseca počitnic, ko si bodo lahko oddahnili od šolskih obveznosti. A priznati je treba, da si nekoliko oddahnemo tudi starši, ki smo skozi šolsko leto prav tako močno vpeti v šolske in obšolske dejavnosti svojih otrok. Nekateri mogoče celo preveč. Prav je, da starši nudijo vso pomoč svojemu otroku, kadar jo potrebuje. A niso redki niti taki, ki mislijo, da mora otrok iz šole nositi same petice. In ta pritisk očitno občutijo tudi učitelji v šoli, saj samo pogled na seznam učencev, ki vseh devet let dosegajo odličen uspeh, pokaže, da je ta bistveno daljši, kot je bil recimo še nekaj generacij nazaj. Prava slika učenčevega znanja se zato verjetno pokaže šele v srednji šoli. Pogosto ocene šele takrat dobijo pravo vrednost.

Konec šolskega leta pa prinese tudi večno dilemo, kaj učiteljicam kupiti za darilo. Ob tem si nihče niti drzne ne izraziti pomisleka, da je učitelj za svoje delo plačan. In da je hvaležnost mogoče izraziti na mnogo načinov, tudi s preprosto besedico hvale. Ta nič ne stane, verjamem pa, da učiteljem, če je izrečena iskreno, veliko več pomeni kot vsa brezosebna darila, ki jih prejema vsakokrat ob koncu šolskega leta. In

si tako prihranijo zadrego, kot se je zgodila »naši« učiteljici, ko je eden od otrok ob pogledu na lepo zavito darilo presenečeno vzkliknil, če ima mogoče učiteljica rojstni dan. Časi, ko so učitelje plačevali s klobasami in jajci, ki so jih otroci prinesli od doma, so namreč mimo. Bolj kot tovrstnih daril bi bili po moje učitelji veseli, če bi se starši manj vtikali v šolo in bi zaupali njihovi strokovnosti.

In potem verjetno ne bi bile potrebne tudi razprave o vključevanju priseljencev v vzgojno-izobraževalni sistem, ki smo jim bili priča letos. Otroci nimajo predsodkov, so izjemno tolerantni in se ne združujejo v skupine po narodnosti. Če so kakšni problemi, so z odraslimi v lokalnem okolju, je v zvezi s tem poudaril ravnatelj ene od kranjskih osnovnih šol, kjer imajo z vključevanjem otrok drugih narodnosti nadvse pozitivne izkušnje. A to kljub temu ne prepriča nekaterih staršev, ki vzrok za kakršnokoli težavo na šoli vedno najdejo prav v otrocih priseljencev. In zato še toliko bolj pomenljivo zvenijo besede ministrice Maje Makovec Brenčič, ki je učenec ob koncu šolskega leta med drugim zaželela, da bi med počitnicami našli čas za prijateljska druženja tudi s tistimi sovrstniki, ki počitnic ne morejo preživljati brezskrbno.

Otroci nas potrebujejo

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – Slovenska karitas je pred nedavnim začela z že tradicionalno dobrodelno akcijo Otroci nas potrebujejo, ki je namenjena zbiranju materialnih in finančnih sredstev za pomoč socialno ogroženim otrokom s šolskimi potrebščinami.

Že maja je v akciji Pokloni zvezek osnovne šole in vrtce povabila k zbiranju zvezkov za socialno ogrožene otroke. Odzvalo se je 267 osnovnih šol in 102 vrtca, zavoda ali posamezne enote. Zbrani zvezki v teh dneh že prihajajo na škofijske Karitas, ki jih bodo preko poletja poleg druge pomoči razdelile socialno ogroženim otrokom. Med poletjem k pomoči vabijo ljudi odprtega srca, ki lahko prinesejo nove, velike črtaste zvezke na najbližjo Karitas ali darujejo finančna sredstva za

pomoč otrokom na transakcijski račun: Slovenska karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana, TRR: SI56 0214 0001 5556 761, sklic: SI 00 362, namen: Otroci nas potrebujejo. Darujete lahko s poslanim SMS-sporočilom s ključno besedo ZVEZEK ali ZVEZEK5 na 1919 in darovali boste 1 evro ali 5 evrov. Zgibanke s položnico bodo na voljo tudi po župnijah. Zbrana sredstva in zvezke bo Karitas avgusta razdelila socialno ogroženim družinam s šoloobveznimi otroki. Neposredna pomoč bo realizirana v obliki paketov šolskih potrebščin ali v obliki bonov oziroma naročilnic za nakup delovnih zvezkov in šolskih potrebščin. Družine v stiski se po pomoč glede šolskih potrebščin lahko obrnejo na najbližjo Karitas v župniji oziroma na škofijske Karitas.

Odkrili kip Ivane Kobilce

Na vrtu Gorenjske, kot so nekdanje imenovali Podbrezje, so na poletni sončev obrat odkrili kip samosvoje, neuklonljive in genialne slikarke Ivane Kobilce, ki je v Podbrezjah naslikala znamenito Poletje.

SUZANA P. KOVAČIČ

Podbrezje – Kulturno društvo (KD) Tabor Podbrezje je v spominskem parku znamenitih Podbrežanov ob farni cerkvi sv. Jakoba v torek odkrilo spomenik slikarke Ivane Kobilce. S tem so se dostojno oddolžili umetnici, ki ima svoje korenine v Podbrezjah, kjer se je na domačiji Pr' Blek rodila njena mati Marija Škofic. Tu je Ivana s svojo družino preživljala počitnice in naslikala svojo mojstrovino Poletje (1899), ko je bila stara 28 let. Prav v cvetu mladosti jo je v kipu upodobil priznani akademski kipar Mirsad Begić.

Projekt Ivana Kobilca vsebuje štiri pomembne sestavine. Postavitev spomenika in preureditev parka, izdajo monografije Videla sem svet in življenje, postavitve spominsko-informacijskih tabel na Ivanini poti septembra in izdajo znamke, razglednice ter poštnega žiga. Pri uresnitvi projekta tudi finančno je sodelovala vrsta predanih domačinov, sorodnikov, rotarijancev in donatorjev, ideja za projekt pa se je razvila pri KD Tabor Podbrezje. »Ko smo se odločili, da bomo slikarki ob 90. obletnici njene smrti, 155. obletnici rojstva in 125. obletnici odhoda njenega Poletja v Pariz, postavili spomenik, še nismo vedeli, koliko in kakšne novosti, veselja in skrbi bo projekt prinesel

Doprsni kip Ivane Kobilce je ustvaril akademski kipar Mirsad Begić, odkrila sta ga častni gost, predsednik republike Borut Pahor in Daca Perne. /Foto: Tina Dokl

s seboj. Z velikim zanimanjem je priprave spremljal in jih spodbujal župnik, msgr. Janez Rihar. Ko nas je obiskal kipar Mirsad Begić in se odločil, da bo ustvaril kip, smo vedeli, da moramo narediti vse, tudi nemogoče, da se dostojno oddolžimo umetnici, ki korenini v Podbrezjah,« je zbrane nagovorila predsednica KD Tabor Podbrezje Daca Perne.

KD Tabor Podbrezje vse pomembne Podbrežane predstavi v knjigah, tokrat so se odločili za sodelovanje z Narodno galerijo, ki je omogočila tudi objavo reprodukcij slik Ivane Kobilca. Avtorica monografije Videla sem

svet in življenje je dr. Lidijska Tavčar, ob odkritju kipa je bila slavnostna govornica in besedno se je poklonila tudi slikarčinemu Poletju: »Kobilca je dosegla velik preboj s predanim, zavzetim študijem in iskanjem ustrezne likovne kompozicije v okolju materine domačije, kjer so ji bili asistenti njeni mlajši podbreški sorodniki in Ivanin najljubši model sestra Fani. Kar dve poletji je nastajala njena najbolj prepoznavna slika, v kateri sta povezani pleneristična dokumentarnost in alegorični značaj poletja. In prav ta oljna slika iz Podbrezij je Ivani Kobilca odprla vrata v svet.« Radoživa in podjetna

slikarka je imela široko mrežo poznanstev, v Podbrezjah je spoznala prijateljico in slikarko Roso Pfäffinger in še mnoge prodornosti se bodo bralcu odkrile v monografiji.

Zgodbo ob poletnem sončevem obratu so v kulturnem programu spletli Ema Grašič kot Taborska Urška, Dominika Jeglič kot Ivanina sestra Fani, Šparovčevi otroci in Štefan Grašič kot 'kulisar' Poletja, povezovalka Nataša Kne, igravec Borut Veselko, recitatorica Alenka Fister, gimnazijski ženski pevski zbor Carmen Manet, glasbenika Urša in Jure Kavčič in violinistka Katarina Miklavčič.

Smrad s čistilne naprave

Krajani Slovenskega Javornika opozarjajo na smrad, ki naj bi prihajal z nedavno dograjene centralne čistilne naprave.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Na Jesenicah so pod okriljem projekta GOR-KI v lanskem letu nadgradili centralno čistilno napravo in uredili terciarno stopnjo čiščenja. Naložba je na koncu stala kar 7,4 milijona evrov, zanjo pa so pridobili kohezijska in državna sredstva. Že v času gradnje je bilo kar nekaj težav, saj so izvajalci naleteli na visoko podtalnico ter žlindro v obstoječih nasipih. Zato so bila potrebna dodatna dela, stroški so se povišali za 900 tisoč evrov, vsa dela pa so bila končana šele konec lanskega poletja. Čistilna naprava je zdaj v poskusnem

obratovanju, pojavile pa so se nove težave. Krajani Slovenskega Javornika so namreč začeli opozarjati na smrad, ki prihaja s čistilne naprave. Kot je v njihovem imenu dejal Bojan Korbar, sicer jeseniški občinski svetnik, se krajani pritožujejo zaradi neprijetnih vonjav s čistilne naprave, ki naj bi bile neznesne zlasti popoldne in zvečer. »Vonjave so tako močne, da je nemogoče imeti odprta okna,« je dejal Korbar in prosil pristojne za pojasnila, predlagal pa je tudi sestanek s krajani. Pritožbe zaradi smrada prejema tudi na Krajevni skupnosti Slovenski Javornik - Koroška Bela, je potrdila

predsednica Maja Otovič in na seji odbora za gospodarstvo težavo prenesla občinski upravi z vprašanjem, kje so razlogi za smrad.

»Naprave so še v poskusnem obratovanju, ko se še regulirajo in obravnavajo posamezni parametri, denimo biološki. Ko bodo vzpostavljeni vsi parametri, pričakujemo, da ne bo več prihajalo do občasnih neprijetnih vonjav s čistilne naprave. Skupaj z javnim komunalnim podjetjem JEKO-IN se trudimo, da bi bile težave čim prej odpravljene,« je odgovorila direktorica občinske uprave Valentina Gorišek.

Nuša Jelenc z JEKO-IN, ki je upravljavec Centralne

čistilne naprave Jesenice, pa je pojasnila: »Čistilna naprava je dograjena in v poskusnem obratovanju. Vsi postopki čiščenja odpadne vode potekajo od začetnega črpališča in grobega čiščenja do mehanskega in biološkega čiščenja z odstranjevanjem fosforjevih in dušikovih spojin. Sam proces ne ustvarja neprijetnih vonjav, neprijetne vonjave so v prostoru za shranjevanje izločenih odpadkov na grabljah in pri postaji za prevzem greznih gošč ter blata iz malih komunalnih čistilnih naprav.« V JEKO-IN sicer ne zaznavajo tako močnih neprijetnih vonjav, da bi bilo to moteče pri vsakodnevnih aktivnostih na prostem in bi krajani morali imeti zaprta okna, je zavrnila. Kot je dejala, bodo jeseni pripravili dan odprtih vrat, na katerem bodo krajanom in občinskimi svetnikom tudi prikazali delovanje celotnega objekta.

Nove cene v Kranju, v Šenčurju ne

Potem ko so v občini Naklo svetniki zavrnilo elaborat o oblikovanju cen storitev odvajanja in čiščenja odpadnih voda in s tem podražitev, ga je v sredo zavrnil tudi občinski svet v Šenčurju, kranjski mestni svetniki pa so odločili, da zavlacanje zakonsko potrebnega dviga cen ni več smiselno.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR,
VILMA STANOVNIK

Šenčur, Kranj – S projektom Gorki so tako občina Kranj, Naklo kot Šenčur pridobile več kilometrov nove kanalizacije, ki je speljana na novo čistilno napravo v Kranju. S povečanjem vrednosti infrastrukture se poveča tudi najemnina, ki je najpomembnejša postavka cene omrežnine, potrebo po povečanju cen komunalnih storitev iz elaborata utemeljujejo v Komunalni Kranj. Poleg tega cen v Kranju niso spremenili od leta 2009, v Šenčurju pa od leta 2004, uskladiti pa jih je treba tudi z metodologijo državne uredbe.

Od petih postavk v ceni komunalnih storitev se spreminjata dve (odvajanje in čiščenje odpadnih voda, pri obeh se zaračunava tudi omrežnina),

mesečni izdatek reprezentativnega gospodinjstva pa bi se v Šenčurju z dosedanjih 22,43 evra povečal na 36,42 evra. V občini Šenčur sicer ocenjujejo, da bodo morali cene dvigniti, nikakor pa ne soglašajo z več kot 60-odstotnim poveča-

Nove cene odvajanja in čiščenja odpadnih voda bodo v kranjski občini začele veljati 1. julija. Primerjave z ostalimi mestnimi občinami v Sloveniji kažejo, da bodo (novi) izdatki še vedno med najnižjimi.

njem. V odboru za javno infrastrukturo so opozorili na več s tem povezanih nejasnosti, denimo da je v ceni čiščenja zajeta tudi odškodnina prebivalcem Drulovke, zakaj je v ceno še vključena amortizacija stare čistilne naprave, prav tako naj bi v ceni za leto 2016 upoštevali dejanske, in ne ocenjenih

stroškov, sicer pa predlagajo, naj Komunalna naredi novo kalkulacijo. Menijo tudi, da bi predlagano podražitev lahko dosegli v prihodnjih treh letih, vsako leto približno za petino. Pri Komunalni jih skrbi izguba, če predlagane cene ne bodo

sprejete. Z vpletenimi občini bi se morali v tem primeru pogovarjati o morebitnih subvencijah, da strošek ne bi padel na ramena uporabnikov. Svetniki so izrazili še več pomislekov v zvezi z elaboratom in ga na glasovanju soglasno zavrnilo, predlagali pa, naj se oblikuje delovna skupina, v kateri

bodo predstavniki vseh treh občin, da se odstrani dvom o pravilnosti kalkulacije. Menijo tudi, da stroškov čistilne naprave Mestna občina Kranj ne more preložiti na obe manjši občini, o tem pa se niso ne pogajali in tudi ne podpisali kakršnega koli dogovora. V delovno skupino so predlagali Aleša Puharja in Sebastiana Moharja.

Kranjski mestni svetniki so, prav tako v sredo, najprej obravnavali odlok o ustanovitvi in organiziranju podjetja Komunalna Kranj. »Glavni spremembi v odloku sta, da se ponovno uvaja nadzorni odbor in da bomo tudi župani lahko člani skupščine Komunale Kranj. Ta sprememba bo začela veljati, ko bodo odlok sprejeli tudi ostale občine ustanoviteljice,« je pojasnil kranjski župan Boštjan Trilar, svetniki pa so odlok v prvi

obravnavi soglasno sprejeli. Daljša je bila nato razprava glede dviga cen storitev odvajanja in čiščenja odpadnih voda. Cene se namreč ne bodo spremenile za vse, saj so do sedaj več gospodinjstvih objektih (blokkih) plačevali bistveno manj kot v hišah. Cene bodo sedaj izenačili, tako da se bo cena v večstanovanjskih objektih v povprečju povečala za deset evrov (nekje tudi manj), v enostanovanjskih objektih pa ne. Čeprav so nekateri svetniki predlagali, da bi bil dvig cen postopen, so se na koncu odločili, da bi bilo to preveliko breme za občinski proračun in so glasovali za nove predlagane cene. Prav tako so sprejeli elaborat o oblikovanju cen storitev odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode in padavinske vode z javnih površin.

Predsednik državnega sveta v Žirovnici

Žirovnica – V torek je občino Žirovnica obiskal predsednik državnega sveta Mitja Bervar, ki ga je spremljal državni svetnik z Jesenic Stevo Ščavničar. Z županom Leopoldom Pogačarjem so govorili predvsem o pripravah na razglasitev svetovnega dneva čebel, kar bo pomemben dogodek tako za občino Žirovnica kot za Slovenijo. Prav državni svet je med prvimi podprl pobudo čebelarjev, da bi 20. maj postal svetovni dan čebel. Bervar je Žirovničanom obljubil pomoč pri pripravah na ta dogodek, zlasti pri dogovarjanju z državo glede dokončne ureditve ceste skozi Breznico. V začetku julija pa naj bi v Žirovnici potekala celo seja državnega sveta.

Umetnikov ambient

Tržič – Danes, v petek, 24. junija, ob 19. uri bo v Paviljonu NOB, na ploščadi pred galerijo Ferda Mayerja odprtje umetnikovega ambianta. Hkrati s slednjim bo predstavljena tudi stalna razstava doniranih del. O Mayerjevem likovnem opusu bo spregovoril muzejski svetnik Gorenjskega muzeja ddr. Damir Globočnik.

Nič o poslovanju doma Taber

Domnevne nepravilnosti v domu Taber, ki so bile glavni povod za zadnjo sejo v Cerkljah, naj najprej preverita policija in inšpekcija, se je odločila dobra polovica občinskih svetnikov. Vnovič obstruirali glasovanje o novem aktu o ustanovitvi zavoda.

ANA ŠUBIC

Cerklje – Ceklanski občinski svetniki so se minulo sredo sestali že na drugi redni seji ta mesec. Župan Franc Čebulj jo je sklical zaradi zahteve osmih svetnikov iz vrst SDS, Liste za Vas, Liste obrti, podjetništva in turizma ter liste Tudi mi smo del vas, ki so želeli obravnavati domnevne nepravilnosti pri poslovanju doma Taber, na katere je opozoril eden od zaposlenih, ki je sicer kasneje svoje navedbe preklical. Toda predlagatelj se je so na koncu kljub prisotnosti vodstva zavoda z v. d. direktorja Zdravkom Kastelicem na čelu ostali brez pojasnil.

Svetniki Liste za razvoj vasi pod Krvavcem, SD, NSi in SLS so namreč s pregledovanjem opozicijskih svetnikov sklenili, da omenjene točke ne bodo obravnavali. Sledili so navedbam člana sveta zavoda Tonea Kopitarja, da gre pri tem za varstvo osebnih podatkov, zato je bolje počakati na ugotovitve delovne inšpekcije in policije, saj je zaposleni na domnevne nepravilnosti pri poslovanju zavoda

opozoril tudi njiju. To je edina pravilna pravna pot, je bil prepričan tudi župan, ki je od sveta zavoda zahteval, naj zaradi razjasnitve dilem zunanjemu izvajalcu naroči notranjo revizijo poslovanja zavoda od avgusta lani dalje.

Zapletlo pa se je že pred tem – župan je namreč na dnevni red že tretjič uvrstil spremenjeno pogodbo o ustanovitvi zavoda Taber in nov akt o njegovi ustanovitvi, a so opozicijski svetniki (z izjemo odsotnega Roka Mihelčiča Potočnika z Liste tudi mi smo del vas) glasovanje znova obstruirali. Še vedno se jim namreč z županom ni uspelo uskladiti glede njegovih pristojnosti, predvsem glede določila, da naj bi župan podal soglasje k imenovanju v. d. direktorja. Čebulj je odločen, da od tega ne bo odstopil, meni namreč, da če bi soglasje dajal občinski svet, bi le stežka dobili v. d. direktorja, možnost njegove postavitve pa zavodom omogoča, da niso »delovno paralizirani.« »Gre za dobro občino in zavoda, ne za moje dobro,« je poudaril.

Tudi predsednica sveta zavoda Andreja Jerala je

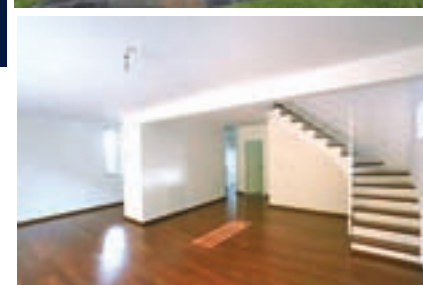
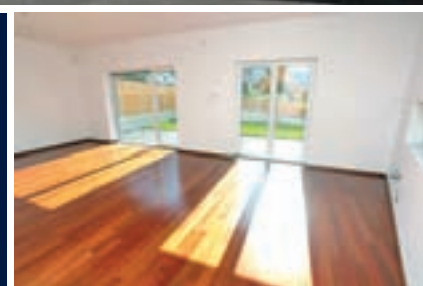
svetnike pozvala k sprejemu novega akta, ker da je njihovo delo oteženo, poleg tega pa bi svoja predstavnika v svetu zavoda dobili tudi stanovalci in zaposleni, ki želijo sodelovati pri izbiri novega direktorja doma. A kot je dejal Marko Bolka (Lista za Vas), jim zaradi procesnih rokov tudi s takojšnjim sprejetjem ne bi več mogli omogočiti sodelovanja pri že začetem postopku izbire direktorja. Jerala je še povedala, da je bil junija v domu v Šmartnem opravljen inšpekcijski pregled zaradi anonimne prijave v zvezi s potekom razpisa za direktorja in da bodo ob koncu postopka inšpektorico obvestili o izbiri kandidata.

Na razpis za direktorja se je sicer prijavilo enajst kandidatov, kot je pojasnil član sveta zavoda Tone Kopitar, se bodo prihodnji teden začeli razgovori z njimi. Kot kaže, pa bodo vsaj za nekaj časa še morali podaljšati mandat sedanjemu v. d. direktorja, ki mu mandat poteče konec avgusta. Vsi kandidati za direktorja so namreč zaposleni in imajo nekajmesečni odpovedni rok.

Podjetje SEMAGO je za Vas na **Kovorski cesti v Bistrici pri Tržiču** zgradilo moderno zasnovane in energijsko varčne objekte s petimi stanovanjskimi enotami, ki predstavljajo samostojno hišo, dvojček in duplex stanovanje.

Vsak kupec kot darilo ob vselitvi prejme nov Renault CLIO, tako boste z nakupom ene od enot imeli novo hišo, oz. stanovanje in še nov avto. Izkoristite ugodno priložnost in pokličite na **031 828 999**.

Člani razsodišča so odstopili

Po dobrem letu od imenovanja so odstopili člani Častnega razsodišča Mestne občine Kranj.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Na sredini seji kranjskega mestnega sveta so svetniki dobili obvestilo častnega razsodišča, da člani, ki so bili imenovani na 8. seji lani junija, kolektivno in nepreključno odstopajo. Rudi Tavčar kot predsednik, Lučka Kajfež Bogataj kot podpredsednica in člani Andraž Jakelj, Nebojša Vasič in Peter Robnik so pojasnili, da so se za aktivno članstvo v častnem razsodišču odločili, ker so želeli dvigniti odnos do etike v Mestni občini Kranj in tudi širše v družbi.

»Ob ocenjevanju dogajanj v zadnjih mesecih se nam zdi moralno nesprejemljivo, da tisti, ki so se postavljali s sprejetjem Kodeksa ravnanja funkcionarjev Mestne občine Kranj in imenovanjem Častnega razsodišča Mestne občine Kranj, ignorirajo njegove odločitve, po drugi strani pa tisti, ki so nasprotovali sprejetju kodeksa in s tem tudi imenovanju častnega razsodišča,

želijo častno razsodišče dobesedno ukiniti,« pojasnjuje v svoji obrazložitvi in dodajajo, da se zavedajo, da je pravna podlaga za delovanje častnega razsodišča pomanjkljiva in nedorečena in da ni nobene pravne osnove za izvrševanje njegovih odločitev. »Čeprav so člani častnega razsodišča že prej vedeli, kakšna so njihova pooblastila in pravna podlaga, ocenjujem, da to, kar se je zgodilo, ni dobro. Vseeno trdim, da je častno razsodišče doseglo svoj namen. Glavni razlog, zaradi katerega sem vztrajal pri ustanovitvi častnega razsodišča je bil, da se mestni svetniki ne zaposlujejo v javnih zavodih in javnih podjetjih, da krajevne skupnosti delujejo transparentno, da ne dobivajo poslova samo prijatelji in znanci župana in občinske uprave. S tega zornega kota je častno razsodišče naredilo ogromno,« je povedal župan Boštjan Trilar in dodal, da se bodo najbrž odločili za novo evidentiranje in nove člane častnega razsodišča.

Odpirajo novi Kamp Špik

◀ 1. stran

Kot je poudarila Eva Štravs Podlogar, generalna direktorica direktorata za turizem in internacionalizacijo, je Kamp Špik pomembna pridobitev za slovenski turizem. »Ne le poslovno, tudi osebnostno in cennim prispevek kampov v slovenskem turizmu ter njihovo inovativnost in raznoliko ponudbo. Tovrstna turistična ponudba namreč popolnoma sovпада s smernicami trajnostnega razvoja

slovenskega turizma in z mednarodnimi trendi.«

Župan Kranjske Gore Janez Hrovat pa obljublja, da bo občina poskrbela za pogoje, ki bodo omogočali nadaljnji razvoj turizma v Martuljku in okolici, saj občina načrtuje postavitev urejenih plezalnih poti, podobnih nedavno odprtim mojnstranskim, tudi v Srednjem Vrhu, ureditev naravnega kopalnišča v neposredni bližini kampa ter skupaj z državo izgradnjo pločnika skozi Gozd - Martuljek.

Nova tematska pot na Žirovskem vrhu

Žirovski Vrh Sv. Urbana – V Turističnem društvu (TD) Žirovski Vrh so uredili novo doživljajsko tematsko pot po gozdu Zala, ki so jo poimenovali Medvedkova pot. Uradno jo bodo odprli v nedeljo, ko se bo mogoče pridružiti pohodu do tri in pol metre visoke mahovnate medvedke Štefke sredi Zale. Nova otroška pohodniška pot po besedah Lucije Kavčič iz TD Žirovski Vrh temelji na čutnih zaznavah in gozdni pedagogiki, ki otroke popelje v čisto drug svet. »Otroke poveže z naravo, da se zavedo njenega pomena in brez težav pozabijo na sodobno tehnologijo.« Med drugim se ustavijo ob velikanskih mravljiščih, kjer spoznajo pridnost mravljič. Pot bodo popestrili še z različnimi animacijami. Ogledali si bodo tudi predstavo o medvedu in čebeli ter se skupaj z Marjanom Uljanom - Mali-Bujem poveseleli na gozdni jasi, kjer otroke čaka tisoč in ena dogodivščina. V gozdu se vedno skriva tudi kak skriti zaklad, ki otrokom pričara nasmeh na obraz. Za konec otroke pogostijo z gozdarsko malico, čebelarji pa poskrbijo za sladko presenečenje. Pot je dolga tri kilometre in pol, zbor za pohodnike, ki se morajo prej obvezno prijaviti, pa je ob 9. uri na domačiji Pr' Bukovc.

Zaradi pozebe manj medu

Zaradi spomladanske pozebe akacije in slabega medenja rastlin je pridelek medu za polovico manjši od običajnega.

ALEŠ SENOŽETNIK

Begunje – Minuli petek je Čebelarstva zveza Slovenije v sodelovanju s čebelarskimi društvi in čebelarji pripravila Dan odprtih vrat, s čimer so obiskovalci dobili vpogled v več kot 150 čebelarskih društev po Sloveniji, med njimi je tudi 16 društev z Gorenjskega, ki so svoja vrata večinoma odprla v petek, nekatera pa so to že storila pred kratkim ali pa še bodo ob kakšni drugi priložnosti, povezani z lokalnimi dogodki.

Med slovenskimi čebelarji je okoli tisoč gorenjskih, ki vzdržujejo nekaj manj kot 14 tisoč čebeljih družin. Zadnja leta se čebelarji spopadajo s številnimi težavami. Letos jih skrbijo predvsem posledice slabega vremena. Zaradi pozebe akacije in slabega medenja rastlin je po podatkih Opazovalno-napovedovalne službe, pridelek za polovico manjši od običajnega. Čebelarji se bojijo tudi nadaljevanja slabega vremena. »Če bo slabo vreme trajalo tudi v času medenja lipe in kostanja, lahko glavna paša pri nas odpade,« je zaskrbljen predsednik Čebelarskega društva Begunje-Karavanke Lovrenc Avsenek.

V Sloveniji je več kot deset tisoč čebelarjev, ki pridelajo med 1500 in 2500 ton medu. V povprečju vsak Slovenec poje en kilogram medu na leto.

Čebelarka Tanja Magdič je otrokom predstavila, kako se pridobiva med. / Foto: Aleš Senožetnik

Narašča zanimanje za čebelarstvo

Društvo je obiskal tudi državni sekretar na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Marjan Podgoršek, ki je, izvzemši omenjene težave, s stanjem čebelarstva pri nas zadovoljen. »Slovenija je kljub majhnosti čebelarsko pomembna dežela, imamo dolgoletno tradicijo, dobro organiziranost čebelarjev ter izjemno vrsto čebel. Naše iniciative, kakršna sta medeni zajtrk in

V zadnjih sedmih letih se je število čebelarjev povečalo za 30 odstotkov, število čebeljih družin pa za 21 odstotkov.

Svetovni dan čebel, so tudi širše dobro sprejete,« je povedal Podgoršek in dodal, da slovenski čebelarji dobro črpajo tudi evropska sredstva, ki jih izkoriščajo v 80 do 90 odstotkih. Slaba dva milijona finančnih spodbud za čebelarje pa letos namenja tudi država. Število čebeljih družin se je povečalo za dobrih dvajset odstotkov, število čebelarjev pa za trideset. Spodbudno je tudi, da narašča zanimanje za čebelarstvo med mladimi. V zadnjih letih se je namreč skoraj tri tisoč

začetnikov udeležilo tečajev čebelarstva.

Ob dnevu odprtih vrat je Čebelarsko društvo Begunje-Karavanke ob čebelnjaku v parku Psihiatrične bolnice v Begunjah pripravilo zanimiv ogled panjev, ki je navdušil predvsem lokalne šolarje. Ti so z zanimanjem prisluhnili čebelarjema Tanji in Darku Magdiču, ki sta jim razložila proces pridelave medu, še z večjim veseljem pa so okušali različne vrste končnih produktov čebel.

Igrišče odprli državni prvakinji

MATEJA RANT

Žiri – Nekoč degradirano območje v Pustotniku je začelo lani dobivati novo podobo, saj občina na tem mestu

načrtuje nov turistično-rekreacijski center. Ob kopalnišču, ki so ga začeli urejati že lani, so minulo soboto uradno odprli tudi igrišče za odbojko na mivki. Prvo tekmo

na tem igrišču sta odigrali slovenski državni prvakinji v odbojki na mivki, sestri Erika in Simona Fabjan, z dvema državnima podprvakinjama v starostni

kategoriji U19. Po besedah župana Janeza Žaklja jih na občini zdaj čaka predvsem papirnata vojna, saj so se lotili priprave prostorskega načrta še za preostali del območja v Pustotniku, ki je v preteklosti služil kot neuradno odlagališče gradbenih odpadkov. Tu naj bi v prihodnje uredili še postajališče za avtodome in postavili manjši gostinski objekt, na željo ribičev pa načrtujejo tudi manjši ribnik. Doslej so v ureditev tega območja vložili okrog sto tisoč evrov. Urejanja kopalnišča so se lotili v sodelovanju z agencijo za okolje, ki je za to namenila približno štirideset tisoč evrov. Lani pa so bili uspešni tudi na razpisu Fundacije za šport, ki je zagotovila slabo polovico sredstev od skupaj sedemdeset tisoč evrov za ureditev odbojarskega igrišča in okolice.

Uvodno tekmo sta odigrali državni prvakinji, sestri Fabjan. / Foto: Denis Bozovičar

Da bosta nega in oskrba še lažji

Vse več ljudi, ki potrebuje nego in oskrbo, si želi ostati v svojem dosedanjem življenjskem okolju. Brez ustrezne podpore pa to skoraj ni mogoče.

Za lažjo nego in oskrbo obstaja veliko različnih pripomočkov, ki jih nudijo strokovni ponudniki. Pogosto zadostujejo že malenkosti, da je življenje za vse člane družine precej lažje.

Sodelavci podjetja Ranacher v novih poslovalnicah na avstrijskem Koroškem vam pri izbiri ustreznih pripomočkov s tega področja z veseljem pomagajo.

Prisrčno vabljeni, da obiščete eno od poslovalnic.

Police za kopalno kad

Toaletni sedeži

Bandaže

Sprehajalniki

Sprehajalne palice

Negovalne postelje

9 x
na
avstrijskem
Koroškem

Akcijska cena
za model „Disko“

namesto 74,90 €
s tem kuponom samo

48,- €

Ponudba velja do odprodaje zalog.

RANACHER

2 x Celovec • Beljak • Velikovec • Wolfsberg • Šmohor • Špital • Trg • Šentvid

Za vaše zdravje!
www.ranacher.at

Obredja z De profundisom

Kranj – Komorni zbor De profundis iz Kranja v letošnjem letu praznuje svojo 25-letnico, ki jo bodo proslavili z več koncerti in drugimi dogodki. To nedeljo, 26. junija, ob 20. uri bo tako na sporedu njihov tradicionalni koncert v zgodnjem poletju v čudovitem ambientu atrija Pavšlarjeve hiše v Kranju. Pod vodstvom Branke Potočnik Krajnik so leto pripravili glasbeni večer z naslovom Obredja, v katerem bomo pevke in pevci skupaj z gostujočimi umetniki prepletli izbrane obredne pesmi iz preteklosti, ki izhajajo iz ljudske zapuščine in sedanosti, ki jih je oblikovala nuja sodobnega človeka. V programu so pripravili skladbe Stanka Premrla, Antona Nageleja, Emila Adamiča, Cirila Cvetka, Rada Simonitija, Uršule Jašovec, Urške Pompe, Stephen Leeka, Veljoa Tormisa, Ola Gjeila in Huga Alfvéna izvajali pa bodo tudi pesmi iz slovenske ljudske zapuščine. De profundis je k oblikovanju večera povabil tudi goste: violončelistko Barbaro Jager, Jureta Fortuno (recitacije), Majo Povše (tolkala), Marjanco Jocif (piščal) in pripovedovalko Andrejo Stare.

Slikarska razstava na Domplanu

Barviti kontrasti na sliki Mije Naglič / Foto: arhiv društva

Kranj – V prostorih Domplana je do konca meseca na ogled slikarska razstava udeležencev likovnega tečaja Univerze za III. življenjsko obdobje Društva upokoencev Kranj. Razstavljajo Mija Naglič, Minča Komovec, Stana Rovtar in Emil Sekne. »Pri nastajanju del smo dali poudarek komplementarnim barvam ter kontrastom, obenem pa spoznavali tudi ostale zakonitosti likovne teorije,« je dejal njihov mentor, akademski slikar Miha Perčič.

Za dvesto let glasbenega šolstva

Kranj – Slovensko glasbeno šolstvo letos obeležuje dvestoletnico organiziranega šolstva. Ker naša država praznuje tudi 25-letnico samostojnosti Republike Slovenije, so slovenske glasbene šole ob zaključku šolskega leta pripravile prav poseben dogodek. V petek, 24. junija 2016, ob 15. uri bodo z vsebinsko enakim, a hkrati z izvajalsko pestrim programom nastopali v kar 46 različnih krajih po Sloveniji. Glasbena šola Kranj bo za dogodek izkoristila prostor Letnega gledališča Khislstein. Vse šole bodo namreč hkrati, a na različnih mestih izvedle himno Slovenije in skladbo Moja dežela. Skladbi bodo v Kranju izvedli učenci solo petja ob spremljavi instrumentalne zasedbe nekdanjih učencev šole zbranih pod imenom Jazz bi jazz.

Za začetek Mladi levi

V okviru enaindvajsetega Festivala Bled bomo med 1. in 16. julijem na različnih lokacijah na Bledu prisluhnili trinajstim koncertnim dogodkom. Za začetek legendarni Mladi levi.

IGOR KAVČIČ

Bled – Trinajst vrhunskih koncertov različnih glasbenih žanrov od klasike do džez in letos prvič tudi roka, 296 umetnikov je program letošnjega 21. Festivala Bled v enem stavku, ki pa se bo med 1. in 16. julijem razširil v čudovita glasbena doživetja, ki so v srčiki Gorenjske postali stalnica na začetku poletja. Kot je na novinarski konferenci na Bledu uvodoma poudaril ustanovitelj in umetniški vodja festivala Jernej Brence, so na festival prvič letos uvrstili rokovo glasbo. »Legendarni slovenski rokerji Mladi levi letos praznuje svojo 50-letnico, zato smo zelo veseli, da so se odlični glasbeniki ekskluzivno odzvali našemu povabilu.« Pripravili so osvežen in predelan repertoar, pisan na kožo ljubiteljem dobrega starega roka.

Festivalski program se bo nadaljeval s koncerti klasične glasbe na Blejskem gradu, v Grand hotelu Toplice in v cerkvi sv. Martina ter džezovskim koncertom s samimi zvenečimi imeni na Belvederu. Tako bo 2. julija v cerkvi sv. Martina sledil koncert dua, ki ga sestavljata violinist Oskar Longyka in violončelist Sebastian Bertonec, v uvodu pa bo nastopil še Godalni kvartet Accademia. Koncert bo posvečen letos preminulemu violinistu in pedagogu Tomažu Lorenzu. Naslednji dan bo na samostojnem koncertu na Blejskem gradu nastopila mlada violončelistka Zala Vidic, letošnja slovenska predstavica na tako imenovani klasični

Foto: arhiv Mladi levi

Letošnji Festival bo z Mladimi levi mnogim budil spomine na zlata šestdeseta.

Euroviziji. Z otoka prihajata dva sestava, ki bosta nastopila 4. julija v Festivalni dvorani. To sta mladinski big band in simfonični orkester, prvi s trideset in drugi s šestdeset člani. Igrali nam bodo tako džez, funk, blues kot klasiko in filmsko glasbo. Po nekaj predaha se bomo 7. julija v Belvederu predali vrhunskim slovenskim jazzovskim izvajalcem z vokalistko Jadranko Juras. Glasbena skupina Oriyon se bo 12. julija predstavila z zanimivim programom francoskega šansona, za zaključni koncert pa bo letos poskrbel ansambel Cello Attacca!, ki je pred leti nastal prav na pobudo Festivala Bled. Odlična violončelistka Karmen Pečar vedno dobro pripravi svoje godalce, igrajo pa od Vivaldija do Golice. Naj ne pozabimo še na predstavo lužiškosrbske folklorne skupine Schmerlitz iz Nemčije.

V okviru festivalskega dogajanja vsako leto potekajo mojstrski tečaji, v katerih svoje glasbeno znanje pod vodstvom vrhunskih glasbenikov in mentorjev izpopolnjujejo mladi glasbeniki z vseh koncev sveta, doslej jih je prijavljenih 89. Slušatelji se bodo predstavljali na nastopih in koncertih v Grand hotelu Toplice. V spremljevalnem programu pa bosta letos na sporedu tudi dve likovni razstavi. Od prvega dne bo v avli Festivalne dvorane na ogled razstava slik Vinka Bogataja, ki je med drugim tudi naslikal letošnjo celostno podobo za festivalski plakat, 8. julija pa bo njegove slike zamajala slikarska razstava avtorjev iz Umetniškega združenja iz pobratenega avstrijskega mesta Vrba (Velden). Svojo goslarstvo delavnico bo predstavil Edgar Russ iz Cremona. Vstopnina na koncerte bo 12 evrov, za dogodke na gradu pa vstopnina nanj. Kot

je povedal Brence, so lani na koncertih našli okrog štiri tisoč obiskovalcev, festivalski proračun se je po tem, ko je pred leti usahnila podpora ministrstva za kulturo, nekoliko manjši, skoraj polovico pa ga prispeva Zavod za kulturo Bled.

»Festival Bled in kasneje še Okarina vsako leto poskrbita za jedro glasbenega dogajanja in tovrstne obogatitve ponudbe Bleda med glavno turistično sezono. Prepričan sem, da bodo obiskovalci, ki jih je vsako leto več, z veseljem prihajali na koncerte,« je povedal Matjaž Završnik, direktor blejskega Zavoda za Kulturo, ki tako finančno kot organizacijsko pomaga festivaloma. »Naše poslanstvo ni le upravljanje s Festivalno dvorano in Blejskim gradom kot vrhunskim kulturnim spomenikom, ampak tudi organizacija kulturnih in drugih prireditvev na Bledu.«

Zgodbe z Balkana in iz Evrope

Pred dnevi so pri Cankarjevi založbi predstavili sveženj nove prevodne literature. Od intimnih zgodb do razmišljanj o človeški družbi.

IGOR KAVČIČ

Ljubljana – Urednik pri Cankarjevi založbi, Aleš Blatnik, je v družbi prevajalcev predstavil nekaj novih prevodnih del. Kot je povedal, polovico del običajno izbere sam in jih ponudi prevajalcem, polovico jih v obratni smeri ponudijo oni. Prvega na nedavni predstavitvi je ponudil prevajalec Urban Vovk.

»To je knjiga, ki jo z užitek bereš in prevajaš, kaj takega bi želel tudi sam

napisati,« o romanu Oster štart s podnaslovom Sodnikov dodatek mladega srbskega avtorja Miće Vujičića razmišlja njegov prevajalec. »Gre za roman o odraščanju v vojvodinski družini v devetdesetih letih prejšnjega stoletja, v katerem avtor poveže nogomet s takratno politično situacijo.« Oče je stalno pretepeni nogometni sodnik nižjeligaških tekmovalcev, ki honorarno služi z inštrukcijami matematike, mama pa je zobozdravnica, ki se

politično aktivira z ustanovitvijo lokalne radijske postaje. Pomemben člen družine je tudi stric, ki ima vseskozi pripravljen kovček za odhod, med vojno pa se za njim izgubi vsaka sled. Zgodba nam je neverjetno blizu.

Še ena knjiga prihaja s področja nekdanje države. Bosanski avtor Faruk Šehić je napisal roman z naslovom Knjiga o Uni, v slovensščini pa ga je prevedel Zdravko Duša. Avtor je namreč doma iz Bosanske Krupe, ki

leži ob Uni. Knjigo je pisal kar sedem let, v njej pa opisuje travmatične izkušnje iz bosanske vojne, v kateri je bil tudi sam tri leta udeležen kot vojak, ki jih še danes doživljajo mnogi tamkajšnji prebivalci. Glavni junak Mustafa Huzar, ki zapisuje knjigo o Uni, je bipolarna oseba: vojni veteran in pesnik hkrati. Njegovi spomini na nekdanjo državo, vojno in ubijanja so umazani, resničnost je banalna. Iz tega miselnega labirinta se rešuje

s pisanjem. V pripovedi se vrača v otroštvo ob reki, ki pa je bilo lepo. Zakaj reka? Je simbol nespreminjanja, medtem ko mesta propadajo. Tudi človek ostaja in v tem poskuša najti smisel življenja. Avtor je za roman dobil nagrado Evropske unije za literaturo in vodilno bosansko nagrado Meša Selimovića.

Drag šov je zbirka sedemnajstih kratkih zgodb slovaške pisateljice Uršule Kovalyk, prevedel jih je Andrej Pleterski. V njih vstopamo v notranji svet širokega spektra junakinj, neredko v odnosu do moža, ljubljenca, očeta, neznanca, katerih resnični, pristni jaz se iz stvarnega sveta prestavlja v svet sanj, videnj, fantazij.

To jim omogoča, da dvomi o konstrukciji stvarnosti. Prav vsak bralec se bo našel v kakšni od zgodb. Četrta novost je knjiga kontroverznega nekdanjega grškega finančnega ministra Janisa Varufakisa z naslovom Ta svet je lahko boljši in s podnaslovom Kako sem hčeri razložil gospodarstvo. Svoji najstniški hčerki, knjiga je izšla v zbirki Najst, na zanimiv in zabaven način pojasnjuje osnove gospodarstva nekoč in danes s finančno krizo vred. Zakaj v svetu vladata krivica in neenakost in kaj narediti, da bo bolje? Ne, to vsekakor ni knjiga zgolj za najstnike, tudi vam jo priporočamo v branje in marsikaj vam bo bolj jasno, kot vam je ta trenutek.

Dokazati se želijo še doma

Od danes do nedelje bo na letališču v Lescah potekalo tekmovanje svetovnega pokala v padalskih skokih na cilj, na njem pa se želijo dokazati tudi domači tekmovalci.

ZORAN RAČIČ

Lesce – Letošnja sezona svetovnega pokala v padalskih skokih na cilj se je za naše reprezentante začela zelo dobro, saj so že na prvi tekmi pred dvema tednoma na letališču Grobnik pri Reki trikrat stali na zmagovalnem odru.

Najzadovoljnejša je bila po koncu tekmovanja Kranjčanka Maja Sajovic, ki je osvojila prvo mesto in s tem napovedala uspešno novo sezono. »Z zmago na Reki sem bila zadovoljna, ne pa povsem z zadnjim skokom, ki ga v odličnih razmerah nisem izvedla, kot bi ga morala. Doma bo še precej težje, toda izkušenj je precej, vemo, kakšne pasti nas čakajo, in na vse skupaj smo dobro pripravljeni. Vsekakor je potrebna za vsak skok visoka koncentracija, motiva za visoka mesta pa na domačem tekmovanju nikoli ne manjka,« pred domačo tekmo pravi Maja.

Stopničnik se je na uvodu v sezono veselil še Senad

Maja Sajovic je na prvi letošnji tekmi na Grobniku osvojila prvo mesto, motivacije za nov odličen dosežek pa ji ne manjka tudi pred domačimi navijači.

Salkič, ki je osvojil drugo mesto, z ekipo Elan pa se je veselil tretjega mesta. »Na uvodnem tekmovanju se nam je pripetila napaka, zato smo nekoliko zaostali, a navkljub temu smo se uspeli uvrstiti na stopničke, kar je bil naš cilj. Domače tekmovanje je za nas vselej nekaj posebnega. Teren in razmere

poznamo, je pa vselej prisotne malce nervoze pred začetkom, saj doma želimo poseči po najvišjih mestih. Konkurenca bo v Lescah še močnejša kot na Reki, a to je za nas še večji motiv. Kot vedno si želimo konstantnih skokov brez velikih nihanj, upamo tudi na ugodne vremenske razmere.

Upamo, da si bo tekmovanje ogledalo čim več gledalcev,« pravi Senad Salkič.

Po včerajšnjem treningu se bo današnji tekmovalni spored začel ob 8. uri, prav tako bo tekma na sporedu jutri med 8. in 20. uro, v nedeljo pa naj bi se končala do 15. ure.

Na olimpijskem seznamu tudi trije Ločani

Darko Cingesar, Matej Gaber in Jure Dolenc so ta teden dobili povabilo rokometnega selektorja Veselina Vujovića.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Slovenska rokometna reprezentanca se bo znova zbrala 4. julija, ko se bodo na Rogli začele priprave za nastop na olimpijskih igrah. Selektor Vujović je na zbor vpoklical 19 rokometišev. »Po uspešnih kvalifikacijah za svetovno prvenstvo 2017 je bilo logično, da bodo ti igralci na seznamu tudi za priprave na olimpijske igre. Odločil sem se, da povabim 19 rokometišev, saj jih bo na olimpijske igre potovalo le 14 in ne bi bilo korektno, da jih kličemo več, na igrah pa skoraj zagotovo ne bi igrali. Na obeh krilnih položajih imamo po dva igralca, na vseh drugih pa po tri, kar je običajna sestava moštva. Kdo bo Slovenijo zastopal v Braziliji, pa bo jasno glede na formo,

predstavo na treningih, igre na pripravljajalnih tekmah in tudi motivacijo, čeprav menim, da s to ne bo težav,« je povedal selektor Veselin Vujović. Na njegovem seznamu so po pričakovanjih tudi trije Ločani: Darko Cingesar, ki je vse bolj nepogrešljiv na levem krilu, Jure Dolenc, ki igra kot desni zunanji, in krožni napadalec Matej Gaber.

Priprave izbrane vrste bodo potekale na Rogli, v Zrečah ter v Kozini. Ekipo čakajo tudi pripravljajalne tekme v Mariboru (16. 7. proti Tuniziji), v Trbovljah (17. 7. proti Tuniziji) ter Kopru (22. 7. proti Hrvaški). S Hrvaško se bodo v Opatiji pomerili 26. julija, z Dansko pa 4. avgusta že v Riu de Janeiru. Na olimpijskih igrah naše prva tekma čaka 7. avgusta, ko se bodo pomerili z Egiptom.

Gašperja Slugo zamenjal Bojan Lazić

Kranj – Upravni odbor Ženskega košarkarskega kluba Triglav se je odločil, da bo v sezoni 2016/17 člansko ekipo vodil Bojan Lazić, trener z dolgoletnimi trenerskimi in igralskimi izkušnjami. Dosedanji trener članic, Gašper Sluga, ki je odstopil z mesta trenerja članske ekipe, ostaja v klubu, saj bo skrbel za mlajše selekcije kluba ter razvoj košarkarske šole kluba. »Odločitev, ki sem jo sprejel, ni bila najlažja. Iskreno povedano, mislim, da bodo imele mlajše kategorije v tem trenutku od mene večjo korist kot članska ekipa. Svojo energijo, čas in znanje bom vložil v mladinski pogon, kjer imamo nekaj perspektivnih igralcev,« je pojasnil Gašper Sluga ter dodal, da Bojanu Laziću želi veliko uspehov s člansko ekipo in da verjame, da bodo dobro sodelovali.

Po enakovredni borbi Beštrova izgubila

Kranj – Kranjčanka Andreja Bešter, ki je minuli konec tedna nastopila na svojem prvem profesionalnem boksarskem obračunu, se je v Nemčiji pomerila z Maike Klüners. Z dvakratno državno prvakinjo sta bili enakopravni nasprotnici, Andreja pa je Nemko v drugi tudi položila. »Če bi na koncu hotela zmagati, bi morala biti enostavno veliko boljše. Kljub temu sva bila z dvobojem zadovoljna, v nemških medijih pa so zapisali, da sta za dober dvoboj potrebni dve dobri nasprotnici,« je po vrnitvi domov povedal Andrejin trener pri BK Kranj Duško Čavić in dodal, da Andrejo kmalu čakajo novi profesionalni obračuni.

Tomaževa poslovilna tekma bo tudi dobrodelna

Bled – Sredi prihodnjega meseca bo po zaključku Hokejske akademije Anžeta Kopitarja in Tomaža Razingarja na Bledu potekala prireditev s poslovilno tekmo hokejista Tomaža Razingarja. Prireditev se bo 16. julija začela ob 17. uri s tekmo novinarjev, se ob 18. uri nadaljevala s tekmo Tomaževih prijateljev in zvečer ob 20. uri še z dobrodelnim koncertom in dražbo dresov. Glavni organizator dogodka je HKMK Bled. Na prodajnih mestih Eventima in v Pizzeriji Briksen na Bledu je že moč kupiti vstopnice za prireditev po simbolični ceni 9 evrov. Celoten izkupiček od prodanih vstopnic in dražbe dresov po tekmi bo šel v dobrodelne namene. Prejemnica sredstev bo Splošna bolnišnica Jesenice, kjer bodo zbrana sredstva namenili za dokončanje prenove ginekološko-porodniškega oddelka.

Anžetu Kopitarju dve nagradi

Hrušica – Anže Kopitar si je v minuli sezoni zaslužil dve novi pomembni priznanji severnoameriške lige NHL. Novi kapetan ekipe Los Angeles Kings je bil izbran za dobitnika Selkejeve nagrade za najboljšega obrambnega napadalca v ligi in za prejemnika nagrade Lady Byng za gentlemansko igro. Ker je Anže te dni na zasluženih počitnicah, je njegovi nagradi prevzel Luc Robitaille, Anže pa ju bo dobil, ko se vrne iz Slovenije.

Tudi letos dvanajsturni tek

Triatlonski klub Triton bo prvo julijsko soboto v Trbojah drugo leto zapored pripravil dvanajsturni tek, na njem pa pričakujejo tudi oba lanska zmagovalca, Italijana Marca Bonfiglia in Nežo Mravlje.

VILMA STANOVNIK

Trboje – Slovenski 12-urni tek je prva tovrstna ultramaratonska prireditev pri nas, za tekmovanje pa so se že prijavi najboljši ultramaratonci iz Hrvaške, Italije, Bosne, Nizozemske, Finske in Slovenije. Med njimi so tudi takšni, ki so v preteklosti že stali na startu enega najtežjih ultramaratonov na svetu, legendarnega Spartatlona, nekaj prijavljenih tekmovalcev pa se v Grčijo odpravljajo še letošnje leto.

Trasa Slovenskega 12-urnega teka poteka v 5,55-kilometrskem krogu mimo Žerjavke, Prebačevega in Vokla nazaj na startno-ciljni prostor v Trbojah. Da je proga ena izmed najhitrejših, pove dejstvo, da je lanskoletni zmagovalac Italijan Marco Bonfiglio v dvanajstih urah pretekel kar 152,75 kilometra in s tem rezultatom postavil italijanski državni rekord, njegova razdalja pretečenih kilometrov v Trbojah pa je postala tudi druga najdaljša na svetu v lanskem letu. Simpatični Marco je svoj prihod napovedal tudi letos, zato organizatorji

Na lanskem prvem slovenskem 12-urnem teku v Trbojah je bila zmagovalka med ženskami Neža Mravlje, ki je v dvanajstih urah pretekla kar 128,95 kilometra ter prehitela tudi večino moških, saj je bila tretja v absolutni konkurenci.

upravičeno pričakujejo še kakšen odličen rezultat.

Podobno kot lani se bodo v 12-urnem teku, ki se bo začel v soboto, 2. julija, ob 7. uri zjutraj na rokometnem igrišču v Trbojah, z ultramaratonsko preizkušnjo spopadla tudi dekleta. Na startni listi je tudi lanska zmagovalka, Kranjčanka Neža Mravlje.

Zaključek teka bo ob 19. uri, nato pa bo ob startno-ciljnem prostoru sledila

slovesna podelitev. Medalje in pokale najboljšim bo tokrat podeljevala ena najuspešnejših slovenskih atletinj Brigita Langerholc.

»Ker je sama zamisel o tekmovanju nastala predvsem v želji po druženju, se nanj lahko še vedno prijavi vsi dobro pripravljeni tekači in vsi, ki bi radi preizkusili svoje sposobnosti in meje vzdržljivosti. Tekmovalci bodo za 12-urni izziv

potrebovali veliko spodbude, motivacije in podpore, zato ste vsi ljubitelji teka lepo povabljeni na prizorišče tekmovanja, hkrati pa vse prebivalce vasi, skozi katere poteka trasa teka, prosimo za strpnost in razumevanje,« pravijo organizatorji in dodajajo, da še več o prireditvi izveste na spletni strani www.slo12run.com in na družbenem omrežju Facebook Slovenian 12 hour run.

Priprave na uvedbo novega bankovca

Kranj – Evropska centralna banka (ECB) in nacionalne centralne banke iz držav evrskega območja se pripravljajo na uvedbo novega bankovca za petdeset evrov iz serije Evropa. Novi bankovec bodo javnosti razkrili 5. julija, v obtok pa naj bi ga dali spomladi prihodnje leto. ECB je z izdelovalci opreme za bankovce in s panožnimi združenji že podpisala memorandum, s katerim so se zavezali, da bodo prodajne avtomate, avtomate za nakup vozovnic in druge naprave pravočasno prilagodili za sprejem novih bankovcev. Nacionalne centralne banke že od aprila dalje omogočajo izdelovalcem opreme za bankovce, da v prostorih bank testirajo nove bankovce, od julija dalje pa jih bodo lahko testirali tudi v lastnih prostorih in na mestih, kjer jih imajo nameščene. Evrski petdesetak se med vsemi evrskimi bankovci najpogosteje uporablja, v obtoku jih je več kot osem milijard, kar predstavlja približno 45 odstotkov vseh evrskih bankovcev.

Pomoč brezposelnih pri obnovi gozdov

Kranj – Zavod za zaposlovanje namerava v javna dela vključiti brezposelne, ki bodo zavodu za gozdove in drugim neprofitnim delodajalcem pomagali pri sanaciji in obnovi v žledolomu poškodovanih gozdov. Za ta dela je namenjenih nekaj manj kot 1,6 milijona evrov, kar bo predvidoma zadoščalo za sto brezposelnih, ki bodo lahko letos delali do 30. novembra in prihodnje leto od začetka marca do konca novembra. Pomagali bodo predvsem pri izbiri drevja za sanitarni posek, varstvenih delih, meritvah prizadetih sestojev, pri pripravi tal za sajenje, sajenju in zaščiti sadik ter pri organizaciji in usklajevanju dela. Eden od pogojev za vključitev v javna dela je opravljen zdravniški pregled, izbranim delavcem pa bodo potlej omogočili cepljenje proti klopom in usposabljanje za varno delo v gozdu ter zagotovili zaščitno opremo.

Srečanje pridelovalcev žit

Žabnica – Kmetijsko gozdarski zavod Kranj bo v torek, 28. junija, ob pol desetih dopoldne pripravil v Ledinah na Žabniškem polju srečanje pridelovalcev žit. Marija Kalan iz zavoda bo predstavila letošnje pogoje pridelovanja ozimnih in jarih žit na Gorenjskem, Marjeta Zemljč iz Kmetijskega inštituta Slovenije aktualne boleznine žit, predstavniki seminarskih hiš pa poskusni nasad s sortami ozimne tritikale, ječmena in pšenice.

Podjetje mora dihati s trgom

Minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravko Počivalšek je napovedal, da bo vlada vztrajala pri strukturnih reformah za večjo konkurenčnost gospodarstva.

SIMON ŠUBIC

Kranj – »Slovenija je imela zadnji dve leti skoraj triodstotno gospodarsko rast, kar ne pomeni, da imamo sedaj že pravico deliti, ampak le, da smo negativni trend obrnili navzgor, še vedno pa smo nižje, kot smo bili leta 2008. Še naprej je treba izvajati strukturne reforme za večjo konkurenčnost gospodarstva, kar namerava vlada tudi storiti. Pri tem so ključna področja odprava administrativnih ovir, davčna reforma in trg delovne sile,« je v torek povedal minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravko Počivalšek, ki je bil gost razširjene seje upravnega odbora Območne gospodarske zbornice za Gorenjsko. Kot je poudaril, je izvoz največji motor slovenskega gospodarstva, saj z njim ustvarimo 31,5 milijarde evrov od skupno 38,5 milijarde BDP.

Glade odprave administrativnih ovir je minister izdvojil predvsem poenostavitvev postopka za pridobitev gradbenih dovoljenj, saj so

sedaj po njegovih besedah postopki pridobivanja zemljišč za investicije prezahtevni. »Ministrstvo za okolje in prostor pripravlja paket treh zakonov, Ključna rešitev je, da sedanje soglasje najbližjih sosedov nadomestijo z mnenjem, tako da niti negativno mnenje ne bi moglo zadržati nadaljevanja postopka, na neki točki pa se bo moral neki organ oziroma arbiter opredeliti do vseh mnenj.« Omenil je tudi, da bo vlada s 1. julijem uvedla tudi t. i. MSP-test, s katerim bodo presojali vplive vsakega novega zakona in ukrepa na gospodarstvo.

Pri davčni reformi je Počivalšek omenil uvedbo dodatnega dohodninskega razreda, saj je Slovenija trenutno nekonkurenčna predvsem pri višjih plačnih razredih, zato nekatera podjetja najbolj zahtevna delovna mesta že selijo v druga okolja. »Zavedamo se, da si gospodarstvo želi več, a vzemite na znanje, da gre le za prvi korak, v katerem je vlada dolžna predstaviti tudi ukrepe za nadaljnjih pet let. Vsaka davčna

Gospodarstvo si od davčne reforme želi več, kot lahko trenutno ponudi vlada, a to je le prvi korak, je na razširjeni seji upravnega odbora Območne gospodarske zbornice za Gorenjsko poudaril minister Zdravko Počivalšek. / Foto: Tina Dokl

reforma mora namreč biti predvidljiva,« je dejal.

Pri reformi trga dela minister pričakuje ukrepe v smeri večje fleksibilnosti pri zaposlovanju in odpuščanju s ciljem, da bo ta podjetja spodbudila k sklepanju večjega števila pogodb o zaposlitvi za nedoločen čas: »Menim, da mora vsako podjetje imeti možnost dihati s trgom. Vsi vemo, da nihče ne

bo nikoli odpustil dobrega delavca.« Ob tem je dodal, da je po Evropi stopnja brezposelnosti v državah z liberalnejšo delovnopravno zakonodajo nižja kot tam, kjer imajo zaščitniško zakonodajo. »Če na tem področju ne bomo letos storili ničesar, potem sprememb do novih volitev ne bo,« je pristavil.

V razpravi se je Počivalšek dotaknil tudi turizma,

ki letno ustvari 2,2 milijarde evrov izvoza. Pri tem je po njegovem mnenju nujno, da družbi Sava oziroma njenemu turističnemu delu, ki s svojimi kapacitetami na Bledu, Štajerskem, v Pomurju in Portorožu predstavlja kar tretjino slovenskega turizma, omogočijo pravo perspektivo, kar bodo lažje dosegli pod okriljem SDH in KAD kot pod slabo banko.

Vrnitev legendarnega torija

V podjetju Črešnik Medvode so predstavili novo linijo mopeda Tori. Sto dvajset so jih naredili za makedonsko pošto, v naslednjem letu jih nameravajo proizvesti dva tisoč, leto kasneje pa že pet tisoč.

MAJA BERTONCELJ

Spodnja Senica – Zgodba mopeda Tori je znova živa. Nadaljuje se z družinskim podjetjem Črešnik Medvode, ki je začelo rasti pod vodstvom Zorana Črešnika v letu 1979. Od začetnega nujenja avtokleparskih uslug je preraslo v celovito avtomobilistično ponudbo. Na sedežu podjetja na Spodnji Senici so v sredo naznanili novo zgodbo, vrnitev legendarnega in še izboljšanelega torija, edinega motornega kolesa slovenskega porekla, ki je izdelan v Sloveniji s slovenskim znanjem in delom slovenskih rok.

Predstavili so dva modela, Tori Amper na električni pogon, ki ga še ne proizvajajo v Sloveniji, in Tori Master, ki ga izdelujejo pri nas. »Modela Tori Master X in Master P sta zasnovana za zahtevnejšega kupca. Gre za tako rekoč delovni moped, ki tako predstavlja idealno prevozno sredstvo za opravljanje

dejavnosti, kot so na primer poštne storitve. Lani je Pošta Makedonije pri nas naročila sto dvajset mopeda, ki jih že uporabljajo. Ker so veliko zanimanja za torija trenutno pokazali na trgih nekdanje Jugoslavije, Madžarske in Ukrajine, imamo v načrtu širjenje proizvodnje. Zato tudi pozivamo vse, tako mlade kot izkušene slovenske

dizajnerje, konstruktorje in razvijalce, ki bi želeli postati del te, verjamem, uspešne zgodbe, da se nam pridružijo. Verjamemo, da lahko v prihodnosti ponudimo kar nekaj delovnih mest, s tem pa bomo svetu pokazali, da tori še vedno velja za kvaliteten slovenski proizvod. Naš cilj je v prihodnjem letu s toriji oskrbeti dva tisoč kupcev,

v letu 2018 pa želimo to število povečati na pet tisoč. Ne nameravamo pa se ustaviti pri omenjenih dveh serijah, saj že pripravljamo nov, oblikovno privlačnejši model, ki bo namenjen mlajšim voznikom za krajše, mestne vožnje in vsem nostalgikom, ki se še radi spominjajo starih torijev. Razmišljamo tudi v smeri električnih vozil

Hiša popolne mobilnosti Črešnik je s ponosom naznanila vrnitev legendarnega in še izboljšanelega torija, edinega motornega kolesa slovenskega porekla. / Foto: Peter Košenina

lastnega razvoja in lastne proizvodnje,« je povedal Boštjan Vidovič, direktor podjetja Črešnik Medvode.

Moped Tori je luč sveta ugledal leta 1984, pri Tomosu pa so se leta 2005 odločili za opustitev proizvodnje in tako se je začelo sodelovanje med avtohišo Črešnik, ki je od leta 2014 tudi pooblaščen prodajalec in serviser vozil Tomos, ter idejnim očedom, Tonijem Rifljem. Skupna želja, da z novo serijo mopeda Tori obudijo nekoč enega najbolj priljubljenih dvokolesnikov v naši regiji, je pripeljala do odkupa licence za proizvodnjo mopeda Tori. Za podjetje Črešnik je to pomembna zgodba. »Z možem sva s tem začela iz nič in verjameva, da bo zgodba uspela. Oče nam je dal temelje, smo avtohiša, a v današnjem času moramo iskati vedno nove izzive, poslovne priložnosti. Takšnega produkta Slovenija nima, povpraševanje je bilo takoj. Želim si, da odpremo nova delovna mesta za mlade glave. Prvi tori je bil pri nas narejen februarja letos. Trenutno največ povprašujejo pošte, tudi slovenski poštarji bodo dobili naše opremljene mopede v test. Za tem projektom stoji okrog dvajset ljudi,« pa je pojasnila Martina Črešnik Vidovič.

Borovlje, mesto s številnimi zanimivostmi

Občina Borovlje ima številna naravna bogastva, kot so vode in gozdovi, k napredku pa veliko prispevata tudi obrt in industrija. V zadnjih letih so veliko sredstev vložili tudi v infrastrukturo.

Borovlje je občina z velikim številom zaposlenih. Na 7200 prebivalcev pride kar 3000 delovnih mest, kar prinaša v občinsko blagajno tudi precej denarja. To pa je hkrati tudi eno najboljših razmerij med številom prebivalcev in delovnih mest v Avstriji. To je tudi razlog, da vseh delovnih mest ni mogoče zapolniti z ljudmi iz lastne občine. Tako se vozi na delo v Borovlje kar 1200 ljudi, med drugim tudi precej iz Slovenije. Župan Ingo Appe je zelo ponosen na dejstvo, da občina zagotavlja idealne pogoje vsem, ki bi v njej radi poslovali. Vendar občina ni vzorna zgolj na poslovnem področju. Borovlje in okolica imata tudi mnoge zgodovinske, naravne in kulturne posebnosti. V mestu je sodoben tehnični muzej, v katerem so poseben poudarek namenili puškarstvu. V Borovljah pa so uredili tudi lovski muzej. V bližnjem kraju Kožentavra/Kirschentheur je na ogled tudi čebelarški muzej.

Foto levo:
Ingo Appe, župan občine Borovlje, ki je središče in največje mesto v Rožu

Foto spodaj:
Lepo urejen Glavni trg

Lekarna Adler Apotheke

V poslovni stavbi sredi Borovelj, poleg poslovalnice Posojilnice Bank, ima že nekaj časa svoj „dom“ lekarna Adler Apotheke.

Njena preteklost je slavna in uspešna. Ugled je uspela obdržati do danes, za kar sta zaslužni predvsem lastnica mag. Jutta Rosian in njena hčerka dr. Eva Rosian, ki skupaj z vrhunsko izšolanimi sodelavkami znata svetovati na področju zdravja in dobrega počutja strank. Za pogovor v slovenščini pa poskrbi prijazna sodelavka lekarnarice Sonja Jug. Tako je sporazumevanje na tem zelo pomembnem področju še bolj enostavno in natančno, kar igra ravno pri zdravljenju odločilno vlogo.

Lekarna zagotavlja strankam hitre in zanesljive informacije o zdravilih in njihovi dobavi ter o drugih iskanih izdelkih. Sploh pa ni treba priti osebno v lekarno, ampak je mogoče zdravila naročiti ali izvedeti za druge informacije enostavno kar po elektronski pošti adler@apothekeferlach.at.

LEKARNA V BOROVLJAH Z BOGATO TRADICIJO
A-9170 Borovlje/Ferlach • Glavni trg/Hauptplatz 16
telefon 0043/4227/2225 • faks 0043/4227/2572

adler@apothekeferlach.at
www.apothekeferlach.at

- Naročila za zdravila sprejemamo tudi po telefonu in e-pošti
- Ekspresna dobava zdravil iz NEMČIJE
- Bachovi cvetni pripravki
- Schüsslerjeve soli

Sonja Jug, Mag. Jutta Rosian
in Dr. Eva Rosian

GOVORIMO SLOVENSKO

Samo po sebi pa je razumljivo, da dobijo stranke tudi po elektronski pošti odgovor v slovenskem jeziku. Da delamo dobro, potrjuje tudi vedno večje število strank iz Slovenije, pravijo v lekarni Adler Apotheke.

Foto levo: Sonja Jug, ki govori slovensko in hčerka lastnice lekarnarice dr. Eva Rosian

„1.500 idej za pripravo jedi na žaru. Tako so moji gostje takoj zagreti.“

www.metro.at

METRO
Gradec/Graz
Weblinger Straße 41
A-8054 Gradec/Graz

METRO Celovec/
Klagenfurt-Hörtendorf
Görtschitztalstr. 22
A-9020 Celovec/
Klagenfurt-Hörtendorf

METRO

Ekkluzivno s
kartico **METRO**

Partner profesionalcev

METRO

Cesta Malta Hochalmstraße

Dolina reke Malte (Maltatal) na avstrijskem Koroškem ni znana zgolj po številnih slapovih. Po njej se vije 14 kilometrov dolga panoramska cesta, ki vodi do največjega avstrijskega jezera, dvesto metrov visokega jezera Kölnbreinsperre.

Že sama vožnja po tej alpski cesti s skalnatimi predori je prijetno doživetje, kar cenijo tudi številni motoristi. Povsem na vrhu pa obiskovalci ne vedo, kaj najprej občudovati. Ob pogledu s tega mogočnega jezera v globino marsikoga prevzame strah. Kdor se želi podati na razgledno ploščad, imenovano Airwalk, potrebuje še posebno trdne živce. Panoramski razgled po okoliških gorah narodnega parka Visoke Ture (Hohe Tauern) pa je vsekakor vreden truda. Kdor želi, si lahko ogleda tudi notran-

jost jezera s hidroelektrarno. Ob tej priložnosti si je vredno ogledati tudi razstavo z naslovom VERBUND-Energiewelt Malta. Osnovna tema te razstave so številne prednosti tovrstne proizvodnje elektrike. Čisto zgoraj, neposredno ob parkirišču, stoji hotel z imenom Berghotel Malta. S sončne terase se ponuja čudovit razgled. Gostom so na voljo domače kulinarične dobrote iz lokalno pridelanih živil. Obisk je zanimiv tudi za skupine, ki so jim na voljo posebne cene in zanimive pavšalne ponudbe.

Takšen izlet je brez dvoma prekrasno doživetje. Ne samo vožnja po alpski cesti Malta Hochalmstraße in obisk hotela Berghotel Malta, temveč predvsem pogled na jez, ki uteleša sožitje narave in tehnike.

VERBUND Tourismus GmbH
+43(0)50313-39363
<http://www.verbund.com/tm/de/malta-hochalmstrasse>

Plovba po Vrbskem jezeru

Vrbsko jezero lahko najbolje spoznate iz ene od šestih modernih ladij. Kdor rad zgodaj vstane, naj nikakor ne zamudi zajtrka „Bella Italia“ oz. „kapitanovega zajtrka“ na krovu ladje. Sicer so gostom med plovbo med Celovcem in Vrbo na voljo trije različni zajtrki, za katere pa se je treba vnaprej najaviti.

Kulinarični užitki so zagotovljeni tudi na plovbi pod motom Captain's Grill & Chill. Kot že samo ime pove, so gostom do avgusta na voljo specialitete z žara. Tako imenovani nedeljski branč oz. „Sonntagsbrunch“, ki je letos prtvíč na programu, pa med 3-urno plovbo ponuja bogat bife zajtrk. Ladje pa lahko najamete tudi za posebne

dogodke in praznovanja večjih skupin. Tako je opremo ladje možno kratkoročno prirediti dogodku primerno. V slogu s časom je tudi tehnična oprema, kot npr. brezplačen internet/Wi-Fi.

WSG Wörthersee Schifffahrt GmbH
Friedelstrand 3
A-9020 Klagenfurt/Celovec
T: +43(0)463 211 55
www.wortherseeschifffahrt.at

PYRAMIDENKOGEL

Razgledni stolp na Jedvovci

Najlepša razgledna točka Koroške!

FLY100
1. 5. - 30. 9.
dnevno
od 10. do 18. ure

FREEFALL
1. 5. - 30. 9.
dnevno
od 10. do 18. ure

TOBOGAN
dnevno odprt!
NOVO - z merjenjem časa!

PYRAMIDENKOGEL.INFO

Linden / Podlipo 62
9074 Keutschach am See / Hodiše
Telefon: +43 (0) 4273 / 2443
office@pyramidenkogel.info

odprt vse dni v letu!

Jedvovca/Pyramidenkogel, najvišji leseni razgledni stolp na svetu

Neposredno iz čudovitega koroškega turističnega kraja Hodiše/Keutschach pelje cesta na hrib na Jedvovca/Pyramidenkogel. Tam čaka obiskovalce razgledni stolp, s katerega je čudovit razgled na celotno Vrbsko jezero, proti Beljaku, Celovcu in tudi Karavankam. Razgledni stolp je bil odprt 20. junija 2013. Letos julija pa naj bi presegli že en milijon obiskovalcev.

Na 847 metrov visokem vrhu priljubljene izletniškega hriba Jedvovca/Pyramidenkogel se nahaja 100 m visok razgledni stolp. Na ta najvišji leseni razgledni stolp sveta se lahko obiskovalci povzpnejo s panoramskim dvigalom. Kdor si želi nekaj rekreacije, pa si bo izbral pot po stopnicah. Na vrhu so tri razgledne ploščadi in zaprt prostor Sky Box, od koder je ob vseh vremenskih razmerah možno občudovati prelepo okolico. Najhitrejša pot navzdol pa vodi po najvišjem evropskem pokitem toboganu, dolgem 120 metrov. Spust traja samo dvajset sekund. Višinska

razlika spusta je 52 metrov, naklon je 25 stopinj. Posebna atrakcija pa je tudi adrenalinski spust po jekleni vrvi „Fly 100“. Dolžina jeklene vrvi je 100 m, višinska razlika pa znaša kar 70 m. Priljubljena novost letošnjega leta pa je skok v globino „Freefall“. Tako se je v prostem padu možno spustiti z 52 na 30 m. Obiskovalce pa čaka tudi vrhunska kulinarična ponudba. Gostje se po ogledu najraje usedejo na razkošno teraso, od koder lahko občudujejo mogočni razgledni stolp. Na svoj račun pridejo tudi otroci, ki se po obisku razglednega stolpa zelo radi poigravo na urejenem igrišču.

Minimundus - mali svet v novi podobi

Celovški Minimundus so v preteklih dveh letih popolnoma prenovili in je zdaj odprt vse leto. V novo zgrajenih prostorih je v dveh nadstropjih na ogled 22 sodobnih postaj z različnih tematskih področij. Veliko pozornosti so posvetili doživetjem, ki jih omogoča sodobna tehnologija. Seveda pa si obiskovalci Minimundusa v približno treh urah lahko ogledajo tudi 156 svetovnih znamenitosti.

Obisk novih postaj in interaktivno doživetje v novo zgrajenih pokritih prostorih Minimundusa nudi obiskovalcem popolnoma nove možnosti sprostitve. Seveda pa se gostje lahko sprehodijo po znanem parku, ki se razprostira na 26.000 kvadratnih metrih. V njem so na ogled modeli najlepših gradbenih čudežev, ladij in vlakov s celega sveta. Vsi modeli so zgrajeni v razmerju 1 : 25. Če so tehnične razmere to dopuščale, so pri gradnji uporabili izvirne materiale, npr. marmor.

Ob ogledu se lahko obiskovalci spočijejo na eni od številnih klopi ali pa obišejo novo restavracijo oziroma kavarno, kjer ne bodo prikrajšani za kulinarčne užitke. Ko se ob počitku nenadoma začne tresti zemlja, se vse oči uprejo v vesoljsko plovilo space shuttle. Tik pred startom je napetost največja: 10, 9, 8 ...

Fotografija zgoraj: Blejski otok in Blejski grad
Fotografija levo: Stephansdom na Dunaju
Fotografija desno: Razgledni stolp na Jedvovci

Minimundus – mali svet ob Vrbskem jezeru
A-9020 Klagenfurt am Wörthersee/
Celovec ob Vrbskem jezeru
Villacher Strasse 241,
tel.: +43 (0)463 21194-0
e-pošta: info@minimundus.at
www.minimundus.at

Minimundus je odprt vsak dan. Do konca junija od 9. do 19. ure, v juliju in avgustu pa do 20. ure. Z obiskom Minimundusa vsak obiskovalec pomaga otrokom v stiski. Dobiček je namenjen dobrodelnici organizaciji Rettet das Kind Kärnten/Rešite otroka Koroška, ki pomaga številnim otrokom, mladim in družinam v stiski.

Celovški Minimundus s še širšo ponudbo

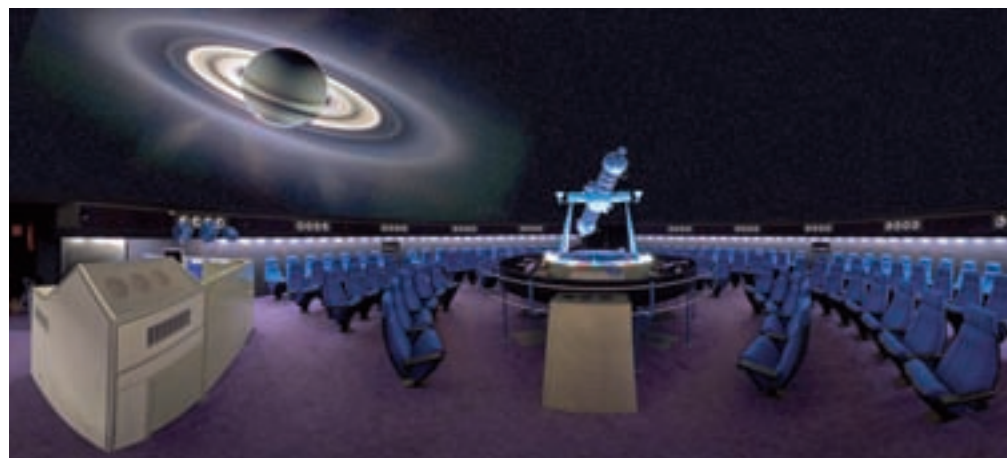
Minimundus, miniaturni svet ob Vrbskem jezeru, se predstavlja v popolnoma prenovljeni podobi. In še vesela novica: obisk Minimundusa je odslej možen vse leto.

Mag. Hannes Guggenberger, poslovodja celovškega Minimundusa, ki je v lasti dobrodelne organizacije Rettet das Kind, je z veseljem povedal, da so v prenavo vložili skoraj osem milijonov evrov. Tako je v dveh letih nastalo moderno pokrito razstavišče s površino 1500 kvadratnih metrov. Zelo razveseljivo je tudi dejstvo, da obisk ni več odvisen od vremena. Poleg 156 modelov iz 40 držav, ki si jih gostje lahko ogledajo na

prostem, so po prenavi obiskovalcem na voljo popolnoma nova doživetja.

V novo zgrajeni stavbi je v dveh nadstropjih obiskovalcem na voljo 22 sodobnih postaj z različnih tematskih področij. Novi oddelek je optimalna dopolnitev obstoječe ponudbe Minimundusa, še zlasti če se zavedamo dejstva, da je vreme vse bolj nepredvidljivo.

Zelo dobrodošla novost je tudi povsem nova klimatizirana restavracija, v kateri je dovolj prostora za 400 obiskovalcev. Tako lahko obisk Minimundusa združite tudi s kulinaricnimi užitki.

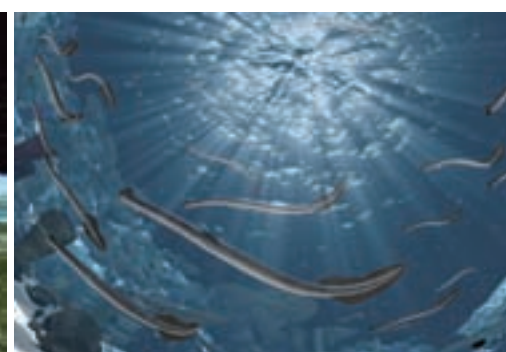
Planetarij – potovanje skozi univerzum

Že kratek pogled v nočno nebo nas navduši. S prostim očesom lahko zaznamo nekaj tisoč različnih zvezd, ki tvorijo že znane skupine. Kar pa se ne vidi na prvi pogled, je dejstvo, da se nad nami nahaja stotine milijard zvezd. Te zvezde so sestavni del naše galaksije Mlečne ceste. Vendar pa je naša galaksija le ena izmed milijard galaksij. In vsaka od teh galaksij vsebuje več milijard zvezd. Dejstvo pa je, da se naš univerzum stalno razvija. Edina konstantna komponenta je stalna sprememba. V Planetariju se je možno podati na časovno potovanje od začetka univerzuma do danes. Spoznali boste, kako so nastale galaksije, zvezde,

planeti in tudi življenje na zemlji. Zemlja je edin planet, na katerem je življenje možno. Podajte se na to čudovito potovanje in spoznajte raznolikost našega univerzuma.

Predstava „Od prapoka do človeka“ v slovenščini poteka vsak dan ob 12. in 15. uri. Dodatne predstave za skupine nad 10 oseb po naročilu.

Planetarium Klagenfurt
Villacherstrasse 239
A-9020 Klagenfurt/Celovec
0043 (0) 463 / 21 700
www.planetarium-klagenfurt.at

NOVO: „ALL in 1 Summerspecial“

Od letos je gostom na voljo kombinirana vstopnica „ALL in 1 Summerspecial“. Z njo je poleg plovbe po Vrbskem jezeru zagotovljen tudi vstop v Minimundus in na razgledni stolp na Jedvovci Pyramidenkogel. Cena vstopnice za vse tri atrakcije je samo 33 evrov.

Ponovno bodo zaslišali dve priči

SIMON ŠUBIC

Kranj – Sojenju strojevodji Andreju Ponikvarju za železniško nesrečo na Jesenicah avgusta 2011 po dveh letih še ni videti konca. Na zadnji obravnavi na kranjskem okrožnem sodišču je namreč predsedujoča sodnica Andrijana Ahačič sklenila, da zaradi dodatne razjasnitve okoliščin nesreče še enkrat zasliši tehničnega strokovnega sodelavca na jeseniški železniški postaji Zorana Račiča, ki je bil tudi vodja intervencije za odpravo posledic trčenja potniškega in tovornega vlaka, in člana komisije Slovenskih železnic za notranjo preiskavo nesreče Boštjana Miklavčiča, ki je v ločenem mnenju zapisal, da po njegovem mnenju ni zadostnih materialnih dokazov, ki bi nedvoumno dokazovali Ponikvarjevo krivdo.

Obramba Ponikvarja, obtoženega, da je 26. avgusta

2011 železniško nesrečo med potniškim in tovornim vlakom, v kateri se je poškodovalo 34 ljudi, povzročil iz malomarnosti, ker je spregledal in prevozil rdečo luč, je prepričana, da je bila v času nesreče na jeseniški železniški postaji izklopljena signalno-varnostna naprava. Pri tem se sklicuje na pričanje upokojenega inštruktorja strojevodij Lucijana Saksida, ki je na aprilskem naroku zatrjeval, da Ponikvar ni prevozil rdeče luči, ker bi se sicer zagotovo sprožila naprava za prisilno ustavitev, in ob tem sklepal, da so na postaji verjetno pred tem izklopili signalno-varnostno napravo. Kot je domneval, so morada prometniki železi čim prej sprostiti pot potniškemu vlaku, misleč, da je tovorni vlak že pripeljal na postajo.

Za povzročitev nesreče iz malomarnosti obtoženemu nekdanjemu strojevodji Andreju Ponikvarju grozi do pet let zapor.

Izsilil prednost motoristu

Vodice – V torek popoldne se je v prometni nesreči v Vodichah huje poškodovala 31-letni motorist. Po ugotovitvah policistov je 64-letni voznik osebnega vozila Renault Kangoo v križišču Kamniške ceste in Ceste Franca Seška zavil levo na Kamniško cesto in pri vključevanju v promet na prednostno cesto zaprl pot 31-letnemu vozniku motornega kolesa KTM, ki je pravilno pripeljal iz smeri Kopitarjevega trga proti Poslovni coni Komenda. V nesreči je 31-letnik utrpel hude, 23-letna potnica pa lahke telesne poškodbe. Oba so z reševalnim vozilom odpeljali v ljubljanski klinični center.

Ste zadovoljni z delom policije?

Kranj – Na spletni strani policije lahko še do konca meseca izpolnite anketo o zadovoljstvu prebivalcev nad delom policije. Na policiji so pojasnili, da se z javnomnenjskimi raziskavami lahko bistveno izboljšajo razumevanje potreb in pričakovanja javnosti, ugotovitve raziskav pa vzpodbujajo izboljšanje dela policije, kar krepi partnerski odnos med policijo in prebivalci. Prav zato si želijo, da bi anketo izpolnilo čim več občanov.

V hišni preiskavi našli heroin

Domžale – Domžalski policisti so ta teden na podlagi odredbe sodišča opravili hišno preiskavo pri 25-letnem moškemu iz Domžal zaradi suma posesti prepovedane droge. Pri tem so našli približno 40 gramov grudaste prašnate snovi, domnevno heroina, in elektronsko tehniko. Osumljencu so odvzeli prostost in ga kasneje privedli k preiskovalnemu sodniku.

Nazadnje trčil v drevo

Kamnik – V sredo okoli 20. ure se je v naselju Mali Hrib na območju Kamnika zgodila prometna nesreča, v kateri se je poškodoval 37-letni voznik osebnega vozila, ki je zapeljal z vozišča, oplazil stanovanjsko hišo, nato pa zapeljal na sosednje dvorišče in trčil v drevo.

Zagorelo v kopalnici

Škofja Loka – V Novem svetu v Škofji Loki se je v torek popoldne iz kopalnice v drugem nadstropju stanovanjskega bloka začel valiti dim. Prosto-voljni gasilci iz Škofje Loke in Stare Loke so prihiteli na intervencijo in ugotovili, da je za pralnim strojem zagorela krpa. Požar so pogasili.

Za rop obsojena na družbenokoristno delo

Drugo- in tretjeobtoženemu za rop in uboj učitelja Pavla Zupana v Nomenju novembra 2014 Jetonu Fidu in Shkllqimu Banushiju leto in osem mesecev zapor, od tega bosta šestnajst mesecev odslužila z 980 urami družbenokoristnega dela.

ANDRAŽ SODJA

Kranj – Na okrožnem sodišču v Kranju sta v torek na predobravnavnem naroku na zatožno klop sedla Jeton Fida in Shkllqim Banushi, ki so ju skupaj s prvoobtoženim Albanom Thaqijem februarja letos prijeli v povezavi z ropom in ubojem učitelja Pavla Zupana novembra 2014 v Nomenju v Bohinju. Thaqija na predobravnavni narok ni bilo, kot smo neuradno izvedeli, pa je tako kot soobtožena dejanje že priznal, in sicer kot uboj, za katerega je zagrožena kazen do 15 let zapor. Obtoženima Fidu in Banushiju je tožilstvo očitalo rop Pavla Zupana, saj naj bi Thaqiju posredovala informacije o velikih količinah gotovine, ki naj bi jih Zupan imel doma, pri ropu pa sta tudi aktivno sodelovala. Kaznivo dejanje ropa sta oba tudi priznala, zato se je predobravnavni narok hitro končal, saj sta obtožena sklenila dogovor s tožilstvom. V

Obtožena Jetona Fida in Shkllqima Banushija so na sodišče pripeljali iz pripora, domov sta se vrnila obsojena na 980 ur družbenokoristnega dela. / Foto: Andraž Sodja

skaldu z njim je tožilka Nadja Gasser za oba zahtevala leto in osem mesecev zapor, ki ga lahko odslužita z družbenokoristnim delom.

V svojem pričanju pred izrekom kazenske sankcije sta oba obtožena izrazila obžalovanje zaradi dogodka: »Zelo mi je žal. Nisem si mislil, da se bom kdaj soočil s takšno situacijo. Mi smo

urejena družina, pet let sem pridno delal in sem hvaležen Sloveniji, da sem bil tako sprejet. Ne morem si odpustiti, da sem s tem zaznamoval tudi družino in otroka,« je dejal Banushi. Podobno je dejanje obžaloval tudi Fido: »S tem sem družino tako rekoč spravil na cesto, ne morem si odpustiti.« Kot je v zaključni besedi

dejala tožilka, so se za takšno kazen odločili zato, ker sta oba obtožena med preiskavo pokazala iskreno obžalovanje, nista predkaznovana, oba pa imata tudi družini in majhne otroke.

Okrožna sodnica Marjeta Dvornik je po 20 minutah razmisleka v celoti sprejela dogovor tožilstva z obtoženima ter oba obsodila na leto in osem mesecev zapor, pri čemer se od skupne kazni odšteje štiri mesece pripora. Preostalo kazen v dolžini dobrih šestnajst mesecev bosta odslužila z delom v splošno korist. Pripor je bil obema odpravljen, tako da sta s sodne dvorane odkorakala na prostost. Predobravnavni narok za prvoobtoženega Albana Thaqija bo predvidoma 6. julija.

Številni sokrajani pokojnega Pavla Zupana so nad odločitvijo sodišča razočarani, saj ocenjujejo, da je dosojena kazen za obtožena Fido in Banushija, kljub temu da nista neposredno povezana z ubojem, prenizka.

Izkazali so se s pogumom

Medalje policije za hrabrost in požrtvovalnost je v Tacnu prejelo pet občanov in triindvajset policistov.

SIMON ŠUBIC

Tacno – V Policijski akademiji v Tacnu je v ponedeljek generalni direktor policije Marjan Fank skupaj z ministrico za notranje zadeve Vesno Györkös Žnidar podelil medalje policije za požrtvovalnost in hrabrost. Med petimi občani in 23 policisti, ki so jih prejeli, tokrat ni bilo nikogar, ki bi ga predlagala Policijska uprava Kranj. Medalje policije za požrtvovalnost se sicer podeljujejo policistom in državljanom, ki izkažejo požrtvovalnost pri reševanju ljudi ali premoženja ali pri opravljanju varnostnih nalog, medalje za hrabrost pa tistim, ki so pri tem tvegali svoje zdravje oziroma življenje. Generalni direktor policije Marjan Fank je ob tem poudaril, da se v policiji zavedajo, da živijo od zaupanja ljudi, in da so takšna dejanja dokaz zavedanja poslanstva policije do ljudi.

Medalje požrtvovalnim in hrabrim policistom in občanom sta tudi tokrat podelila notranja ministrica Vesna Györkös Žnidar in generalni direktor policije Marjan Fank. / Foto: Policija

Med prejemniki medalj za hrabrost so bili štirje policisti PU Ljubljana, ki so oktobra lani reševali migrante iz gorečih šotorov v zbirnem centru v Brežicah, v katerem je bilo ob izbruhu nevarnega požara nastanjenih 400 ljudi. Ob tem so preprečili še večje eksplozije, ko so iz gorišča odstranili toplotne topove

z bencinom. Trboveljski policist Jernej Groboljšek, sicer tudi alpinist, je svojo hrabrost pokazal januarja, ko je brez primerne plezalne opreme pomagal mladostniku in njegovemu psu, ki sta se zapezala v visoki in nevarni skalni polici.

Medalji za hrabrost so prejeli še grosupeljski

policist Željko Ključarič ter policista v Tolminu Gregor Plajnšek in Jaka Obid. Prvi je julija sredi noči pregovoril psihičnega bolnika, da ni razstrelil sebe in hiše, tolminska policista pa sta onesposobila psihičnega bolnika, ki je prav tako grozil z razstrelitvijo hiše in ubojem vsakogar, ki se mu bo približal.

KURILNO OLJE
DATRIS
GREJE MOČNEJE
080 2341

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Dan, ko je na vrhu Triglava zaplapolala slovenska zastava

Na vrhu Triglava je 12. junija 1991 zaplapolala slovenska zastava – resda še brez grba, a vendarle kot simbol nove države, za katero smo se odločili pol leta pred tem. Na vrh so jo ponesli slovenski gorski reševalci, fotograf Joco Žnidaršič pa je ob tej priložnosti posnel fotografije, ki so v dveh desetletjih in pol samostojne Slovenije ponarodele.

MARJANA AHAČIČ

Skupaj z dvajsetimi kolegi gorskimi reševalci jo je na vrh prinesel Mojstrančan Janez Brojan, vsa Slovenija pa jo je lahko dva tedna kasneje občudovala na posnetkih, ki so jih uporabili na slovesnosti ob razglasitvi samostojnosti 26. junija na Trgu revolucije v Ljubljani. Odpravo na vrh Triglava je takrat iz helikopterja posnel snemavec RTV Slovenija Janez Kališnik, fotografije, ki so kasneje postale znamenite in zgodovinske, pa fotograf Joco Žnidaršič.

Takole je dogodke izpred 25 let v ponedeljek v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani na slovesnosti, ki so se je udeležili tudi vsi še

živeči udeleženci odprave na Triglav 12. junija 1991, opisal Janez Brojan:

»Tisti dan smo se ob drugi uri popoldan zbrali na dogovorjenem mestu, od koder nas je helikopter policije nato prepeljal z vso opremo do Kredarice, na sam vrh pa stvari, ki smo jih potrebovali za snemanje. Zadnji hip somi iz Ljubljane pripeljali še šestmetersko zastavo in bakle za nočno snemanje. Na vrhu je bil poltretji meter snega, tako da se Aljažev stolp ni videl iz njega. Tako smo na drog pripeli zastavo in uredili vse potrebno za dnevno snemanje, ki se je z manjšimi popravki začelo ob petih. Medtem ko smo čakali, da se spusti noč, smo doživeli pravljični sončni zahod, ko je senca Triglava padala v stožčasti

obliki vse tja do Šmarne gore na vzhodu. Po zaključenem nočnem snemanju se je ura že prevesila na pol deseto, a nas je posadka helikopterja kljub temi vse prepeljala na Kredarico. V koči smo uspelo akcijo proslavljali še dolgo v noč, drugi dan pa smo se na smučeh spustili v dolino Kot.«

Znamenita Žnidaršičeva fotografija je nastala z namenom objave na naslovnici posebne, praznične izdaje časnika Delo, ki so jo, kot pravi avtor, načrtovali že dolgo pred dogodkom. »Delo je tedaj izhajalo v črno-beli tehniki in takšne so bile tudi moje 'službene' fotografije,« je povedal Žnidaršič. »Zase sem delal tudi barvne diapozitive in ena od njih je tako našla pot na razglednico, ki so jo izdali – in prodali – v deset tisoč izvodih. Neverjetno, Slovenci so jo vzeli za svojo, zgodovinsko, ne glede na to, da je bila na njej zastava, ki še ni imela grba.«

Z najvišjega vrha Slovenije so tisti dan ponosno zrl: gorski reševalci Janko Ažman, Mitja Brajnik, Jernej Brežan, Janez Brojan, Janez Dovžan, Jože Gostiša, Senad Halilović, Izidor Kofler, Janez Kunstelj, Andrej Kolenc, Cveto Kemperle, Kristjan Langus, Franci Lešnjak, Rajko Lotrič, Jože Martinjak, Klavdij Mlekuž, Dušan Polajnar, Aleš Robič, Miha Smolej, Stane Šmid,

Ena od fotografij, ki jih je Joco Žnidaršič 12. junija 1991 posnel na vrhu Triglava, kjer so gorski reševalci izobesili slovensko zastavo, takrat še brez grba. Kasneje jo je, tako kot tisto najbolj slavno, ki je danes objavljena na naslovnici Gorenjskega glasa, založba Kmečki Glas izdala kot razglednico.

Franci Teraž, novinar Mirko Kunšič, pilota Jože Brodar in Rajko Špitaler, operater helikopterja Martin Rebolj, fotograf Joco Žnidaršič in snemavec Janez Kališnik.

Kot pravi Brojan, so se nato na predvečer osamosvojitve še enkrat, tokrat prek Severne triglavske stene, povzpeli na vrh Triglava. »Zakurili smo kres ob Aljaževem stolpu, ki je gorel dolgo v noč, kajti viden je bil še, ko smo prispeli nazaj v Mojstrano. Na televizijskih zaslonih smo lahko videli, kako se je slika dogajanja na proslavi v Ljubljani

prelivala s posnetki z vrha Triglava. Vse skupaj je bilo res čudovito. S tem smo tudi gorski reševalci prispevali svoj delež k proslavljanju samostojnosti na miren način. Že naslednji dan smo kot pripadniki teritorialne obrambe žal morali namesto smuč v roke vzeti orožje in si svobodo tudi izbojevati.

Izjemnega dogodka se vsi udeleženci še danes spominjajo s ponosom in posebno čustvenostjo. »Takrat je bilo zame vse skupaj predvsem delo, ki ga je bilo treba opraviti, čustva, zares intenzivna,

so na dan prišla kasneje,« se spominja Martin Rebolj, danes župan Moravč, takrat pa operater helikopterja, ki je reševalce peljal na vrh Triglava. Janez Dovžan se spominja predvsem neverjetnih pogledov z vrha v dolino: »Senca Triglava, ki je padala čez našo domovino ... simbolika, ki se je z besedami ne da opisati,« je vzkliknil v ponedeljek, ko se je po dolgem času spet srečal s tistimi, s katerimi je delil to izjemno, zgodovinsko izkušnjo. »Joco«, se je obrnil k mojstru Žnidaršiču, »nisi imel samo ti solznih oči ...«

Žnidaršičeva fotografija je kasneje našla pot na ponarodelo razglednico. Nanjo so se v ponedeljek podpisali udeleženci odprave, ki je 12. junija na vrhu Triglava izobesila slovensko zastavo.

Obletnica osamosvojitve

Kako je Gorenjska doživljala osamosvojitve Slovenije in kaj se je dogajalo v vojni ... **Strani 18, 19**

Pogovor

Vitimir Gros: »Tisti, ki niso ponosni na svojo državo, niso vredni nič.« **Strani 20, 21**

Obletnica osamosvojitve

Izdali zbornik o vlogi gorenjske teritorialne obrambe pri osamosvojitvi. **Stran 22**

Od petka do petka

Ministru za infrastrukturo Petru Gašperšiču zaradi dogajanj okoli Luke Koper grozi interpelacija. / Foto: arhiv GG

Slovesnosti ob 25-letnici ustavnega sodišča sta se poleg predsednika sodišča Miroslava Mozetiča udeležila tudi predsednika republike in vlade Borut Pahor in Miro Cerar (od desne proti levi). / Foto: Matic Zorman

Upravna inšpekcija je ugotovila, da je Center za socialno delo Velenje eno od dveh odločb izdal v nasprotju s predpisanim upravnim postopkom. / Foto: arhiv GG

Zaradi Luke v Kopru vre

Čeprav je Slovenski državni holding odstopil od namere, da za novega nadzornika v Luki Koper imenuje tudi Nemca Jürgena Sorgenfreia, se strasti v Luki Koper niso pomirile.

SIMON ŠUBIC

Napetosti v Luki Koper

Namera Slovenskega državnega holdinga (SDH), da zamenja tri člane nadzornege sveta Luke Koper, vanj pa imenujejo tudi Nemca Jürgena Sorgenfreia, je v zadnjem tednu sprožila burne odzive javnosti, protest zaposlenih in uprave Luke Koper, zganila se je tudi politika. Strasti ni pomirila niti kasnejša odločitev SDH, da namesto Sorgenfreia za novega nadzornika imenujejo Rajka Reška, ki je v preteklosti med drugim deloval v vodstvih več turističnih podjetij na Obali. Predsednik uprave Dragomir Matić je tako ta teden na novinarski konferenci napovedal prijave in ovadbe proti tistim, ki povzročajo škodo z »lažmi« in »neresničnimi podatki«. Zmotile so ga predvsem navedbe državnega sekretarja na ministrstvu za finance Metoda Dragonje in predsednika uprave SHD Marka Jazbca na zadnji seji komisije Državnega zbora za nadzor javnih financ. Dragonja je na njej po Matičevih besedah navajal napačne podatke o donosu na kapital iz obdobja med letoma 2011 in 2013, s tem pa je državni sekretar po njegovem mnenju z zavestnim manipuliranjem, zavajanjem in lažmi povzročil škodo Luki

Koper. Na finančnem ministrstvu so kasneje priznali, da je Dragonja uporabil neaktualne podatke, a hkrati poudarili, da bi morala družba vseeno izboljšati svojo stroškovno učinkovitost in povečati donos na kapital. Matić tudi pravi, da se je Jazbec skliceval na napačne podatke, ko je trdil, da bo rast stroškov dela v Luki Koper v prihodnjih letih nesorazmerna glede na gibanje prihodkov. Kritičen je bil Matić tudi do ministra za infrastrukturo Petra Gašperšiča, ker da vse (ne)aktivnosti ministrstva za infrastrukturo vodijo v to, da se Luki Koper preprečuje nadaljnji razvoj. Matić sicer pred skupščino Luke Koper, ki bo 1. julija, trdi, da »družba posluje odlično in rezultati govorijo sami po sebi – ne glede na to, kaj določeni pristojni želijo prikazati v javnosti«. Događa se tudi v politiki. Primorska poslanca SMC Tilen Božič in Marko Ferluga sta zamrznila članstvo v stranki do razjasnitve dejstev in okoliščin, povezanih s predvidenimi spremembami v sestavi nadzornega sveta Luke Koper, in do razjasnitve naspotujočih si informacij, ki so se pojavile v javnosti. Predsednik SD Dejan Židan se je zavzel za začasno prekinitev vseh aktivnosti, za menjavo v nadzornem svetu Luke Koper, predsednik DESUS Karl Erjavec pa sploh

ne vidi potrebe po menjavi nadzornikov. Za nameček ministru za infrastrukturo Petru Gašperšiču grozi interpelacija, saj je nekdanji poslanec SDS, sedaj nepovezani poslanec Andrej Čuš že zagotovil zadostno podporo poslancev za njeno vložitev.

Četrto stoletja ustavnega sodišča

Na Brdu pri Kranju je v sredo potekala slovesnost ob 25-letnici delovanja ustavnega sodišča, na kateri so poudarili velik pomen sodišča pri konstituiranju države in vzpostavljanju pravne kulture. Po mnenju predsednika Ustavnega sodišča Miroslava Mozetiča je ustavno sodišče svojo nalogo v 25 letih opravilo korektno in dobro, še precej dela pa Slovenija čaka pri tem, da začne uresničevati in spoštovati temeljne vrednote, zapisane v ustavo. »Močna in neodvisna ustavna sodišča morajo biti v funkciji varstva ustavnosti, demokracije, pravne države človekovih pravic in temeljnih svoboščin,« je poudaril Mozetič in dejal, da je treba vzpostaviti sistem zaščite sodišča pred zunanjimi negativnimi vplivi. Predsednik republike Borut Pahor je povedal, da odločitve ustavnega sodišča naltijo na odobravanje in tudi na kritike, vendar je po njegovem mnenju sodišču pri

razsojanju in zagovoru odločitev doslej uspelo prepričati javnost, da je treba odločitve, četudi se z njimi vselej ni mogoče strinjati, spoštovati. Prisotne sta nagovorila tudi predsedujoči konferenci evropskih ustavnih sodišč in predsednik ustavnega sodišča Gruzije George Papuashvili in predsednik Sodišča Evropske unije Koen Lenaerts.

Kršen je bil upravni postopek

Upravna inšpekcija je ugotovila, da je Center za socialno delo Velenje (CSD) pri obravnavi primera dveh dečkov, ki ju je konec marca namestil v rejništvo, kršil pravila upravnega postopka. Inšpekcija je presojala le spoštovanje procesnih določb, do strokovnosti odločitev CSD Velenje pa se ni opredeljevala. Kot je ugotovila, je bil postopek izdaje ene odločbe CSD o potrebnih ukrepih za zaščito dveh mladoletnih dečkov v celoti izveden v skladu s predpisanim upravnim postopkom. V postopku izdaje druge odločbe pa je inšpekcija ugotovila, da CSD starima staršema ni priznal statusa stranke v upravnem postopku, čeprav je odločil o njuni obveznosti, in jima odločbe tudi ni vročil. Dečka sicer ostajata v rejništvu, o stikih z babico pa še ni odločeno.

Legalizirana korupcija

MIHA KORDIŠ, POSLANEC ZL

moj pogled

Zdravstvo je po pomenu, obsegu in sredstvih naš največji družbeni podsistem, ki s precenjenimi nabavami v ljudskem prepričanju velja za najbolj porozen teren odtekanja javnih financ. A okoriščanje posameznikov v našo skupno škodo je nemogoče preganjati, če so ključni vzvodi privatizacije javnega denarja – legalni. Da, slovensko zdravstvo sloni na legalizirani korupciji.

Za začetek je tu dopolnilno zdravstveno zavarovanje. Ime je neposrečeno, saj je osnovna košarica pravic tako borno pokrita, da mora v dopolnilno zavarovanje stopiti praktično vsak, če naj si z javnim zdravstvom kakorkoli pomaga. Zavarovanje obvladuje oligopol komercialnih zavarovalnic, ki z dogovorjenimi cenami

poberejo skoraj pol milijarde evrov sredstev.

Posledica tržne orientacije je izguba kar 20 odstotkov vseh vplačil oziroma 100 milijonov evrov letno, kolikor jih konča v hipertrofiranih obratnih in promocijskih stroških zavarovalnic. ZZZS, ki samopromocije ne potrebuje, za svoje lastno delovanje porabi le 1,4 odstotka vseh prejetih sredstev. Če povem konkretno: množijo se dobrodelne akcije z zbiranjem zamaškov za nekoga, ki ga je osirotelo zdravstvo prepustilo samemu sebi, medtem pa na primer Vzajemna veselo deli tanke goriva in na tisoče vinjet!

Dopolnilno zdravstveno zavarovanje je treba preoblikovati v solidarno javno dajatev. 28 evrov je pri minimalni velik strošek, predsedniku

vlade ali nadzorniku NLB pa drobšč. Da plačujemo vsi enako ne glede na višino prihodkov, kratko malo ni pošteno.

V ZL na socialno nepravilnost in porazno učinkovitost komercialnega zavarovanja redno opominjamo. A aliansa Zavarovalniškega združenja, vrhuške Fidesa in Zdravniške zbornice, Ameriške gospodarske zbornice in desnega krila političnega razreda je mogočen lobistični stroj, ki spremembe blokira v kolesnicah. Že od začetka mandata prodira z idejo vsesplošne privatizacije in komercializacije zdravstva, kar utemeljuje z odpravo korupcije v našem sistemu.

Korupcija pomeni vdor privatnih interesov v javni interes. Privatni interes, ki nažira in je že dodobra našel slovensko zdravstveno oskrbo,

bi se s privatizacijsko "zdravstveno reformo" še stopnjeval, kovanje dobičkov na račun ljudi pa okrepilo. Povečevanje legalizirane korupcije dokazano vodi v še večjo neenakost, zato bi z zdravstvom po vzoru ZDA najkrajšo potegnili velika večina državljanov: delavni ljudje, revni, brezposelni, prekarci, še posebej pa velika večina upokoencev.

Kar me pripelje do drugega interesnega območja omenjenega lobističnega zavezništva. Koncesije naraščajo, vzporedno se čakalne dobe podaljšujejo. Stanje zdravstvenega sistema je najslabše ravno v zobozdravstvu, kjer – ne po naključju – število zaposlenih v koncesijah že presega tisto v javnem sistemu. Tudi tu lahko govorimo o legalizirani korupciji,

saj koncesije in spremljajoče samoplačništvo zasebno prestreza sredstva, ki bi sicer priromala v javno blagajno. Če o zdravnikih dvoživkah, nepravilnih plačah znotraj zdravništva samega s podhranjenimi mladimi zdravniki na eni in zdravniškimi baroni na drugi strani ter izžetimi medicinskimi sestrami niti ne začnem.

Uvedba solidarne javne dajatve; pretres zasebnosti in odvzem neupravičenih koncesij; preusmeritev sredstev iz koncesij v razvoj javnega sistema. Že samo ti trije razmeroma preprosti začetni koraki bi pomenili skokoviti dvig v socialni pravičnosti, dostopnosti in učinkovitosti našega zdravstva. Obracun z lobisti legalizirane korupcije torej ne zahteva velikosti – le politični pogum.

Po svetu

Pogled od zunaj

Ob dnevu državnosti 2016 in 25-letnici države nas zanima, kako nas vidijo tisti, ki nas gledajo od zunaj. Slaba stran takih pogledov je, da so preveč uglajeni in premalo kritični. No, naj bo, prazniku in obletnici na čast!

MIHA NAGLIČ

Jeffrey Sachs nas ni pozabil

Sloviti Jeffrey Sachs, »ču-dežni deček ekonomije s Harvarda«, je bil svoj čas povabljen, da svetuje v naši privatizaciji. Kako nas vidi četrto stoletja pozneje? Vprašanje: »V vašem članku, ki ste ga objavili skupaj z Borisom Pleskovičem, ste Slovenijo omenjali kot vzor gospodarske tranzicije v Srednji in Vzhodni Evropi (uvedba nove konvertibilne valute, stabilizacija inflacije, majhna zadolženost in proračunski presežek v letu 1991).« – Sachsov odgovor: »Slovenija je imela veliko stvari, ki jih druge republike niso imele. Zavedala se je, da je del evropskega gospodarstva, celo pred koncem Jugoslavije. Imela je številna dobra podjetja in določeno trdnost, zaradi katerih je bila po mojem mnenju posebna že v okviru Jugoslavije. Bila je najbogatejša v državi, z verjetno najuspešnejšimi podjetji ter najtesnejšimi odnosi z Avstrijo, v splošnem bi rekel celo z Zahodno Evropo. Mislim, da je bilo vodenje zelo dobro. Ni bilo naključje, da je ravno Drnovšek našel mene in druge tujce in nas pripeljal v Jugoslavijo. To je bila pobuda, ki je izkazovala slovensko usmerjenost navzven že od

samega začetka. Očitno Slovenija ni bila tako zelo prežeta s strahom, ki je prevladoval v Srbiji in na Hrvaškem glede identitete, zgodovinskih vprašanj in etničnosti, ni imela enakih obremenjujočih motečih dejavnikov. Slovenija nekako ni bila tako vpeta v hladno vojno, z rusko-zahodnimi povezavami in je imela zato več možnosti najti razumevajoče partnerje, zaradi bližine, kulture, povezav, zato se mi je zdelo, da je bila taka preobrazba za Slovenijo zelo naravna – OK, izmazali smo se iz ene godlje, hočemo nekaj boljšega, potrebnih bo nekaj hitrih ukrepov, odprli bomo naša podjetja. Menim, da to jasno nakazuje, da so kot vedno v takih primerih pomembni prav vsi vidiki – vodenje, geografski položaj, kulturna tradicija, zgodovinski spomin, stanje gospodarstva, usklajena usmerjenost družbe in po mojem mnenju je Slovenija logična zmagovalka med jugoslovanskimi republikami, kar je bilo očitno že od samega začetka. Recimo, kako hitro je bila uvedena nova valuta, kako gladko in kako lahko je bilo že na začetku najti usposobljene ljudi za izvajanje vsega tega. V Srbiji je bilo kot del Miloševićeve kampanje, v letu 1989 vse usmerjeno v leto 1389. Moral sem poprijeti za zgodovinske knjige, da sem

se naučil, kako pomembna je bila kosovska bitka izpred več sto let. V Sloveniji se s tem niso ubadali. Ni šlo za ponovno vzpostavljanje slave in časti izpred 600 let, ampak za hitro uveljavljanje nekaj zelo pragmatičnih korakov za pobeg iz te godlje.« (Vir: Slovenija in pika!, 2016, str. 421.)

Kaj nam želijo

V navedeni knjigi so več tujih in uglednih poznavalcev naših razmer vprašali, kaj želijo Sloveniji ob njeni 25-letnici. Odgovorili so, kot sledi. Ameriški politolog Francis Fukuyama (1952), avtor svoj čas razvpite knjige o »koncu zgodovine« (The End of History and the Last Man): »Sloveniji želim, da ponovno osvoji svoj začetni zagon, ostane vzor vključevanja v evropske integracije ter vzpostavi močne politične institucije, ki bodo imele čezmejni vpliv.« / Ekonomist Jaime Jaramillo-Vallejo (1950), finančni ekspert v Mednarodnem denarnem skladu (MDS oz. IMF): »Slovenecem želim enako mero poguma, ki so ga imeli ob osamosvojitvi. Sloveniji želim učinkovit prehod v odprto in konkurenčno gospodarstvo, ki temelji na podjetjih v zasebni lasti. Na ta način lahko slovensko gospodarstvo

postane eno izmed najbolj dinamičnih v Evropi.« / Ameriški ekonomist David Lipton (1953), prvi namestnik Christine Lagarde, direktorice MDS: »Slovenija je odlična država, s čudovitimi kraji in prijaznimi ljudmi. Želim vam gospodarstvo, ki bo povprečnim državljanom omogočalo izpolnjevanje njihovih ciljev in želja. Da boste imeli politični in kulturno-družbeni sistem, ki bo k temu pripomogel, namesto da bi vas oviral.« Res lepe, a zelo nedorečene želje, bolj primerne za praznik kot za delovni dan.

Sovraštvo ubilo Jo Cox

Britanska poslanka Jo Cox se je zavzemala za to, da njena država ostane v EU. Ubil jo je desničarski skrajnež, ki je bil proti. Njen mož Brendan Cox je po ženini smrti izjavil: »Jo je verjela v boljši svet in zanj se je bojevala vsak dan svojega življenja z energijo in strastjo do življenja, ki bi večino ljudi izčrpali ... Zdaj bi si želela predvsem dve stvari – prvič, da sta najini ljubi hčerki zasuti z ljubeznijo, in drugič, da se vsi povežemo v boju proti sovraštvo, ki jo je ubilo. Sovraštvo nima veroizpovedi, rase ali religije, samo strupeno je.« Borimo se tedaj proti temu strupu!

Ameriški ekonomist Jeffrey Sachs (1954), eden od svetovalcev v zgodah in nezgodah naše privatizacije

Ameriški politolog Francis Fukuyama (1952) je svoj čas napovedal »konec zgodovine«, zgodil pa se nam je liberalni kapitalizem. / Foto: Wikipedija

Britanska poslanka Jo Cox (1974) je z družino živila v stari barki, parkirani na Temzi, odnesla pa jo je reka sovraštva, ki narašča in poplavlja. / Foto: Wikipedija

Slovinci v zamejstvu (513)

Sporočilo zamejcev: Ne prepirajte se

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Pred letošnjim praznovanjem 25. obletnice samostojne Slovenije je generalni konzul Republike Slovenije v Celovcu Milan Predan priredil »družabno srečanje na vrtu konzulata«, kot je dogodek sam imenoval, in nanj povabil pomembne predstavnike Slovencev na Koroškem, zastopnike koroške deželne oblasti in goste iz Slovenije. Med udeleženci je bil tudi koroški deželni glavar dr. Peter Kaiser, ki je dejal, da je 25. junij zaradi dobrega sosedstva s Slovenijo tudi pomemben dan za Koroško in Avstrijo.

Kaj dobrega je prinesla slovenski narodni skupnosti na Koroškem samostojna Slovenija in kakšen je njihov sedanji pogled nanjo, smo vprašali dva znana in dolgoletna manjšinska politika: odvetnika dr. Matevža

Grilca, dolgoletnega predsednika Narodnega sveta koroških Slovencev, in Feliksa Wieserja, enega od ključnih mož slovenske bančne in gospodarske organizacije na Koroškem.

Dr. Matevž Grilc se spomni navdušenja ob tem dogodku, nepozabnega večera ob razglasitvi samostojne države na Trgu republike v Ljubljani ter hitenja preko Ljubelja na Koroško zaradi bojazni, da bo jugoslovanska armada še tisti večer zaprla mejni prehod. »Mislim, da so bila takrat pričakovanja koroških Slovencev zaradi samostojne Slovenije nekoliko previsoka. Tako Avstrija kot Slovenija sta postavljali v ospredje druga vprašanja, manjšinska pa so ostajala v ozadju. Takratna Demosova vlada bi morala vztrajati na

Feliks Wieser (levo) in dr. Matevž Grilc / Foto: Neža Rozman

notifikaciji Avstrijske državne pogodbe, kar bi vplivalo na naš položaj. S propadom mešanih podjetij, ki so zagotavljala delovna mesta številnim koroškim Slovincem in se Slovenija po moje ni dovolj zavzemala zanje, je bila narajena velika škoda. So se pa

razmere v deželi za Slovence izboljšale. V sedanji Sloveniji, ki ima težave tudi zaradi svojih napak, me motijo nepotrebne ideološke razprtije iz preteklosti,« je povedal dr. Grilc. Feliks Wieser je prepričan, da je bila odločitev za samostojnost edina alternativa

za Slovenijo. Ravnanje je bilo pametno in je bilo zato manj žrtev in škode, vendar se žal v Sloveniji to premalo ceni. »Hudo narobe je bilo – in je še – obljubljanje, da bo Slovenija druga Švica ali Avstrija. Ljudje so v to verjeli, ker pa tega ni bilo, je razočaranje še večje. Bolje bi bilo reči: deset, petnajst let bomo garali in živel skromneje, potem pa bo bolje. Res pa je, da je Slovenija še vedno med tistimi državami, v katerih so razlike med bogatimi in revnimi najmanjše in je socialna uravnoveženost še na primerni ravni. Ne razumem pa, da v Sloveniji nekateri znova in znova vlečejo na dan ideološka vprašanja in ovajajo posameznike po 25 letih. Zakaj tega niso storili takrat? Razlike so nekaj normalnega,« pravi Feliks Wieser.

Obletnica osamosvojitve

Kranjski župan Vitomir Gros je v čast samostojnosti Slovenije v Kranju zasadil lipo.

Tanki na gorenjskih mejnih prehodih

Slovenija se ne da, branila bo svojo samostojnost.

Tanki jugoslovanske armade so prodirali iz smeri Most proti Brniku.

Prizori uničenja vseh povsod po gorenjskih cestah

Osamosvojitve in Gorenjska

Odgovor na to, kako je Gorenjska doživljala osamosvojitve Slovenije in kaj se je dogajalo v usodnih desetih dneh vojne za Slovenijo, smo iskali v starih številkah Gorenjskega glasa iz leta 1991. Objavljamo tudi nekatere fotografije, ki dokumentirajo dogajanje v za Slovenijo usodnem letu.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Jutri bo razglašena samostojna Slovenija, je bilo zapisano v 49. številki Gorenjskega glasa 25. junija 1991. Pod naslovom Uresničitev plebiscitarne odločitve je novinarski kolega Jože Košnjek napovedal, da je vse pripravljeno za dan D, ko naj bi Slovenija s sprejetjem osamosvojitvenih dokumentov v parlamentu uradno postala samostojna. In še piše, da bo Slovenija to prelomnico proslavljala v sredo zvečer na Trgu republike v Ljubljani, ko bodo slovesno dvignili slovensko zastavo. Proslavljala bo tudi Gorenjska, o načrtovanih slavnih vseh gorenjskih občinah preberemo na prvi strani časopisa. V njem tudi preberemo, da od junija naprej slovenske meje varuje samo še policija, jugoslovanska armada pa naj bi se z njih umaknila postopoma v treh mesecih. Kot vemo iz poznejšega dogajanja, se je to zaradi oboženega spopada zgodilo že veliko prej.

Na mnoga leta, moja država

Ob proslavljanju letošnje 25-letnice slovenske osamosvojitve poslušamo različna pričevanja o takratnih prelomnih časih. O njih govorijo knjige, zborniki,

Eden od mnogih prizorov razdejanja agresorskih tankov

spominski zapisi, različni dokumenti. Svojevrstno pa o njih pričajo tudi časopisni zapisi. Dogajanja je zvesto spremljal tudi Gorenjski glas in z listanjem po junjskih in julijskih številkah iz leta 1991 smo želeli znova podoživeti čas, ko je nastala samostojna Slovenija

in jo je bilo že ob nastanku treba braniti z orožjem. Na mnoga leta, moja država, je v »glavi« zaželel Sloveniji Gorenjski glas 28. junija 1991. Komaj pa so izzvenela slavlja ob razglasitvi samostojnosti, je napočil »nov dan«, ko so »ponoči na četrtek tanki jugoslovanske

armade brezobzirno krenili na slovenske ceste in rušili vse pred seboj ter naredili ogromno škode«. Pod naslovom Branili bomo samostojnost pa je izražena odločna namera: Slovenija bo branila svojo samostojnost z vsemi sredstvi, čeprav je general Kolšek zagrozil, da bo armada zlomila vsak odpor. V tej številki časopisa še najdemo poročila o tem, kako je Gorenjska proslavljala in so prebivalci v občinskih središčih zasajali lipe kot simbol slovenstva, a tudi že o tankih okrog brniškega letališča, o mobilizaciji teritorialne obrambe, o ustavljenih dobavah vode in elektrike vojašnicam ...

Na mnoga leta, moja država, je v »glavi« zaželel Sloveniji Gorenjski glas 28. junija 1991. Komaj pa so izzvenela slavlja ob razglasitvi samostojnosti, je napočil »nov dan«, ko so »ponoči na četrtek tanki jugoslovanske armade brezobzirno krenili na slovenske ceste«.

Transport tankov po gorenjskih cestah

Obletnica osamosvojitve

Gorenjska v vojni, sporoča časopis v torek, 2. julija 1991, z naslovi člankov: Slovenija ni popustila, Umik vojske v vojašnice, Ne predaja, izročitev orožja (o pogajanjih z jugoslovansko armado povsod na Gorenjskem), Armada, ki se je obrnila proti ljudstvu, je obsojena na propad, Zaklonišča v Kranju, Vpad teritorialne obrambe v vojašnico Jožeta Gregorčiča v Škofji Loki, Vzeli smo le svoje, Alarm je bila velika preizkušnja, Okupacija letališča Brnik, Talci na Karavanškem predoru ...

Gorenjska je v vojni

Gorenjska v vojni, sporoča časopis v torek, 2. julija 1991. Slovenija ni popustila, Umik vojske v vojašnice, Ne predaja, izročitev orožja (o pogajanjih z jugoslovansko armado povsod na Gorenjskem), Armada, ki se je obrnila proti ljudstvu, je obsojena na propad, Zaklonišča v Kranju, Vpad teritorialne obrambe v vojašnico Jožeta Gregorčiča v Škofji Loki, Vzeli smo le svoje, Alarm je bila velika preizkušnja, Okupacija letališča Brnik, Talci na Karavanškem predoru ... so naslovi sporočil o vojni, ki je zajela tudi Gorenjsko. Teritorialci in miličniki branijo gorenjske mejne prehode. Vojaki uhajajo iz vojašnic in se predajajo slovenski vojski, z zajetimi ujetniki ravnajo korektno, lahko preberemo v Gorenjskem glasu, kjer je tudi zapis z novinarskega obiska v škofjeloški vojašnici in pogovor s tamkajšnjimi vojaki. Žal beremo tudi o mladem fantu, civilni žrtvi, ki ga je zadela krogla iz puške vojaka v škofjeloški vojašnici. Na mejnem prehodu na Karavanškem predoru je agresorska armada zadrževala talca, nato ga je s slovensko stranjo zamenjala za – kruh. Predsednica

jeseniškega izvršnega sveta Rina Klinar pa je v bolnišnici obiskala ranjenega civilista, carinika Bojana Keliha, ki jo je skupil v streljanju ob mejnem prehodu. Časopis je poročal tudi o tem, kako poteka življenje v vojnih razmerah: kako je z oskrbo prebivalcev, z zdravstvenim varstvom, s prometom, ki je bil zaradi cestnih blokad moten, pa tudi o razmerah, v katerih smo tiskali 50. številko Gorenjskega glasa, ko so se morali novinarji in fotoreporterji po terenu prebijati mimo barikad, premagovali pa jih je tudi vozilo, ki je za tisk pripravljen časopis peljalo v tiskarno v Ljubljano, in ko je bilo potem tiskane izvide treba dostaviti na pošto, ta pa do bralcev. Časopis je kljub oviram izšel in pravočasno prišel do bralcev, kar je bila tudi svojevrstna zmaga v nizu tistih, ki so bile takrat izbojevane za samostojno državo. Pisali smo tudi o otrocih, ki so bili v počitniški koloniji na morju in so jih prav tako mimo cestnih ovir varno pripeljali domov k staršem. Prav tako so se v domovino srečno vrnili folkloristi Save, ki so gostovali v Kanadi, kjer so zaskrbljeni spremljali televizijska poročila o dogajanjih v Sloveniji.

Teritorialci ob cestni barikadi

Otroci se mimo barikad srečno vrnili iz počitniške kolonije.

Rina Klinar je v bolnišnici obiskala ranjenca Bojana Keliha.

Življenje se vrača v stare tirnice

V naslednjih številkah časopisa beremo tudi o zračnem napadu na Krvavec, tem, kako se je zvezna policija vandalsko znesla nad objekti na mejnem prehodu, kako se vojni ujetniki vračajo domov (po nekatere so iz drugih jugoslovanskih republik v Slovenijo prišli njihovi starši), njihova občutja pa je lepo odrazil naslov Adijo in nikoli več v vojsko. Mejni prehodi so drug za drugim prehajali v slovenske roke. V Cerkljah so pokopali padlega teritorialca Petra Petriča, ki je padel na Brniku. Optimistično je zvel naslov Prvi znaki vračanja miru in v naslednjih

izdajah časopisa do srede julija, ko se je desetdnevna vojna v resnici tudi končala, so bralci dobivali vse bolj razveseljive novice. Odpravljati so začeli škodo na cestah in drugih poškodovanih objektih. Na Sitarjevi domačiji v Vogljah so dejali, da jim bo dolgčas, ker bo slovenska vojska odšla, Fani Sokol iz Gabrka ni mogla natisniti dovolj slovenskih grobov, vrh Storžiča je zaplapolala slovenska zastava, ki sta jo tja gor po Kramarjevi smeri prinesla Jasna in Andrej Pečjak. Nato se je življenje spet začelo vračati v ustaljene tirnice, časopis pa je začel pozornost posvečati vsakdanjemu »mirnodobnemu« dogajanju.

V Cerkljah so pokopali padlega teritorialca Petra Petriča.

Zajeti vojni ujetniki

Zakonca Pečjak sta na vrhu Storžiča razvila slovensko zastavo.

Med vojno so jo skupili na letališču. / Fotografije: Gorazd Šinik, Jure Cigler, Aleš Gorišek in drugi sodelavci Gorenjskega glasa

Sredi poletja se je življenje spet vrnilo na stara pota.

Obletnica osamosvojitve

Tisti, ki niso ponosni na svojo državo, niso vredni nič

Vitomir
Gros

»Na svetu je okoli osem tisoč narodov, pa samo dvesto jih ima svojo državo. Med njimi smo Slovenci. In če tega ne znamo ceniti, če na to nismo ponosni, nismo vredni nič,« pravi nekdanji slovenski poslanec in nekdanji župan Kranja Vitomir Gros.

VILMA STANOVNIK

Letos, ko praznujemo 25-letnico neodvisnosti države, se med ljudmi večkrat postavljajo vprašanja, ali je Slovenija država, v kateri živimo tako, kot smo si želeli, in celo ali ni bilo bolje prej v Jugoslaviji.

»To so popolnoma neperimerne vprašanja. Tisti, ki ne razume, zakaj mora neka nacija oziroma narod imeti svojo državo, je pač idiot. Misli samo na svojo rit in nič drugega. Tisti, ki pa razume, kaj je narod, kaj je država, kaj je samostojna država in kaj lahko država za svoje državljane naredi, tisti pa ve, da je to velik dose-

trdim, da naš narod nikoli ni živel bolje, kot živi sedaj. Ne glede na propadlo gospodarstvo, ne glede na vse tegobe, ki so nam jih povzročili komunisti.«

Ob jubileju se znova pojavlja tudi vprašanje, kdo ima zasluge za samostojnost, kdo ima zasluge, da smo brez hude krvave vojne prišli do svoje države.

»Žrtev res ni bilo veliko, vendar je vsako življenje, ki je bilo žrtvovano, velika žrtev. Poleg tega se premlokrat omenja tudi dejstvo, da je bilo precej ljudi, ki so izgubili premoženje. Država jih ni odškodovala, odškodovala pa je tiste ali pa jih še

na predvečer, ko je zveznim poslancem potekel mandat v Beogradu, sklicali skupščino in ob polnoči sprejeli sklep, da Slovenija ne imenuje novih delegatov v zvezno skupščino in da razglasi samostojnost svoje države. Razen Omana ni bil nihče za to. Potem smo, od hudega, pripravili omenjeno deklaracijo, ki smo jo sicer morali modificirati na slabše, kot je bilo mišljeno sprva, vendar sprejeli smo jo. Morali pa smo v to vložiti veliko truda, saj smo celo Demosove poslance težko prepričali, da so jo podprli. Le člani Liberalne stranke in nekaj kmetov in Pučnikovih socialdemokratov so bili za to. Bučar je na sestanku uro

še enoletni rok. A k sreči je parlament naš prvi predlog sprejel in do 25. junija smo morali definitivno razglasiti samostojnost. Če tega predloga Liberalne stranke ne bi bilo, Slovenija ne bi bila samostojna. Tako bi si lahko za klobuk zatakneli ves trud, ki smo ga vložili do takrat. Tega nočejo povedati ne Bavčar ne Janša ne Peterle, še manj pa kdorkoli od komunistov. Če takrat v Liberalni stranki ne bi bili tako jasnovidni in ne bi predvideli vseh variant vnaprej podobno kot šahisti, ne bi bilo nič. Sedaj pa o Liberalni stranki noče nihče nič slišati. Prav tako nihče noče povedati, kako potuhnjeno so ravnali, ker so se bali, da bi se komu kaj zgodilo. Na primer Bizjak, ki je bil predsednik zbora občin, je še marca v Gorenjskem glasu pisal, da je proti samostojni Sloveniji.«

Omenili ste propadlo gospodarstvo, ki v samostojni državi ni doživelo razcveta, kot smo ga pričakovali, ampak so mnoge tovarne propadle. Kdo je kriv?

»Vse težave in vse tegobe našega naroda so povzročili komunisti in nihče drug. Tudi vsi direktorji, tako v komunizmu kot sedaj v svobodni državi, so bili vedno komunisti. Če ne oni, pa njihovi sinovi, vnuki in sedaj že pravnuki. Ampak vsi do zadnjega so bili nesposobni. Razen res redkih izjem. Tega nihče noče povedati. Jaz sem nekoč, na eni od proslav, saj sem o tem prepričan.«

O Sloveniji smo razmišljali kot o drugi Švici ...

»Saj bi lahko bila. Ali mislite, da Švicarji živijo kaj bolje kot mi? Pojdite po švicarskih in naših ulicah ... Ali so tam kaj drugačni avtomobili? Pri nas je vse novo, starih avtomobilov skoraj ni. Mladim, ki tarnajo, da si želijo boljše življenje, rečem, naj pač delajo. Če bodo delali, bodo kaj imeli. Je pa res, da imamo ne normalno visoke davke. To ljudi odvrača in mlade napolnjuje, da zapuščajo domovino in gredo s trebuhom za kruhom. Podobno kot je bilo za časa cesarja in kralja. Da ne govorim o zločincu Titu, ki je kriv za milijon mrtvih Jugoslovanov. To je

treba povedati. Ves svet to ve, samo pri nas tega nekateri nočejo vedeti.«

Vseeno se nekaterim še toži po Titovih časih. Zakaj?

»Jaz sem tretjevolitve v Kranju izgubil zato, ker sem dal v muzej deponirati Titovo sliko, da je ne bi imela Krajevna skupnost na Orehku še naprej razstavljen na javnem prostoru. Naročil sem občinskemu uradniku, naj jo da v svoj avto in pelje v muzej. Podobno kot sem v začetku, ko smo prišli na oblast, dal vse Titove slike in kipe pospraviti v muzej. Spotoma smo v občinski stavbi v napušču našli dve Hitlerjevi oljni sliki, ki so jih spravili ... za vsak slučaj. O tem, da sem volitve izgubil zaradi Titovih slik, sem še sedaj prepričan, saj so mi ljudje takrat rekli, da za tistega, ki odstranjuje Titove slike, pač ne morejo voliti.«

Kakšni so bili po vašem mnenju nato kranjski župani, predvsem kako so delali?

»O tem težko sodim in o županih ne bom govoril, saj vem, da je težko biti župan. Če hočeš biti korekten župan in če hočeš res kaj narediti, moraš biti na razpolago 'od jutra do sutra', vsak dan ves dan. Ko sem bil jaz župan, sem poleg tega moral delati tudi doma, vzdrževati mladoletne otroke ... in devet zaporednih let sem spal le po nekaj ur na dan. Bil sem edini neplačani župan ene od mestnih občin in edini neplačani poslanec za časa Demosa. Vse sem delal zastoj, le stroške so mi plačali, pa še to ne vseh.«

Kako bi delali, če bi bili še vedno kranjski župan?

»Predvsem ne bi delal traparij, da bi zato, da bi dobil evropska sredstva, rušil vse, kar je bilo narejeno prej. Če spomnim na Gorki, smo sicer kanalizacijo dobili, vendar le za del občine. Ko so jo gradili, so marsikaj porušili. Mi smo bili prva občina, ki smo striktno uvedli ločeno vodenje fekalne in meteorne kanalizacije. To smo delali sistematično in večji del občine je bil že urejen. Pa so šli vse rušiti! Tudi čistilna naprava, ki je bila večja od sedanje, je bila relativno nova in ob gradnji so govorili, da je najbolj sodobna na Balkanu. Če je bila

»Glede zasluge za samostojno državo pa bom povedal nekaj, česar nihče ne želi slišati in tudi nihče napisati. Če takrat v parlamentu ne bi bilo Slovenske obrtniške stranke, ki se je preimenovala v Liberalno stranko, Slovenija nikoli ne bi bila samostojna država. Mi smo namreč dobesedno prisilili takratno skupščino, da smo sprejeli Deklaracijo o suverenosti Republike Slovenije.«

Vitomir Gros pravi, da je svojo domovino treba spoštovati. / Foto: Tina Dokl

žek slovenskega naroda. Na svetu je okoli osem tisoč narodov, pa samo dvesto jih ima svojo državo. Med njimi smo Slovenci. In če tega ne znamo ceniti, če na to nismo ponosni, nismo vredni nič. Vendar trdim, da za tako mišljenje, za pomisleke ni kriv narod, ampak tisti, ki imajo moč in to prek različnih medijev posredujejo ljudem. Tako razmišljanje je noro. To je podobno kot v svetem pismu, ko so šli Judje iz egiptovskega ujetništva čez Rdeče morje in so se jim na poti žledci spominjali polnih loncev v egiptovskem suženjstvu ... Jaz pa

bo, ki so bili na primer izbrisani, saj so po svoji volji izstopili iz bivanja v slovenski državi, ker se niso hoteli prijaviti. Glede zasluge za samostojno državo pa bom povedal nekaj, česar nihče ne želi slišati in tudi nihče napisati. Če takrat v parlamentu ne bi bilo Slovenske obrtniške stranke, ki se je preimenovala v Liberalno stranko, Slovenija nikoli ne bi bila samostojna država. Mi smo namreč dobesedno prisilili takratno skupščino, da smo sprejeli Deklaracijo o suverenosti republike Slovenije. To je bilo 2. julija 1990. Že prej smo predlagali celo to, da bi

pred sprejemom deklaracije javno izjavil, da v to on ne gre in da naj to sprejmemo kar brez njega. Vzel je suknič in šel iz dvorane. Ko je, po udbovski metodi, to poslušal v svoji pisarni in videl, da jo bomo sprejeli, pa je naredil pozitiven govor in se je izkazal, kot da je on tisti, ki je bil za to deklaracijo ... Tako smo počasi prisilili parlament, da je to sprejel, in ko je bil opravljen še plebiscit, smo na zahtevo naše stranke sprejeli sklep, da se mora osamosvojitve udejanjiti v šestih mesecih. Jaz sem, če bi slučajno naš predlog za šestmesečni rok padel, osebno predlagal

Obletnica osamosvojitve

res takšna, zakaj so jo po petnajstih letih podrli in uničili? Zato, ker je niso vzdrževali! Ker so nesposobni.«

O starem Kranju in njegovem oživljanju je bilo zapisanega že veliko. Kako bi se ga lotili vi?

»Mestno jedro smo začeli obnavljati že v času mojega županovanja. Dejstvo je, da se starega mesta ne sme obnavljati le tako, da se obnovijo tlaki in javne fasade. Treba je obnavljati od temelja do strehe. Tako smo mi začeli na Maistrovem trgu po sistemu, da bomo po glavnih ulicah naredili podzemne tunele, v katere bomo dali napeljava in ne bo treba nikoli več rušiti tlakov. Ko pa je za mano prišel naslednik Bogataj, so ta sistem spremenili po diktatu komunalnih podjetij, saj ti ne marajo kanalet, ampak zemljo in bager, da vse razbijejo in nato zgradijo na novo. Zato, da dobro zaslužijo. V mojem času je bila namreč največja nesreča teh firm, da so morali priti na občino in smo se pogovorili, kaj bodo delali in kaj ni potrebno ter kako bo potekala obnova. Tako sem vztrajal, da po obnovi ne bodo asfaltirali le trideset- ali štiridesetcentimetrskega pasu, ampak bodo obnovili vsu prekopano traso, skupaj s pločniki. Tega so se strahovito bali, saj potem ni bilo več takšnega zaslužka. Vendar smo s tem dosegli, da ceste niso bile kot beraške hlače. Sedaj so znova vse 'poflikane'. Le tam, kjer je potekal Gorki, so jih na novo asfaltirali. Pa ne enkrat ... na Kokrici tudi po dvakrat, trikrat in celo večkrat. Ampak to vse plačamo. Zato so davki pri nas tako visoki.«

Staro mestno jedro sedaj oživljajo tudi s subvencijo najemnin pritličnih prostorov. Se vam zdi to dobra odločitev?

»Lahko jim lokale dajo tudi za zastoj, toda če nedejstveno zaslužka, tam pač trgovine ali lokala ne bo imel. Problem je promet, saj se v današnjem času ljudje želijo pripeljati celo do gostilniškega stola. Zato ne gredo v stari Kranj, ampak v Spar ali Tuš, kjer se pripeljejo do gostilne. Celotno novo parkirišče na Stari Savi je za razvajane ljudi preveč oddaljeno od mesta. Problem pa je, ker so stanovalcem dovolili kar brezplačno parkirati po mestu. Tudi jaz sem si moral sam zgraditi garažo, tisti, ki živijo v starem mestnem jedru pa mislijo, da mora občina za njih graditi parkirna mesta in garaže. Podobno mislijo po blokovskih naseljih. V nekaterih državah je tako, da če nimaš parkirišča, še avtomobila ne moreš kupiti. Pri nas pa

ima marsikdo dvorišče, kjer bi bilo moč parkirati, pa ne parkira tam. Če ima prevelik avto, naj pač kupi manjšega ... Jaz ne bi nikomur dovolil, da bi na javnih površinah zastoj parkiral samo zato, ker tam stanuje.

Tudi občine so drage. Se vam zdi prav, da jih imamo toliko?

»Že takrat, ko so se ustanovljale, je bilo moje mnenje jasno in ljudje so ga tudi razumeli. Ko je bil referendum za nove občine, nobena od sedanjih malih občin, razen Jezerskega, ni dobila večine, le okoli 25 odstotkov. Hec pa je bil, da so bile nato ustanovljene občine, kjer si na referendumu tega niso želeli, le Jezersko kljub volji ljudi takrat ni postalo svoja občina. Takrat sem pri državni komisiji v imenu ljudi, ki so glasovali, da želijo ostati v skupni kranjski občini, in v imenu tistih, ki so želeli svojo občino Jezersko, tudi protestiral, vendar so se na to gladko poživžgali. In državna oblast je odločila proti njihovi volji. Kasnejši dogodki so sicer pokazali, da so te male občine tudi kar nekaj naredile, jasno pa je, da za državo to, da imamo več kot dvesto občin, ni racionalno. Poleg tega pa nimamo nobene pokrajine. Sedaj si jih kar izmišljujemo, namesto da bi šli po sistemu zgodovinskih pokrajin oziroma zgodovinskih kronskih dežel z lastno državnostjo.«

Na sodišču ste imeli kar nekaj primerov oziroma ovadb. Kako so se rešili?

»Imel sem kakšnih deset stvari, a so vse izgubili. Pa se ni nihče opravičil. Ne sodnija, ne tožilstvo, ki me je preganjalo, ne ovaditelji, kot so Kleč, Frelj in podobni, ne novinarji, ki so po časopisih širili novice, kakšen zločinec da sem. Zlasti je bilo tega veliko glede Slovenske hranilnice in posojilnice. Vendar smo bili vsi oproščeni, preden je zastaralo. Sodišče je ugotovilo, da nismo storili ničesar nezakonitega. Pa to ni pisalo niti v enem časopisu, čeprav sem sam pisal vsem časopisom, naj vendar napišejo, da liberalci nismo nič kradi in nič delali narobe. Ampak da nas je okradla komunistična oblast. Pa ne le nas, tudi komitente. Za stečajnega upravitelja so dali Andreja Toša, sina Kučanovega prijatelja Toša, ki je svojim znancem kakšne tri mesece pred stečajem okrog razlagal, naj iz hranilnice vzamejo ves svoj denar, ker da jo bodo pognali v stečaj. Kučan pa je že prej v Dražgošah vpil, da je treba justifikirati lastnike hranilnice. Stečaj je bil nato res sprožen čez pol leta, čeprav hranilnica ni bila niti premoženjsko negativna niti

nikomur niti centa dolžna. Sedaj pa pogledajte, kaj delajo po firmah in bankah. Dolžni so vseh, vsi so v minusu, pa nihče ne gre v stečaj, dokler res vse ne počni ...«

Že pred leti ste poudarjali, da gre veliko slovenskega denarja v tujino. Izkazalo se je, da ste imeli prav ...

»Seveda, tega se nisem izmislil. V enem samem letu so čez mejo spravili 60 milijard evrov. Saj je bila celo v časopisu objavljena ta novica, ki je menda prišla iz Banke Slovenije. Kdo bi to zdržal? Še Francija ne bi, ki ima 60 milijonov ljudi. Mi pa smo zdržali, pa nas je le dva milijona ... Sedaj pa govorijo, da je pri nas težko živeti. Ni, samo krasti se ne bi smelo. Če pogledate primer trga med parlamentom in bančnimi stolpniciami v Ljubljani. Lastnik garaž pod njim je isti Toš, ki je bil stečajni upravitelj SHP. Sicer prek neke švicarske firme, katere lastnik je on. To smo povedali javnosti, pa nihče tega ne raziskuje. Ko pa je Malenšek legalno kupil spomenik Kardelju in tovarišem, pa so, mimo kupoprodajne pogodbe, prepovedali vpis Malenška kot lastnika!«

Ste v 75. letu in vaših spominov je veliko. Pred časom ste rekli, da pišete knjigo. Bo kmalu dokončana?

»Seveda jo pišem, vendar ni dokončana, saj imam ogromno dela z družinskimi denacionalizacijskimi postopki. Imam polno mizo, police, zaboje in omare dokumentacije. Vse urejam sam, proti meni pa je vojska državnih uradnikov, ki so tudi iz mojih davkov plačani, da se borijo proti meni. Rešeno praktično ni še ničesar, po vrednosti smo Majdičevi v Kranju dobili nazaj manj kot dva odstotka. Prejšnji teden smo dobili odločbo za 180 kvadratnih metrov pašnika v Majdičevem logu pri bazenu. Pogajali smo se skoraj 25 let za stvar, ki je vredna okoli deset evrov. Odločba pa je tako dolga, da je delo uradnice stalo nekaj desetkrat več ... Da ne govorim o težavah s skrbništvom. Kot skrbnik ne morem odpreti davčne številke za mrtve osebe niti v ta namen zase podštevilke, čeprav v zakonu piše, da bi jo lahko. Tudi v banki ne morem odpreti računa, kjer bi pisalo Vito mir Gros – skrbnik. Lahko imam le račun na svoje ime ... Država je nora! Niso krivi ljudje, za vse tegobe našega časa in naše domovine so krivi komunisti. Tisti, ki so pod zemljo, in tisti, ki so nad zemljo. Še vedno jih je veliko. Zgled jim je bil Tito, ki je imel čez petsto otrok. Tista mama njegovega otroka, ki je molčala, je dobila rento,

Nekdanji poslanec in kranjski župan piše knjigo, še več dela pa ima z družinskimi denacionalizacijskimi postopki. / Foto: Tina Dokl

tiste, ki niso, so šle pod rušo ... Tega ne trdim na pamet, to je v knjigi napisal njegov osebni zdravnik, Črnogorec, ki to zagotovo ve.«

Vas kakšen od kranjskih županov kdaj vpraša za mnenje, morda nasvet?

»Nobeden nikoli. Čeprav sem vsakemu kranjskemu županu rekel, da lahko, če česa ne ve, pride do mene in mu bom razložil. Še več. Elaborate, ki sem jih dal delati, so namerno izgubili ali uničili. Da se izbriše moje ime in da jih lahko dajejo delati znova in znova. Tako smo v Kranju že pod mojo vladavino imeli narejeno prometno študijo. Nihče od mojih naslednikov tega sploh ni vedel, kaj šele da bi jo pogledal in preučil. Sedaj so naročili novo.«

Kje je bila predvidena avto-busna postaja?

»Pri železniški postaji oziroma nad njo. Bil je predlog, da bi s Planine naredili cestno povezavo v Stražišče na Delavsko cesto z dvoetažnim mostom čez Savo. Čez Kokro bi naredili most, pod mestom tunel, podzemne garaže in kakšno veleblagovnico ... podobno, kot je marsikje drugje v Evropi. Tudi zato, da je živo staro mesto.«

Bi bilo to narejeno, če bi bili še vedno župan?

»Počasi bi vse naredili, ker bi delali po segmentih. Kakor hitro je bilo kaj denarja, smo naredili. Vse v skladu s tistim, kar smo vnaprej projektirali.«

Če bi vas ob 25-letnici slovenske neodvisnosti kdorkoli v Kranju ali drugje povabil kot slavnostnega govorca, kaj bi povedali?

»Tega pač ne bo nihče storil. Če pa bi kaj povedal, bi poudaril, da moramo spoštovati svojo domovino in biti na

to ponosni. Smo eden redkih narodov, ki smo si jo priborili. Vsi drugi so sužnji v svojih državah. Mi pa tega ne cenimo. Sparu smo za reklamiranje prodali nalepko Slovenija, moja dežela ... Znak smo prodali Nemcem. Prav tako se mi ne zdi primerno, da se z zaslugami za samostojnost naše domovine kiti-jo razni komunisti, ki so takrat naredili vse, da ne bi bili samostojni. Za časa osamosvajanja, ko smo imeli dogovorjeno predajo jugoslovanske armade, je šel Milan Kučan v Zagreb in se je zmenil za premirje. Čeprav je bilo dogovorjeno, do katerega datuma se bodo vse kasarne predale in jih bomo prevzeli. On pa je šel v Zagreb in se zmenil, da ne bo tako. Tega danes nihče noče napisati, celo Janša molči. Kaj pa, če je on rezervna karta komunistov? Zakaj tega ne pove? Jaz to govorim že od leta 1990 naprej. Zato imam težav z desnimi skoraj še več kot z levimi. Ko sva bila pred leti z Malenškom pri Ruski kapelici, naju je arhiepiskop pomembne ruske pravoslavne nadškofije, kursko-rilske, vprašal, ali smo pokopali vse vojake iz druge svetovne vojne. Ko sem povedal, da še vedno ležijo po jamah, je dejal, da dokler ne bo pokopan zadnji vojak in tudi civilist nasprotujočih si strani, ne bo miru v deželi. Tako smo obsojeni na vojno stanje. Komunisti sicer govorijo, da je treba gledati naprej, ne nazaj, ob tem pa se odkrivajo novi grobovi. Blizu groba Hribarjev imam gozd in vprašal sem, ali je mogoče, da je tam še več grobišč. Zvedel sem, da najbrž so. Sprijaznim naj se, da so morili v mojem gozdu? Zato sem se z župnikom Pavletom dogovoril, da bo posvetil moji dve parceli. V svobodni domovini živimo v grehu!«

»Mladim, ki tarnajo, da si želijo boljše življenje, rečem, naj pač delajo. Če bodo delali, bodo kaj imeli. Je pa res, da imamo nenormalno visoke davke. To ljudi odvrača in mlade napotuje, da zapuščajo domovino in gredo s trebuhom za kruhom.«

Obletnica osamosvojitve

Z orožjem so branili mlado državo

V jubilejnem letu, ko se spominjamo dogodkov iz obdobja slovenske osamosvojitve in zaznamujemo petindvajset let samostojne Slovenije, so se temu z izdajo zbornika pridružili tudi veterani in veteranke, člani območnih združenj na Gorenjskem. Zbornik O vlogi teritorialne obrambe Gorenjske v osamosvojitvenih procesih v letih 1990 in 1991 so napisali in uredili aktivni udeleženci slovenske osamosvojitvene vojne.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Uredniški odbor na čelu z odgovornim urednikom Antonom Reškom, predsednikom Pokrajinskega odbora Zveze veteranov vojne za Slovenijo Gorenjske, je zbornik prvič predstavil v Kranju. V uvodu so prikazali film Slavka Hočevarja o obdobju od leta 1941 do 1991, ko je slovenski narod iskal pot do samostojnosti, ki jo je naposled dosegel in izbojeval z orožjem v rokah. Spomnili so se obdobja življenja v skupni državi, slovenske pomladi in dramatičnega začetka devetdesetih, ko se je Slovenija pripravljala na razglasitev samostojnosti. Že naslednje jutro po razglasitvi pa so slovenske ceste zasedli tanki jugoslovanske armade, ki je želela zadušiti osamosvojitve. V naslednjih dneh je teritorialna obramba skupaj z enotami milice z orožjem branila in obranila komaj nastalo državo. Zbornik O vlogi teritorialne obrambe Gorenjske

v osamosvojitvenih procesih v letih 1990 in 1991 je posvečen ravno temu času. Na naslovnici strani zbornika je fotografija Brnika, mednarodnega letališča in mejnega prehoda, ki ni nikoli prešel v roke agresorja, čeprav je bil to glavni namen jugoslovanske armade, ki je iz vrhniške vojašnice nadenj poslala tankovski konvoj, je v uvodu povedal Anton Rešek. Zadnja stran obsežne knjige z več kot štiristo stranmi pa je opremljena s fotografijami mejnih prehodov, ki so bili v vojni za Slovenijo glavna tarča napadov in so tamkajšnja dogajanja tudi na Gorenjskem igrala pomembno vlogo.

Glavnino dogodkov iz časa osamosvojitvene vojne je 21 avtorjev, v tistem času odgovornih nosilcev odločitev, pomembnih za osamosvojitve Slovenije, strnilo v osrednji del zbornika. Poleg glavnih sodelavcev zbornika je vsebino oblikovalo še 20 drugih avtorjev,

katerih pričevanja so zajeta v drugem spominskem delu zbornika. Njegova posebnost je, da je poleg teritorialcev in drugih udeležencev osamosvojitvene vojne, ki so se takrat zoperstavili jugoslovanski armadi, vključeno tudi pričevanje z nasprotne strani, namreč vojaka jugoslovanske armade, ki se je bojeval na Brniku. Zbornik je dragoceno pričevanje o odločilnem obdobju naše države, za katerega avtorji želijo, da pride v roke tudi mlajšim rodovom, da ga bodo poznali in cenili.

Gorenjska je bila v času osamosvojitve nekoliko posebna, je dejal Peter Zupan. Prednjačila je že pri neoddaži orožja, saj je kar tri tisoč kosov orožja ostalo v rokah območnih štabov teritorialne obrambe, kar je bila osnova za organizacijo narodne zaščite. Poleg tega so obrambne sile glavnino svojega potenciala usmerile na brniško letališče, kamor je krenil oklepni bataljon jugoslovanske

Člani uredniškega odbora zbornika (od leve): Bor Balderman, Mihael Rauter, Slavko Hočevar, Damjan Renko, Stanislav Bertonec, Asim Alidžanović, Janko Sebastijan Stušek, Anton Rešek in Peter Zupan. Manjkajo: Milan Klemenčič, Janez Koselj in Anton Stritih.

vojske. Gorenjska posebnost pa je bilo tudi dejstvo, da so se teritorialci in miličniki bojevali proti pripadnikom jugoslovanske armade, ki so bili nastanjeni na Gorenjskem in so jih poznali. Še dočerajšnji znanci so se gledali prek puškinih cevi. O zborniku in času, ki

ga predstavlja, je spregovoril tudi Janko S. Stušek, češ da nastajanje ni bilo enostavno, saj so morali usklajevati različne poglede takratnih udeležencev. Kljub vsemu pa so v ključnem obdobju vsi sledili istemu cilju, medtem ko je današnji pogled javnosti

na takratne dogodke razdvojen. Škoda je, da njihov pomen mažemo s tem, kdo ima večje zasluge za osamosvojitve, menijo avtorji zbornika. Prvi izvod so podarili Ladislavu Lipiču, predsedniku Zveze veteranov vojne za Slovenijo.

Nadškof slovenske samostojnosti

Leta 2007 umrli ljubljanski nadškof metropolit dr. Alojzij Šuštar je med tistimi Slovenci, katerih zasluge za osamosvojitve Slovenije so prezrte. Jernej Vrtovec ga s knjigo o njegovi vlogi pri osamosvajanju Slovenije vrača tja, kamor sodi.

JOŽE KOŠNJEK

Številni znani Slovenci, med katerimi sta bila tudi ljubljanski nadškof msgr. Stanislav Zore in predsednik republike Borut Pahor, so se pretekli teden v knjigarni Mohorjeve družbe iz Celja v Ljubljani udeležili predstavitve knjige Vloga nadškofa Šuštarja pri osamosvojitvi Slovenije. Napisal jo je diplomirani teolog in sedanjí državnozborni poslanec Nove Slovenije Jernej Vrtovec. Za izdajo knjige je izbral pravi čas: praznovanje 25. obletnice samostojnosti Slovenije. Nadškof dr. Alojzij Šuštar je namreč kot teolog in intelektualec širil resnico o Sloveniji in iskal zaveznike njene samostojnosti. Žal so njegove zasluge pogosto prezrte.

Ljubljanski pomožni škof dr. Anton Jamnik, vodja Nadškofijskega arhiva dr. France M. Dolinar, pisec knjige Jernej Vrtovec, nadškof Stanislav Zore in predsednik Borut Pahor so na

Nekdanji ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar je bil leta 1989 tudi gost Glasove preje.

predstavitvi knjige pripovedovali o osebnosti pokojnega nadškofa in njegovem delovanju za samostojno Slovenijo. Nadškof Šuštar je bil po njihovih besedah zagovornik demokratizacije Slovenije in si je v tem smislu prizadeval za urejevanje

odnosov med državo in Cerkvijo. Zato je bil pogosto narobe razumljen. Sam osebno ali kot predsednik tedanje slovenske pokrajinske škofovske konference si je prizadeval za ohranitev slovenskega jezika, za slovensko kulturo in identiteto,

Nadškof dr. Alojzij Šuštar je bil rojen 14. novembra leta 1920 na Grmadi nad Trebnjem kot prvi od desetih otrok. Bil je nadarjen in priden. Leta 1941 ga je škof Gregorij Rožman poslal na študij v Rim, kjer je bil leta 1946 posvečen v duhovnika. Ker je hudo zbolel za tuberkulozo, so ga poslali na zdravljenje v Švico, kjer so mu komaj rešili življenje. Postal je ugleden profesor in tajnik Sveta evropskih škofovskih konferenc. Januarja leta 1977 se je vrnil v Ljubljano. Februarja leta 1980 ga je papež Janez Pavel II. imenoval za ljubljanskega nadškofa in metropolita, 13. aprila pa je bil slovesno posvečen. Nadškof je bil do 5. marca leta 1997, ko ga je nasledil dr. Franc Rode. Umril je 29. junija leta 2007. Pokopan je v ljubljanski stolnici.

za razcvet katoliške Cerkve v Sloveniji. Podprl je referendum o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije in kot človek dialoga in zaupanja verjel, da bodo problemi v nekdanji Jugoslaviji rešeni na miren način. »Ko naš narod stopa na samostojno pot, ostaja Katoliška cerkev na Slovenskem z njim povezana in solidarna. Tudi v prihodnje želi v svobodi izvrševati svoje versko in moralno poslanstvo,« je zapisal leta

1991. Na zgodovinski večer razglasitve samostojne države je na Trgu republike v Ljubljani blagoslovil slovenski simbol – lipo. Prav takrat je odpovedalo ozvočenje. Verjel je, da ne namenoma ... Posredovanje jugoslovanske armade ga je prizadelo, vendar ni okleval. Že prvi dan agresije je o njej obvestil svoje številne prijatelje po Evropi. Poseben telegram je poslal papežu Janezu Pavlu II. s prošnjo za posredovanje

za mir. Škofovske konference v Evropi in po svetu ter katoliške in druge organizacije je prosil, naj okrepijo svoja prizadevanja za prenehanje vojaškega nasilja nad Slovenijo. Slovenija je razglasila neodvisnost zato, da bi varovala svojo demokracijo. Takojšnje priznanje suverene Slovenije bi pri tem veliko pomagalo. Njegovo delovanje je rodilo mnoge sado-ve. Vatikan je med prvimi državami – že 13. januarja leta 1992 – priznal Slovenijo.

Nadškof dr. Alojzij Šuštar je z evropskim razumevanjem demokracije, z globoko osebnostjo, z zavračanjem sovraštva, napadalnosti in nestrpnosti, s pogumom in razumom, s sposobnostjo odpuščanja ter z veliko domovinsko zavestjo ter z zvestobo svojemu narodu gradil pota k spravi, k demokratični in samostojni Sloveniji. »Zamerijo mi tako nekateri na levi kot na desni in to je dobro. Če bi bil vsem všeč, nekaj ne bi 'štimalo',« je večkrat dejal sodelavcem.

Na robu

Katarina, 3. del

Pesmi med žetvijo

MILENA MIKLAVČIČ

usode

»Mama me je presenetila, saj mi je predlagala, da se preselim nazaj domov in si najdem zaposlitev kje bliže. Po eni strani sem bila vesela, po drugi pa me je bilo groza, saj bi selitev pomenila tudi dokončno slovo od Marka. Kljub vsemu sem v srcu še zmeraj upala, da se bova zbotala.«

In kljub vsemu se je Marko še dvakrat vrnil h Katarini. Vsakokrat, ko ga je kakšna od žensk, s katerimi se je družil, vrgla čez prag, se je 'spomnil' na ženo in svoje hčerke. Katarina je bila dolgo časa prepričana – posledica vzgoje – da ga mora sprejeti pod streho že zaradi otrok. Starejša ko je bila, bolj je prihajala k pameti.

»Z mamom sva garali na njivah, kolikor sva mogli. Dopoldne sem bila v službi,

popoldan sem že imela motiko v roki. Spominjam se, da je bila eno leto huda suša. Vse, kar je bilo posejano, je venelo in se sušilo. Še potok, kjer smo zajemali vodo, je presahnil. Takrat še ni bilo gasilcev, ki bi pripeljali cisterne z vodo. Pa se je mama spomnila, da so stari ljudje govorili, da je podtalnica le kakšen meter pod zemljo. Toliko časa mi je govorila, da sem ji verjela. V tisti neznanosti vsa začeli kopati – in to na roko – globoko jamo. Šele pri metru in pol sva naleteli na blato. Bili sva zelo izmučeni, shujšala sem, ni me bilo prepoznati. Starejša hčerka nama je nosila vodo od studenca, ki je bil več kot uro hoda stran, da z mamom nisva omagali. Končno je iz tal začelo narahlo curljati. Vode je bilo komaj kaj, a smo jo zajeli vsaj toliko, da smo jo imeli za živino. Čez tisto poletje sem se postarala za deset let. Še dobro, da sta starejši hčerki pazili na mlajšo, da me ni skrbelo,« se spominja Katarina.

Potem pa je prišel dan, ko je njeno življenje obviselo na nitki. Z mamom sta že zarana, takoj ko je prišla Katarina domov z nočne izmene, odšli v breg, kjer sta morali na roko pokositi otavo. Trave je bilo sicer zelo malo, saj jo je požgala vročina.

»Upirala sem se košnji, saj se mi je zdelo, da nima nobenega smisla. A je mama

toliko časa sitnarila, da sem popustila. Bila sem tudi neprespana, oči so se mi kar same zapirale. Kar naenkrat mi je spodrsnilo, kosa mi uide iz rok in se mi zarije v nogo, malo pod kolenom. Zazevala je rana, zakričala sem od šoka, mama je pritekla bliže, snela ruto z glave in mi nogo nemudoma prevezala. A ni dosti pomagalo. Mama je začela klicati na pomoč, še sreča, da sta naju slišala dva, ki sta se odpravljala na jutranji avtobus. Z veliko težavo, ker sem bila že vsa mlahava zaradi izgubljene krvi, so me spravili do avtobusa. Pot do Ljubljane je bila strašansko dolga, saj je avtobus ustavljal na vsaki postaji. Zdravnik, ki me je dobil v roke, je zmajal z glavo, rekoč, da bom imela veliko srečo, če bom preživela. Šivali so me brez narkoze, a se ne spominjam, da bi kaj dosti čutila. Mamom so poslali domov z besedami, da če bom dočkala jutro, bo to velika sreča. Pa sem ga! Prvič v življenju sem dobila plačano bolniško, še danes se spomnim, da se mi je zdelo, kot bi mi nekdo podaril nekaj velikega za Miklavža! Morala sem počivati, pa niti ni bilo težko. Imela sem strašne vrtoglavice, pa še mama mi je šla na živce, ker je ves čas nergala, da nisem za nobeno rabo. Potem se je zgodila še ena tragedija: mama se nekega jutra

ni več zbudila. Kljub temu da je bila precej čudaška, malo je govorila, pa še tisto, kar je, je sikala in nergala, sem jo imela po svoje zelo rada. Ko sem kasneje, po več mesecih, pospravljala po njeni zapuščini, sem ugotavljala, da sem jo zelo slabo poznala. Imela je polno skrivnosti. Odkrila sem, na primer, pisma, ki ji jih je pisal neki Anton S. Bila so ljubezenska pisma, žal pa nisem mogla razbrati, kakšen je bil povod za romanco, saj je bila takrat, ko ji je pisal, že poročena. Vedela sem, da je bila nesrečna v zakonu z očetom, sanjalo pa se mi ni, da je v tišini svojega srca razmišljala o drugem moškem. Odkrila sem tudi nekaj zlatnine, ki je ni nikoli nosila. Predvidevala sem, da jo je hranila za hude čase. V skrinji je bilo veliko knjig, ki si jih je prisvojila moja najstarejša hči, mamina soimenjakinja. Med posameznimi listi so se skrivale na roko napisane mamine pesmi. Res je bila nenavadna ženska! Svojo dušo je zaklepala za desetimi debelimi zidovi! Kako ji je to uspelo, še danes ne vem. Nekje je zapisala, da si je kot mlado dekle – takrat je še bila v Gradcu – najbolj želela, da bi postala knjižničarka. Potem pa si predstavljate njeno zagrenjenost in obup, ko se je morala vrniti domov in poročiti z mojim očetom! Uboga mama. Iz njenih

pisem sem se potem – z leti – tudi sama marsičesa naučila. Predvsem sem si zapomnila, da ni nobene potrebe, da bi se uklanjala takratnim običajem. Dokončno sem se odpovedala Marku, kar je še najbolj razveselilo hčerke. Niso ga čisto nič marale, saj je rad položil roko nanje. Tudi jaz sem začela pisati novo poglavje svojega življenja!«

Bolelo jo je srce, ker hčerke niso hotele upoštevati njenih dobronamernih nasvetov. Trmasto so rinile v nesrečo in šele potem, ko je bilo že prepozno, so pri njej iskale pomoč in tolažbo.

Leta 1979 se je odločila, da gre na romanje v Rim. Bilo je nepozabno doživetje. Med romarji je bil tudi Cene, prijazen vdovec, s katerim se je spoprijateljila. Da bi se preselila k njemu ali on k njej? Ne, to pa ne! Bala se je, kaj bodo rekli njegovi ali njeni otroci.

»Prvič v življenju sem zares občutila, kaj pomeni nežen moški objem. Včasih sva sedela na kavču pa sem mu rekla, daj, objemi me, tako osamljeno se počutim. In me je objel in stisnil k sebi. Samo prvič je omenil, da bi dal vse na svetu, da bi lahko podobne besede slišal tudi od pokojne žene. Takrat sem spoznala, da tudi njemu v zakonu ni bilo lahko, a ni tarna. Vsaj pred menoj ne!«

Katarina se še danes najbolj boji poletne vročine in pokopališč. Nekoč, ko je šla tja, da bi oplela mamin grob, jo je kar naenkrat 'zmanjkalo', pa ne ve, zakaj. Še dobro, da je bila z njo vnukinja, takrat je imela dve ali tri leta. Dekličin jok so slišali mimoidoči in potem obema pomagali na noge.

»Ko starejši razmišljamo o preteklosti, se pogosto spominimo prav težkih trenutkov. Pa so bili tudi lepi, verjemite! Ne bom pozabila, kako so se vaški fantje 'maščevali' moji sestri, ker je nad njimi zmeraj vihala nos! Nekoč so se vtihotapili v njeno podstrešno kamro, v kateri ni bilo elektrike, zato tudi ne luči. V posteljo so ji natlačili kopriv – in ko se je, uboga reva, ulegla, so jo opekli po vsem telesu. Prav ta sestra je imela zelo zanimivega snubca. Bil je šofer avtobusa. Nanjo je hotel narediti dober vtis, zato je vsakič, ko je bila med potnicami tudi ona, z vso močjo pritiskal na plin. To so bili časi, ko so bile ceste še makadamske in zelo ozke. Na nekem nepreglednem ovinku mu je nasproti pripeljal neki lovec na motorju, šofer je hitro zavrl, a ga je na 'šodru' zaneslo s takšno močjo, da se je zadnji del avtobusa znašel čez cesto. Spodaj pa je bil strm breg, ki se je spuščal v sotesko, kjer je tekla droča reka. Niso še potihnil glasovi, da jih je sam Bog rešil, sicer bi bilo lahko več kot sedemdeset ljudi mrtvih...«

Katarina se spominja tudi samomorilcev. Kakšno leto sta šla na 'štrik' tudi dva, ne le eden. Zakaj se je to dogajalo, ne ve.

»O tistih, ki so sami položili roko nase, je potem krožilo nešteto zgodb. Bog ve, koliko je bilo v njih resnice. So se mi pa fantje smilili. Nekateri so bili veseli, družabni, zdelo se je, da jim gre vse kot po maslu, a ne bodi vrag – zjutraj pa so jih našli na skednju! Jaz pa sem kljub težavam še zmeraj živa. Lepo, kajne?«

(Konec)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Ivan Kenda – človek, ki je kupil Blejsko jezero

PETER COLNAR

Ivan Kenda, ki se je rodil 24. junija 1877 v Podklopci pri Bovcu, je kupil blejski grad in jezero! Denarja mu ni 'poklonila' banka, kot je sedaj v navadi. Bil je pošten. Italijanski diplomat Carlo Dossi je namreč nekoč zapisal: »Mnogim manjka samo denar, da bi bili pošteni.« Po tem naj bi bil pošten, vsaj dokler je imel veliko denarja. Tudi s posojili, ki jih je lahko vračal. Bil je gospodarstvenik, hotelir in veleposestnik, nekaj časa tudi blejski župan.

Vir njegovega bogastva je bil v Ljubljani in Bolgariji. Po trgovski šoli se je v Ljubljani ukvarjal z gostinstvom. Leta 1901 je odprl restavracijo, ob tem pa se je kot mladenič zelo navduševal nad učenjem tujih jezikov. Pri iskanju podatkov odkrijemo, da se je hitro povzpел

na mesto vodje gostilničarske zadrage ter kasneje tudi zveze zadrug. V Ljubljani je kupil hotel in gostilno. Začel je z organizacijo gostilničarskih tečajev v Ljubljani, na Bledu in v Kamniku.

Ko je v bolgarski prestolnici Sofija leta 1910 vodil gostilniški tečaj, je naredil takšen vtis, da je lahko prevzel tamkajšnje hotelsko podjetje. Posel mu je prinesel velik dobiček. Tako je obogatel. Ob koncu prve svetovne vojne se je vrnil na slovenska tla ter na Bledu kupil več nepremičnin. Več nepremičnin in vpliva je pridobil tudi zaradi zakona z Marijo Peternel, hčerko po vojni že nekdanjega blejskega župana, s katero se je sicer poročil že pred obdobjem bivanja v Bolgariji. Postal je prvi lastnik Blejskega gradu slovenske narodnosti, hkrati pa je kupil

tudi Blejsko jezero. Med pravicami, ki si jih je pridobil, je bila tudi pravica ribolova v Savi Bohinjki. Seveda je to znal ponuditi in zaračunavati številnim gostom Blede.

Od konca leta 1925 do konca leta 1927 je bil tudi blejski župan. Kot vedno vplivnejši gospodarstvenik in veleposestnik je urejal hotele, kopališča, ceste in poti, pomembno vplival na razvoj Blede ter na razvoj tamkajšnjega turizma. Po njegovi zaslugi se je med drugim med obema vojnama začela turistično razvijati tudi Pokljuka, kjer so okoli leta 1928 zgradili hotel Šport. Na Bledu je bil med Kendovimi najbolj vidnimi turističnimi investicijami njegov Park hotel. V bližini je zgradil tudi zabavišče Kazina.

Ob poslabšanju gospodarskih razmer in nezmožnosti

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Škofji Loki se je 20. 6. 1859 rodil slovenski agronom, publicist in organizator kmetijstva Gustav Pirc. Leta 1921 so ga izvolili za predsednika kmetijske družbe za Slovenijo.
- V Kranju se je 22. 6. 1825 rodil cerkveni dostojanstvenik Janez Gogala. Določen je bil za naslednika škofa Pogačarja, vendar je umrl pred objavo imenovanja.
- V Kamniku se je 24. 6. 1875 rodil politik, pisatelj in odvetnik Ivo Benkovič.
- V Železnikih se je 25. 6. 1874 rodil slovenski pisatelj Janko Mlakar.
- V Kamniku se je 26. 6. 1787 rodil izdelovalec orgel Peter Rumpel.
- V Železnikih se je 26. 6. 1899 rodil gozdar, Maistrov borec Lojze Žumer.

odplačevanja dolgov je bil hitro ob vse premoženje. Po bankrotu se je z družino preselil na Pokljuko.

Nadaljevali so s skromno gostinstvo dejavnostjo. Jeseni 1937 je umrl v tragični prometni nesreči na Pokljuki.

Ugrabljeni dirkač

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Juan Manuel Fangio, legenda formule 1 (24. junij 1911–17. julij 1996), Argentinec, sin italijanskih izseljencev, ki si je želel postati zdravnik, a je že pri dvanajstih letih zapustil šolo, je potem, ko ga je očarala avtomehanika, švignil v bolid. S svojimi neverjetnimi uspehi je zaznamoval začetno desetletje formule 1, dirkal pa je za Alfa Romeo, Mercedes Benz, Ferrari, Maserati in Scuderio Sudamericano. Z velikim spoštovanjem so mu pravili El Maestro, Mojster, ali pa hudomušno El Chueco, Krivonogi. Prvi Grand prix si je privozil v Reimsu 1948, ko mu je bilo že

37 let. Zdaj spominjajo nanj tudi spomeniki v Buenos Airesu, Monte Carlu, Monzi, Stuttgartu in Nürburgringu ...

1958 je kubanski diktator Fulgencio Batista na otoku zahteval dirko, da bi zatrl gverilce, kako v Sierri Maestri deluje gverila, ki sta jo uspešno vodila mladi odvetnik Fidelito Castro in argentinski zdravnik Che Guevara. Kuba je bila tedaj največji ameriški bordel in Batista se je z ameriški gangsterji dogovarjal, da postane tudi največja igralnica, večja kot Las Vegas, raj za petične Američane. Na predvečer dirke je nekaj članom gverile uspelo, da so v nabiti hotelski veži ugrabili Fangia. Izginil je za več kot 24 ur. Diktator je dirko vseeno zahteval, izid je bil tragičen. Na cestišču je bilo razlito olje, govorilo se je, da so ga polili gverilci, in eden od dirkačev je zavozil med množico. Umrlo je pet ljudi, veliko je bilo ranjenih. Fangia so gverilci v Havani v eni noči trikrat preselili, med njimi so bila tudi mlada dekleta, ki naj bi Fangiu pojasnjevala, zakaj in kako se revolucionarna organizacija Gibanje 26. julij bori proti nečloveški strahovladi. Nekaj ur po tem, ko je bila dirka končana, so Fangia izpustili. Rekel je le to, da so gverilci lepo ravnali z njim. A novica je obletela svet. Nič več ni bilo mogoče zanikati, da gverila v Sierri Maestri zares obstaja ...

Kubanska kuhinja je pestra in izdatna, da ne govorim o koktajlih mojito in cuba libre. Meni so zelo ljubi.

Kroketi iz jajčevcev

Croquetas de berenjena

Za 4 osebe potrebujemo: 1 velik jajčevce, 150 g parmezana, 1 čebulo, 2 jajci (1 za krokete, 1 za panado), 1 žlico sesekljanega peteršilja, moko, drobtine, olje, sol, beli poper.

Pečico ogrejemo na 180°. Jajčevce prerežemo po dolgem in v obe polovici nekajkrat zarežemo v obliki rombov, a pazimo, da ne poškodujemo lupine. Polovici jajčevca damo v pekač, obložen s papirjem za peko, in pokapamo z oljčnim oljem. Pečemo okrog pol ure, da površina lepo zarumeni. Medtem na olju prepražimo sesekljano čebulo, da postekleni, in odstavimo ponev. Naribamo sir.

Ko je jajčevce pečen, ga izdolbemo, rahlo ozmemo v prtiču, da spusti odvečno vodo, ga pretlačimo z vilicami ter damo v porcelanasto posodo.

Dodamo sir, prepraženo čebulo, peteršilj, jajce, 1 žlico moka in 1 žlico drobtin, zmešamo in začинimo s soljo ter sveže mletim poprom. Z dvema žlicama oblikujemo krokete, jih povaljamo v moki, rahlo osoljenem razžvrkljanem jajcu, drobtinah in ocvremo na ne prevročem olju. Ponudimo s hrustljivo solato.

Pa dober tek!

Vaš razgled

Pogled v nebo je vedno lahko zanimiv, če je le kaj na njem. Oni dan popoldne je bil pogled s Podbrezjij prav tak. Koprenaste oblake so za trenutek zmotile še tri »črte«. Dve sta rezultat današnjega časa in človeškega napredka, po nebu pa jih rišejo letala. Tretja je rezultat narave, ko se v zraku sončni žarki srečajo z vodo. Prepričani smo, da vemo, kako bi se plebiscitarno odločili o tem, kateri od nebesnih pojavov vam bolj vzbudi pozornost, predvsem pa vam je ljubši. I. K. / Foto: Tina Dokl

Evropa brez meja je ena od vrednot združene Evrope. In res so meje padle, s pridružitvijo schengenskemu režimu tudi v Sloveniji. Toda zgodba, ko smo lahko nemoteno prehajali v sosednje države, tudi v najnovjšo članico evropske družine, se je zelo hitro iztekla. Z migrantsko krizo so se meje vrnila, nadzor nad njimi tudi, na jugu pa so jo celo okreplili z bodečo žico. A ostaja upanje, da se bodo prizori, kakršnega smo videli tudi na Jezerskem vrhu, kmalu spremenili. D. Ž. / Foto: Tina Dokl

Nove knjige (335)

Slovenija in pika!

MIHA NAGLIČ

Vprašanje: »Vsaj v določenem delu slovenskih medijev ste opredeljeni za skorajda božanstvo, ki s čarobno paličico iz Murgel dirigira, kot se mu zahoče. Pred vašim domačim pragom zažigajo knjige in še marsikaj. Kako gledate na razvoj politične kulture v zadnjih 25 letih?« – Odgovor: »Skrbi me. Je retrogradna. Gre vedno nižje, čeprav se zdi, da nižje že ne more. Zažiganje knjig ali pa metanje svinjskih glav na gradbišče džamije, ponižujoč odnos do beguncev in sovražni govor odražajo stanje duha v družbi. To stanje je skrb vzbujajoče. Še bolj skrb vzbujajoče pa je, da se politiki, ki bi morali s svojimi stališči in dejanji

državljanom predstavljati moralno avtoriteto in vodilo, do teh pojavov ne opredeljujejo. Ali pa se skrivajo za posplošenimi floskulami, brez opredelitve do konkretnih pojavov. Splošna razlaga, da je v demokraciji dovoljeno vse, če je le povedano na relativno spodoben način, po mojem mnenju ne pije vode. V demokraciji družbi ne more biti dovoljeno vse. Ne more biti dovoljeno delovanje proti človekovim pravicam, proti ustavi in proti demokraciji. Ko pa enkrat pristaneš, da je dovoljeno vse, izgubiš oporne točke za razločevanje pozitivnega od tistega, kar zavira ali vleče družbo nazaj.« (Str. 212)

Gotovo ste ob branju gornjega vprašanja in odgovora razbrali, da odgovarja Milan

Kučan, prvi predsednik države. Je eden od 24 intervjuvancev v novi knjigi, ki jo predstavljamo pred dnevom državnosti in želimo z njo tudi v tem knjižnem feljtonu počastiti 25-letnico RS. Intervjuje so opravili mladi avtorji, zgodovinar Boštjan Furlan, ekonomist Ožbej Peterle in družboslovec Marko Balažič, odgovarjali so: Igor Bavčar, France Bučar, Andrej Capuder, Francis Fukuyama, Gregor Golobič, Spomenka Hribar, Jaime Jaramillo-Vallejo, Jelko Kacin, Marko Kremžar, Milan Kučan, David Lipton, Jože Mencinger, Ivan Oman, Borut Pahor, Lojze Peterle, Ernest Petrič, Boris Pleskovič, Dušan Plut, Marjan Podobnik, Ciril Ribičič, Dimitrij Rupel, Jeffrey Sachs, Anton Stres, Franc Zagožen.

Jeseni sledi še ena taka knjiga. Veliko povedo tudi podatki, da so intervju zavrnilo Peter Jambrek, Ciril Zlobec in Slavoj Žižek, Janez Janša na poslana vprašanja (še) ni uspel odgovoriti, Tone Krkovič bi bil raje v drugi knjigi ... James Baker intervjujev ne daje več, Madeleine Albright je zmanjkalo časa, Noam Chomsky je sporočil, da nas preslabo pozna ... Kakorkoli že, kar je nastalo, je dragoceeno in berljivo in spodbuja k razmisleku ob četrstoletnici države. Priporočam.

Slovenija in pika!
Cankarjeva založba,
Ljubljana, 2016,
480 strani, 37,96 evra,
www.emka.si

razpredrilo GG

MILANOVO JUBILEJNO LETO

Milan Čadež, župan Občine Gorenja vas - Poljane, je maja praznoval petdeseti rojstni dan. Letos se pri njem okrogle obletnice kar vrstijo: osebni praznik, deset let že županuje, že desetič pa se je letos udeležil tudi Gorskega maratona štirih občin.

Alenka Brun

Milan Čadež je jutranji človek. Naj bo pisarna, teren ali ko ga srečate mimogrede kje na cesti v domačem kraju na Gorenji Dobravi, nasmehov mu nikoli ne zmanjka. Letos ga je obiskal abraham – 11. maja. Presenečenja in dogajanja ob njegovem osebnem prazniku se kar niso nehala. Veselo je bilo skoraj ves mesec. Prijatelji in sosedje so mu postavili mlaj, prav na rojstni dan pa so ga že v jutranjih urah razveselile radijske čestitke: spomnili so se ga na Sori, pa radiu Gorenjc, voščili so mu v službi, prijatelji iz sredinih rekreacij so se oglasili na domu, prejel je kup čestitk. »Na omrežju Facebook jim sploh še nisem prišel do konca.« Praznoval je posebej s sodelavci, svojo svetniško skupino in pripravil zabavo tudi za širši družinski krog ter prijatelje.

Otroštvo je Milan preživel na Gorenji Dobravi, na domači kmetiji. Bil je najmlajši od štirih otrok. Doma je sicer ostala sestra, Milanova družina pa je najprej živele pri ženinih starših, potem sta z ženo sezidala hišo v neposredni bližini njegove domačije, v njegovi vasi. Poročen je že 24 let, ima odrasla hčer in sina. Soproga je doma iz Loma nad Volčo. »Je tudi Pol'anika,« ponošno pove Milan.

Tudi žena je pridna rekreativka. Milan je namreč po duši strasten rekreativec.

Milan Čadež je praznoval petdeseti rojstni dan. Obiskal ga je tudi Abraham. Poleg tega, da z veseljem kolesari, rad teče, floorball mu ni tuj, nam pa fotografija pove, za koga navija ... / Foto: osebni arhiv

Rad kolesari, teče, zlasti mu je blizu gorski tek. Tako je vsako leto njegova glavna preizkušnja Gorski maraton štirih občin (GM4O). To je njegov letni cilj, tokrat pa se ga je udeležil že desetič. Upal je sicer na najboljši rezultat do sedaj, ker je bil res odlično pripravljen, a so vremenske razmere poskrbele, da proga tisti dan ni bila najboljša. V sedmih urah in štirih minutah je premagal 42 kilometrov, 2800 višinskih metrov navzgor in navzdol. Najboljši rezultat je dosegel pred dvema letoma, ko je progo pretekla prej kot v sedmih urah. Vendar pravi, da vse skupaj jemlje kot hobi in ne tekmuje z nikomer, čeprav se na GM4O vsako leto prijavi od tristo do štiristo tekačev.

Letošnji GM4O je zgodbo

razširil. Gorski maraton Podbrdo je dobil še 100-kilometrsko progo, ki poveže štiri vrhove: Črno prst, Porezen, Blegoš in Ratitovec; in Milanu so dodelili vlogo častnega podpredsednika te zgodbe. Stotim kilometrom pa so nadeli ime Ultra Pušcl Trail.

Po izobrazbi je Milan strojni inženir, ki je svoj drugi hobi našel v patentih. Preden je postal županovan je njegova služba, je delal v LTH-ju, kjer je imel kar precej inovacij, izboljšav, našel je rešitve, ki so kasneje zanimalo celo tujce in bi funkcionirale tudi danes, samo od produkta do produkta bi bilo potrebno prilagajanje. »Včasih sem bil strojnik in mi je bila politika hobi, sedaj je obratno,« pove. Prizna pa, da je, ker ima kot župan

veliko dela s takšnimi in drugačnimi projekti pa tudi priprave na gorski maraton mu vzamejo kar nekaj časa, na to v zadnjem času malo pozabil, kar je pravzaprav škoda. Je pa patentiral stiskalnico za zmanjševanje volumna za domačo uporabo in jih naredil kar precej.

»Vedno razmišljam in imam v glavi stavek, ki ga je enkrat izrekel Robert Bosh, da nobena stvar ni tako dobra, da bi lahko ne bila še boljša. Zame tako noben proces ni končan.« In s to miselnostjo se Milan Čadež loteva tudi županovanja. Ker je v njegovem 'poslu' dela ogromno, nas je zanimalo, kako bo letos z dopustom, bosta šla s soprogo recimo na morje, pa se je le navihano nasmehnil in postregel z odgovorom: »Naše življenje je dopust ...«

NAPORNA FANTOVŠČINA

Škofjeloški rokometni reprezentant Jure Dolenc se je skupaj s prijatelji poslovil od samskega stanu, jutri pa ga že čaka poroka.

Jure je moral nekaj sklec opraviti kar sredi ceste pod plakatom, ki v domači Škofji Loki napoveduje njegovo slovo od samskega stanu.

Vilma Stanovnik

Eden najboljših slovenskih rokometnih reprezentantov Jure Dolenc, ki na mestu desnega zunanega slovi po izjemni levici, se bo jutri poslovil od samskega stanu.

»Ostal brez zob in svobode« so na priložnostne majice zapisali njegovi prijatelji, ki so ga minulo soboto za fantovščino oblekli v francoske barve in mu okoli vratu obesili ogrlico iz česna, saj 27-letni

Jure zadnja leta trese mrežo za francosko ekipo Montpellier. V Francijo je zaročenka Saša povila tudi njunega prvojenca Marka.

»Že na večer pred fantovščino so me prijatelji opremili s sestavinami za testo, tako da sem moral ponoči peči francoske rogljičke,« je povedal Jure, ki je komaj našel čas za poroko, saj so ga po uspešni klubski sezoni takoj čakale (uspešne) kvalifikacije za januarsko svetovno prvenstvo, že 4. junija pa se z reprezentanco dobijo na novih pripravah za nastop na olimpijskih igrah v Riu.

GLEDALIŠKI ABONMA 2016/2017

NASMEJMO SE!

V KULTURNEM HRAMU IGNACIJA BORŠTNIKA CERKLJE

CUCKI Režija: Matjaž Latin MESTNO GLEDALIŠČE PTUJ

DEMOKRACIJA! Režija: Matjaž Zupancič SNG DRAMA

VEČNO MLADI Režija: Sandy Lopič SNG MARIBOR

TI NORI TENORJI Režija: Gojmir Lešnjak Gojc SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

STARO ZA NOVO Režija: Boris Kopal, Tin Vodopivec SITI TEATER BTC

ŠEKIJEVA ŠUNKICA Režija: Andrej Rozman Roza ROZINTEATER*, CANKARJEV DOM

ALI HAMLET PO SLOVENSKO

NIŽJA CENA ABONMAJSKE VSTOPNICE SAMO ŠE DANES, 24.6.

VPIS: TIC CERKLJE, KRVAVŠKA C. 1B, CERKLJE
WWW.NASMEJMO.SE / 051 606 220

Gorenjski Glas

HUMOR, HOROSKOP

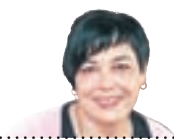
Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: 040 514 975

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

Oven (21. 3.–21. 4.)
Svoje misli boste skušali spraviti v red, vprašanje pa je, kako vam to tudi uspe. Vaši najbližji vas ne bodo pustili pri miru in klub upiranju vas bodo potegnili v svoj veseli, brezskrbni ritem. In ko se končno prepustite, boste neskončno uživali.

Bik (22. 4.–20. 5.)
Pri finančah bodite te dni še zlasti pazljivi, saj veste, da pri zapravlivosti nimate prave mere, saj se vam takrat čas ustavi. Težave, ki vam že nekaj časa ne dajo spati, se pozitivno rešijo. Ob koncu tedna bo zelo pestro in zanimivo.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
Naredili si boste načrt, a kaj, ko vam bo padel v vodo. Nameravali boste konec tedna preživeti po svoje, a vam bodo obiski preprečili. Na koncu se bo zasukalo tako, da boste kljub vsemu več kot zadovoljni, saj vam obiski pri-sejejo presenečenja.

Rak (22. 6.–22. 7.)
Tudi če se boste še tako branili, se avanturi ne boste mogli izogniti. Možnost, da zraste v trajno zvezo, bo, odvisno pa bo le od vas. Priznali si boste, da ste tudi vi ranljivi in ljubezni še kako potrebni. Pričakujte finančni priliv.

Lev (23. 7.–23. 8.)
Obetajo se vam prijetni dogodki in čez ves teden se vas bo držala dobra volja. Izkoristili boste vsako možnost lepih trenutkov in nihče, čeprav rad, vas ne bo mogel spraviti s tira. Zvezde vam bodo naklonjene, izkoristite priložnosti.

Devica (24. 8.–23. 9.)
Nekateri vas bodo razočarali, drugi presenetili. Vsakega po malo, tako da vam ne bo dolgčas. Zaradi nereda okoli sebe boste jezni, a prav nič ne boste pripomogli k temu, da bi se kaj spremenilo. Predali se boste lenarjenju.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
Dobili boste neustavljivo željo po preurejanju. Spreminjali boste vse po vrsti in niti neumestne pripombe vas ne bodo zmedle. Na čustvenem področju se pripravite na spremembe. Prvi hip utegne prevladati strah, a ne dolgo.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)
Poskrbeli boste za svoje zdravje. Slaba vest bo odveč, čeprav vas bo spremljal občutek, da si ne smete privoščiti lenarjenja. Pri finančah se bremenite že nekaj časa in ne vidite izhoda. Vložili boste še več truda in bili presenečeni.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
Za vse boste imeli dovolj časa, samo za vas ga bo skoraj zmanjkalo. Po čudnem nizu dogodkov boste kljub vsemu prišli do svojih pet minut in uživali trenutke v dvoje, ki vam vedno več pomenijo. Ni dovolj sprejemati, treba je tudi dati.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
Kljub temu da se bojite tvegati in ste najraje z obema nogama na trdnih tleh, se boste kmalu odločili za akcijo. Nove ambicije vas bodo pripeljale k novim uspehom. Negativnih reakcij se vam ni treba bati, pred vami je vse dobro.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
Sami pri sebi boste razmislili, kaj je sploh tisto, česar si želite. Naslednji korak pa je uresničitev tega. Spremembe bodo večje, kot si sploh lahko mislite. Poguma vam ne bo primanjkovalo, saj bodo želje večje od strahu.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
Prišli boste do čudovite rešitve stare čustvene težave. Naj vam nikar ne vzame volje dejstvo, da nobena stvar ni čez noč. Do zelenega cilja boste vseeno prispeli brez zamude. Načrti, ki jih imate, se vam v celoti uresničijo.

TA JE DOBRA

Pri optiku

Optik je zaposlil novega prodajalca in mu razlagal sistem prodaje v njegovi trgovini: »Če se bo kak kupec zanimal za očala in bo vprašal za njihovo ceno, mu povejte, da stanejo deset tisočakov. Če ne bo komentiral, da so predraga, dodajte: »In še pet tisoč za steklo!« Če še ne bo komentarja s strani kupca pa dodajte: »Za vsako posebej!«

Kaj bo za večerjo

Janez se zvečer vrne domov iz druge izmene v tovarni, se sesede na stol v kuhinji in vpraša: »Kaj bo za večerjo?« Žena se postavi v zapeljivo pozo in pravi: »Mogoče jaz?« Janez: »Saj veš, da ne smem nič mastnega.«

Vsakemu svoje

Tomaž prinese domov plačo, stopi pred ogledalo in pokliče ženo.
»Draga, ali vidiš ta denar v ogledalu?«
»Vidim.«
»To je tvoj denar.«
»Hvala. Kaj boš imel pa ti?«
»Moj denar je pa ta, ki ga držim v roki!«

Če bi se poročil s tabo ...

Vili po dolgem času spet sreča svojo prvo ljubezen, ki se je poročila z drugim moškim.
»Vili,« mu reče, »ali sploh veš, da sem že nekaj časa vdova?«
»Sveta nebesa,« se prestraši Vili. »Če bi se takrat poročil s tabo, bi bil zdaj že mrtev!«

Preložen

Kako rečejo, ko pokopljejo uradnika? Samo preložili smo ga.

LAŽJI SUDOKU

4	6	3	1	7		
	8		5		6	
		3	6	2	4	
1		2	5			9
	7				4	
3		8	7			2
		4	7	3	5	
	3		2			1
		5	9	4	8	

Rešitev:

7	9	8	5	1	2	6
1	6	2	7	3	9	4
9	2	5	1	7	6	8
8	1	9	6	9	3	1
6	9	6	1	2	7	5
6	9	5	2	8	7	1
1	7	2	4	9	5	6
8	2	6	9	1	7	4
9	1	8	6	3	2	7

TEŽJI SUDOKU

5	8				1	9
2			6			8
9			7	5		
			3		6	5
1	3	9		8		
				6	7	
				9		3
4						
	1	6				4

Rešitev:

7	9	2	8	5	1	6
6	2	1	8	5	7	9
5	1	7	9	2	6	8
8	2	9	6	7	3	1
1	8	2	7	6	5	9
6	9	7	1	8	2	3
2	7	8	9	1	4	5
8	2	1	6	5	9	7
9	1	6	7	2	8	3

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravila P. F.

DRUŽABNA KRONIKA

BOHINJSKI FOLKFEST

Bohinj je med 14. in 19. junijem letos gostil drugi mednarodni folklorni festival Folkfest Bohinj. Nastopile so skupine iz Srbije, Bolgarije, Slovenije in Makedonije, prav posebno zanimiva pa so bila dekleta iz plesne skupine Bidadari, ki prihaja iz Beograda.

Alenka Brun

Štiridnevni bohinjski Folkfest je prisotne, radovedneže in ljubitelje folklornih naprevov in plesov razveseljeval s parado in zanimivimi nastopi, mi pa smo se udeležili predzadnjega večera, ki je bil sicer bolj tekmovalne narave, pa spet ne toliko.

Organizator festivala je bil KD Bohinj, sodelovali pa so Slovenci, Makedonci, Srbi in Bolgari. Slovenijo so zastopali bohinjski folklorniki in godba, ki je v petek pospremila mimohod skupin v

Bohinjski Bistrici, nadaljevanje folklornega večera pa je sledilo na odru Doma Joža Ažmana.

Iz Bolgarije sta se festivala udeležili dve skupini: Folklorni studio Puldin in Folklorna skupina Svetlina, pri Srbih so zaplesali mladi člani KUD-a Sveti Sava, pri Makedoncih pa člani ansambla Narodnih plesov in pesmi Orce Nikolov. Tako srbski kot makedonski folklorniki imajo za seboj lepo število nastopov na festivalih, osvojili pa so tudi že mnogo priznanj. Folklorni studio Puldin je mlajši studio, star sedem let, svetlinovci pa plešejo že deset let.

Precej zanimanja so pri gledalcih vzbudila srbska dekleta Sanja, Danica in Irina, ki plešejo v plesni skupini Bidadari indonezijske plese. Prihajajo iz Beograda, Bidadari pa deluje v srbski prestolnici pod okriljem tamkajšnje indonezijske ambasade. Tokrat smo jih videli v balijskih nošah. Z nastopom, mimiko, gibi in pojavo, so mogoče delovale eksotično, a ravno to je tisto, kar jih je naredilo za gledalca še bolj zanimive, lahko bi rekli celo unikatne. Njihova mentorica in ustanoviteljica šole oziroma skupine, Ivana Ašković, je namreč dolgo časa živela

v Indoneziji, v stik z njihovo kulturo pa je prišla že, ko je študirala v Ameriki. Na Havajih je prvič resneje spoznala plese z Balijske. Navdušenost je bila tolikšna, da se je odločila, da bo to tema njene doktorata. Ko je doktorirala, je živela na Balijske nekaj let, pred slabimi dvajsetimi leti pa se je vrnila v Beograd. Ljubezen do kulture in tradicije, izročila in plesov Balijske in nasploh Indonezije je prinesla s seboj in ustanovila je Bidadari. Beograjčankam so se plesi takoj priljubili, mislim pa, da bo po tokratnem obisku bohinjskega festivala morda zadeva začela zanimati tudi Gorenjke.

Bohinjci so gostili drugi mednarodni folklorni festival Folkfest Bohinj. / Foto: A. B.

Tudi tokrat sta bila del festivala parada in mimohod sodelujočih. / Foto: A. B.

Ivana Ašković s svojimi plesalkami / Foto: A. B.

Z mimiko in plesnimi gibi so dekleta navdušila. / Foto: A. B.

Glasi aplavz je na odru požel tudi KUD Sveti Sava iz Srbije. / Foto: A. B.

Nastop makedonskega ansambla narodnih plesov in pesmi Orce Nikolov / Foto: A. B.

VRTIMO GLOBUS

Selena in Justin padla z odra

Pevka **Selena Gomez** je med koncertom v Oklahomi na odru padla, a se je s publiko nasmejela trenutku nepazljivosti. »Prvi padec na Revival svetovni turneji. In to v Tulsu. Lahko verjamete?« je dejala. Nekaj dni prej je podobno izkušnjo na odru z javnostjo delil njen bivši fant Justin Bieber: »Še dobro, da sem kot mačka in sem pristal na nogah.« Gre za naključje ali sta bivša ljubimca združila moči pri samopromociji?

Na letalu doživela živčni zlom

Salma Blair (43), igralka, najbolj prepoznavna po vlogi v Podlih igrah, je zaradi kombinacije zdravil in alkohola na letalu doživela živčni zlom in pristala v bolnišnici. »Zažgal mi je intimne predele. Ne pusti mi ne jesti in ne piti. Pretepa me. Ubil me bo,« je v joku ponavljala igralka, ki se je vračala iz Kankuna v Mehiki, kjer je preživela očetovski dan skupaj z nekdanjim možem in njunim štiriletnim sinom. Blairova se je za svoje nespametno ravnanje opravičila.

Tragična smrt zvezdnika Zvezdnih stez

Nadarjeni igralec **Anton Yelchin** je zaradi serijske napake ročne zavore na avtomobilu Jeep izgubil življenje. Vozilo ga je stisnilo ob steno, kjer je zaradi zadušitve umrl. Našel ga je znanec, zdravniški oglednik pa je potrdil, da je šlo za nesrečo, igralec naj bi po njegovi oceni umrl v manj kot eni minuti. Toksiološki testi bodo znani v nekaj mesecih. Na kraju nesreče niso našli sledi drog ali alkohola. Yelchinu so se na družabnih omrežjih poklonili številni znani.

Raperka mu ne zaupa več

Iggy Azalea (26) in njen zaročenec, zvezdnik NBA **Nick 'Swaggy P' Young (30)** sta se po dveh letih in pol zveze razšla. Raperka je novico sporočila preko Instagrama: »Kljub temu da zelo ljubim Nicka in sem mu poskušala oprostiti in obnoviti svoje zaupanje do njega, sem ugotovila, da tega nisem zmožna.« Glasbenica, kot kaže, ne more pozabiti košarkarjevega varanja, ki ga je v posnetku, ki se je pojavil v začetku leta, celo sam potrdil.

Članici FS Svetlina iz Bolgarije, ki je tudi sodelovala na 2. Mednarodnem folklornem festivalu Folkfest v Bohinju, sta zaljubljeni in ljudski ples in izročilo: hči in mama, 33-letna Violeta in 56-letna Raina Ivancheva. / Foto: A. B.

Dan planšarstva na Krvavcu

Ob začetku pašne sezone bodo v nedeljo na Krvavcu pripravili prireditev Kravca s Krvavca Fest.

ANA ŠUBIC

Krvavec – Ob začetku letošnje pašne sezone na Krvavcu bosta pašni skupnosti Jezerca in Kriška planina v nedeljo prvič pripravili prireditev Praznik planšarstva na Krvavcu – Kravca s Krvavca Fest. S prireditvijo, ki se začne ob 10. uri, želijo ohraniti tradicijo planšarstva. Pašništvo ima namreč na Krvavcu že več stoletij dolgo tradicijo; danes jo nadaljujeta prej omenjeni pašni skupnosti, ki imata vsaka po 130 hektarjev pašnih površin.

»Pobočja Krvavca so eno najvišje ležečih pašnikov v Sloveniji; pašništvo se začne od 1500 m in sega vse tja do 2000 metrov,« je pojasnil Franci Vrhovnik, predsednik Pašne skupnosti Kriška planina. Marko Kuhar, predsednik Pašne skupnosti Jezerca, je poudaril: »Pašni skupnosti Jezerca in Kriška planina sodita med redke na Gorenjskem, pri katerih se obseg planinske pašne ni nikoli zmanjšal.«

Letošnja pašna sezona se je začela 10. junija, ko so kmetje iz Pašne skupnosti

Jezerca na južno pobočje Krvavca prignali 160 krav, 16. junija pa se je na severnem pobočju Krvavca začelo pasti še 230 krav kmetov iz Pašne skupnosti Kriška Planina. Za prve skrbita Polona in Marko Kuhar iz brunarice Sonček na Gospinci, za druge pa Maria in Silvo Grilc, lastnika planšarije EkoTurizem Viženčar na Kriški Planini. V obeh pašnih skupnostih letno namolzejo okoli 6300 litrov eko mleka, ki ga večinoma predelajo. Pašni skupnosti na nedeljskem prazniku planšarstva oz.

rekreativno zabavnem pohodu s pastirji in kravami po pašnih poteh Krvavca obljubljata bogat spremljajoč program s kravjo ruleto, z glasbo in s tradicionalnimi pastirskimi malicami na petih lokacijah. Malica bo za obiskovalce, ki bodo ta dan na Krvavcu prišli s kabinsko žičnico, brezplačna. Ob 15. uri bo pri kapeli Marije Snežne na Krvavcu potekala tudi pastirska maša, ki jo bo tako kot vse ostale nedelje do maledga šmarna (8. september) daroval Ivan Jenko, župnik iz Predoselj.

Dobrodelno prireditev obiskal tudi Luka Kovačič

Dobrodelno prireditev je obiskal tudi Luka Kovačič.

Jesenice – V nedeljo so društva Končno nekaj dogaja, Kavarna Stara Sava, društvo Up, restavracija Pastel in številni drugi na Stari Savi na Jesenicah pripravili dobrodelno prireditev, katere namen je bil zbiranje sredstev za zdravljenje 19-letnega Bohinjca Luka Kovačiča, ki se pogumno bori s hudo boleznijo. Na Jesenicah so v podporo Lukovemu zdravljenju pripravili turnir v malem nogometu, hokeju na asfaltu, namiznem nogometu, pikadu, košarki in celo pokru, znani humanitarci Fikret Fičo Avdič pa malo dražbo športnih izdelkov, za katero so športne drese donirali nekdanji hokejist in jeseniški podžupan Miha Rebolj, vratar Robert Kristan, Rok Tičar, Robert Sabolič ter nogometaša Miral Samardžič in Siniša Anđelkovič. Dogodek je obiskal tudi Luka Kovačič, ki se je minuli teden vrnil z zdravljenja v Nemčiji, ki naj bi trajalo več kot leto dni. Kovačič se je zahvalil vsem za pomoč. Kot je dejal, je pred njim le še en cilj – to je zmaga nad boleznijo, potem pa bo svojo energijo preusmeril v pomoč tistim, ki jo potrebujejo.

Kuhali so na »ta lesenmo šporhat«

Klobase z lesenega štedilnika / Foto: Tina Dokl

Kokra – Turistično društvo Kokra, ki deluje deset let, je pripravilo prav tako deseti Semenji v Kokri. Na njem so se na stojnicah predstavili rokodelci z domačo obrtjo in starimi kmečkimi običaji, tudi letos so postavili »kožarico«. To je koliba, krita s smrekovim lubjem, kakršne so v preteklosti postavljali gozdarji, ki so več tednov preživeli v gozdu na sečnji. Na semnju so na »ta lesenmo šporhat« kuhali kranjske klobase in divjačinski golaž, stregli pa tudi z domačimi orehovimi štruklji z medom. V okviru prireditve so organizirali tudi blagoslov kolesarjev in koles, ki je bil že drugi po vrsti in je kljub slabšemu vremenu privabil veliko kolesarjev.

Lovstvo zanima tudi srednješolce

Strahinj – Interesna dejavnost naravoslovje in lovstvo je že tretje leto zapored potekala v Biotehniškem centru (BC) Naklo in njihova ekipa dijakov se je letos v Postojni na Srednji gozdarski in lesarski šoli udeležila tretjega zabavnega tekmovanja v poznavanju naravoslovno-lovskih vsebin pod naslovom Male zelene celice. Troje petčlanskih ekip je izkazovalo svoje znanje o organiziranosti lovstva in lovske zakonodaje, načrtovanju trajnostne rabe divjadi, ornitologiji, lovskem orožju in biologiji velikih in malih zveri. Prav dijaki BC Naklo Jan Burnik, Domen Mali, Žan Dolenc, Klemen Kožuh in Jošt Drol, tudi edina ekipa z Gorenjskega, so pokazali največ znanja. Naj dodamo, da si komisija Mladi in lovstvo pri Lovski zvezi Slovenije zelo prizadeva naravoslovno in lovske znanje približati tudi dijakom, zlasti tistim, ki obiskujejo srednje biotehniške šole s kmetijskimi in naravovarstvenimi programi.

BC Naklo so zastopali Jan Burnik, Domen Mali, Žan Dolenc, Klemen Kožuh in Jošt Drol. / Foto: Miro Dovžan

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 25. 6., in nedelja, 26. 6.

18.50, 21.10 DAN NEODVISNOSTI:
NOVA GROŽNJA
18.30, 20.30 OB TEBI
13.20, 15.10, 17.00 ISKANJE
POZABLJIVE DORY, sinhro.
14.45 NINJA ŽELVE: IZ SENC
14.40, 16.30 PERNATA BANDA, sinhro.
16.45 ANGRY BIRDS, sinhro.
18.15 HOUSTON, IMAMO PROBLEM!
20.00 PLANET SAMSKIH

13.30, 15.30 ISKANJE POZABLJIVE
DORY, 3D

18.30, 21.00, 22.40 MOJSTRI ILUZIJE 2
13.45, 18.20, 20.30 OBVEŠČEVALNA
15.40 PRIKLICANO ZLO 2
15.50 NINJA ŽELVE: IZ SENC
16.00 WARCRAFT: ZAČETEK
13.50 ANGRY BIRDS, sinhro.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 24. 6.

18.00 ISKANJE POZABLJIVE DORY, sinhro.
20.30 MOJ KRALJ

Sobota, 25. 6.

18.00 ISKANJE POZABLJIVE DORY,
3D, sinhro.

20.30 MOJ KRALJ

Nedelja, 26. 6.

20.30 MOJ KRALJ

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo
pravico do spremembe programa.

CINEPLEX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 25. 6.

18.50, 21.10 DAN NEODVISNOSTI:
NOVA GROŽNJA
17.40, 20.00, 22.30 DAN NEODVISNOSTI:
NOVA GROŽNJA, 3D
18.10, 20.20, 22.35 OB TEBI
14.40, 16.45 ISKANJE POZABLJIVE DORY

Milena Čerin in Matjaž Kristan

Simona Dijak in Anton Bizjak

Sašo Švigelj in Teja Tominec

Glasovnica za Kmečko ohcet v Bohinju

Vabimo vas, da sodelujete v izboru za par, ki se bo v soboto, 30. julija, poročil na tradicionalni Kmečki ohceti v Bohinju. Izbirate lahko med predstavljenimi pari in se odločite za tistega, ki vam je najbolj všeč. Veljavne bodo le originalne glasovnice, ki bodo do vključno torka, 28. 6. 2016, objavljene v vsaki številki Gorenjskega glasa in bodo prispele do petka, 1. 7. 2016, na sedež Turističnega društva Bohinj, Ribčev laz 48, 4265 Bohinjsko jezero. Veljavne bodo glasovnice, ki bodo prispele do 12. ure. Na koncu bomo med vsemi glasovnicami izžrebali pet srečnežev, ki bodo prejeli lepo nagrado Gorenjskega glasa in Turističnega društva Bohinj.

Kmečka ohcet v Bohinju

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Poštna številka in pošta: _____

Glasujem za par št.: _____

Karitas
www.karitas.si

**OTROCI NAS
POTREBUJEJO**

Zbiramo šolske potrebščine
za 12.000 otrok v stiski. Darujete lahko
s poslanim SMS sporočilom s
ključno besedo **ZVEZEK** ali **ZVEZEKS**
na **1919** in darovali boste 1 ali 5 EUR.

Prispevajo lahko uporabniki Telekom Slovenije,
SI.mobilna, Tušmobilna, Debitela, Izimobilna in T-2.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS – Janez Rozman, s. p., T: 04/531 52 49

GOLI OTOK: 27. 8.; **AKCIJA: MADŽARSKE TOPLICE:** 2.–6. 10.; **BANOVC:** 16.–20. 10.; **TUHELJ:** 4.–7. 7.; **BANJA VRUČICA - SARAJEVO:** 27.–30. 10.; **MURTAR IN DUGI OTOK – VEČ TERMINOV. AVTOBUSI:** 52-, 56-, 60-SEDEŽNI IN KOMBI 8+1. www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PIREDITVE

Ob dnevu državnosti

Besnica – Danes, v petek, 24. junija, bo v in ob cerkvi v Sp. Besnici prireditev Moja domovina Slovenija in 7. kresni večer. Prireditve se bo začela ob 20. uri s sv. mašo v cerkvi sv. Janeza Krstnika. Po maši pa bo ob cerkvi kulturni program v počastitev dneva državnosti in v čast zavetniku cerkve Janezu Krstniku, nato bo sledilo družabno srečanje.

Križna Gora – Danes, v petek, 24. junija, bo na predvečer dneva državnosti prireditve Slovenska pesem na Križni Gori. Z začetkom ob 21. uri bodo najprej pod lipo, nato pa na terasi Gostilne pri Boštjanu prepevali člani kvarteta Obzorje in Janez Triler.

Železniki – Jutri, v soboto, 25. junija, bo ob 20. uri v Kulturnem domu Železniki proslava ob dnevu državnosti z naslovom Pojmo pesem srečnih ljudi.

Apno – Krajanje Apna vabijo ob prazniku dneva državnosti v soboto, 25. junija, od 9. do 17. ure na brezplačne okusne palačinke na avtobusno postajo Apno.

Velesovo – Ob dnevu državnosti in praznovanju 25-letnice samostojnosti Slovenije bo jutri, v soboto, 25. junija, ob 18. uri v velesovski cerkvi slovesna maša za domovino, po maši pa bo pred cerkvijo kulturni program.

IZLETI

Po poteh preddvorskih voda

Preddvor – Zavod za turizem Preddvor ter Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj vabita na naravoslovno-doživljajski pohod. Izlet bo jutri, v soboto, 25. junija, z začetkom ob 9. uri v naselju Hrib pri Preddvoru (nasproti obrata Jelovica). Več informacij in obvezna je prijava do danes, petka, 24. junija, v TIC Preddvor osebno, po e-pošti info@preddvor-tourism.si, uros.brancovic@ctpp-kranj.si ali pa pokličete na 031 698 627 (Mirjam) in 040 303 752 (Uroš).

Kolesarjenje po občini Naklo

Naklo – Društvo upokoencev Naklo vabi v soboto, 25. junija, na kolesarjenje po občini Naklo v počastitev dneva državnosti in občinskega praznika. Kolesarjenje se bo začelo ob 9. uri pred Gasilskim domom Naklo. Prijavite se lahko od 8.30 dalje.

OBVESTILA

V Medgeneracijskem centru Kranj

Kranj – V Medgeneracijskem centru Kranj bo danes, v petek, 24. junija, ob 9. uri in v ponedeljek, 27. junija, ob 18. uri Vadba za zdravo hrbtenico. V torek, 28. junija, bo ob 18. uri Starševska kavica. Predhodne prijave in informacije za obe prireditvi: 082 058 457 ali mck-prijava@luniverza.si.

Brezplačni tečaj angleščine

Radovljica – V KamRi od 27. junija do 1. julija organizirajo delavnice angleščine z naravnimi govorniki iz Amerike. Delavnice bodo pripravljene za različne nivoje znanja, od začetne do poslovne angleščine. Nekaj je še prostih mest, zato se čim prej prijavite.

Dan odprtih vrat društva Svetlin

Kranj – Društvo Svetlin vabi na dan odprtih vrat, ki bo v torek, 28. junija, od 16. do 19. ure v društvenem prostoru v Medgeneracijskem centru v Kranju, Cesta talcev 7.

KONCERTI

Obredja

Kranj – Komorni zbor De profundis vabi na koncert z gosti z naslovom Obredja, ki bo v nedeljo, 26. junija, ob 20. uri v atriju Pavšlarjeve hiše v starem mestnem jedru v Kranju. V primeru slabega vremena bo sprememba lokacije na dan koncerta objavljena na njihovi spletni strani.

RAZSTAVE

Škofja Loka '91

Škofja Loka – Loški muzej bo ob praznovanju 25-letnice osamosvojitve Slovenije v Galeriji na Loškem gradu jutri, v soboto, 25. junija, ob 19.30 odprl razstavo v razstavi Škofja Loka '91.

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41www.gorenjskiglas.si

To je knjiga, kakršne še ni bilo. V njej devet vrhunskih slovenskih kuharskih mojstrov korak za korakom predstavlja pripravo svojih avtorskih jedi – tistih, za katere so prepričani, da jih lahko pripravimo tudi mi. Z vami kuhajo slavni chefi: Janez Bratovž, Igor Jagodič, Borut Jovan, Tomaž Kavčič, Andrej Kuhar, Marko Pavčnik, Gorazd Potočnik, Uroš Štefelin, Bine Volčič.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

1890
EUR

* poštnina

Gorenjski Glas

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek – do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas:

ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

PRODAM

BEGUNJE, 38 m², 1. nad/3, bremen prosto, balkon, klet, nadstrešek za avto, nova fasada, 67.000 EUR, tel.: 040/567-544 16002222

Oldhamska cesta 12, 4000 Kranj
Tel.: 04/202 13 53, Fax: 04/202 17 85
GSM 051/320 700,
E-pošta: info@k3-kern.si

ODDAM

SOBO, 18 m², za skladišče, pri zdravstvenem domu, za 5 let, tel.: 031/549-008 16002226

FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73, Faks: 236 73 70, E-pošta: info@fesst.si, Internet: www.fesst.si

TRISOBNO stanovanje z vrtom, tel.: 040/233-888 16002254

HIŠE

PRODAM

KMEČKO hišo, preurejeno v počitniški objekt – vikend, na 155+454 m² pozidani in stavbni parceli in 2021 m² sadovnjaka s travnikom, Breznica pod Lubnikom št.14, Šk. Loka, cena 48.000 EUR, 041/947-265, jure.vernik@siol.net 16002043

domplan

Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, F: 04/20 68 701
M: 030 641 621, E: www.domplan.si
E: domplan@domplan.si

V zadovoljstvo naših strank upravljamo zanesljivo in varne storitve posredovanja v prometu z nepremičninami. Obiščite nas na naši spletni strani: www.domplan.si

MOTORNÁ VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

SUZUKI Swift, letnik 1999, bencin, zelene barve, dobro ohranjen, ugodno, tel.: 041/406-966 16002200

VW GOLF JX, letnik 1991, prevoženo 189.000 km, kjuka, vozen, ogled, cena po dogovoru, tel.: 04/23-24-979 16002188

KUPIM

OSEBNO vozilo od 1. lastnika, tel.: 041/227-338 16002231

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

LITA platišča z zimskimi gumami, 15 col za Ford Fusion, tel.: 041/467-546 16002235

STROJI IN ORODJA

PRODAM

GRAFIČNA preša za visoki tisk, tiskanje 28 x 38 cm, cena 390 EUR, tel.: 070/701-962 16002227

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

LEPE plohe in nekaj desk, tel.: 041/233-150 16002264

OREHOVE, smrekove in hrastove plohe, tel.: 04/51-81-463 16002229

SMREKOVE plohe 1,3 m³, sušene 2 leti, tel.: 031/216-547 16002251

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 16002003

AKCIJA – peleti, odkup živine, koruza, krmila TMK KZ 19, 1 tona/285 EUR, z dostavo. Smrekca center, d.o.o., Zabnica 5, tel.: 04/25-51-313 16002028

HRASTOVA drva, 45 EUR/m³, in smrekove deske (1 cola), 110 EUR/m³, šir. od 10 do 15 cm, tel.: 04/25-11-084, 031/303-180 16002234

KVALITETNA suha bukova drva, metrska ali razžagana, možna dostava, tel.: 041/905-557 16002265

SUHA bukova, hrastova in mešana drva, razrezana, ter goli hrasta, možna dostava, tel.: 031/330-425 16002118

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

KUHINJO Gorenje z vgradnim hladilnikom in štedilnikom, hrast, ter predsobo, dobro ohranjeno, tel.: 031/202-667 16002242

OGREVANJE, HLAJENJE

PRODAM

RADIATORJE Jugoterm, 650 x 1400, tel.: 031/716-629 16002259

VRTNA OPREMA

PRODAM

4 PLETENE stole za teraso, ročno delo, cena 100 EUR, tel.: 031/512-421 16002223

VRTNI komplet, miza + 2 klopi z naslonjalom, 2 m, zelo ugodna cena, tel.: 051/649-793 16002260

GLASBILA

PRODAM

DIATONIČNO harmoniko BE ES AS Melodija, staro 1 leto, cena po dogovoru, tel.: 031/302-411 16002228

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

ŽENSKO kolo v dobrem stanju, cena 10 EUR, tel.: 040/835-712 16002224

TURIZEM

ODDAM

APARTMA v Umagu - Murine, lepo urejen, lastno parkirišče, po ugodni ceni, tel.: 041/887-285 16002237

V ČERVARJU pri Poreču oddam 3-sobni apartma, tel.: 00385/524-362-00, 00385/988-344-97 16002258

HOBII

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kovance in drobnarije, tel.: 051/258-936 16002007

STARINE

PRODAM

PREDALNIK, cizo, leseno samokolnico, nočne omarice, vhodna vrata z železno rešetko, kovano, tel.: 041/874-181 16002239

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

DO OČAL kot na napatnico lahko v enem tednu, popust do 100 EUR, Optika Aleksandra, Qlandia, 04 234 234 2, tel.: www.optika-aleksandra.si 16002266

3. 7. 2016 Pohod na Učko in kopanje v Opatiji
14. 8. 2016 Veliki Klek/Grossglockner
21.-23. 10. 2016 Obiranje mandarin z ogledi Trogirja, Medugorja, Mostarja, izvira reke Bune in delte reke Neretve (spanje na Makarski rivieri)
Informacije in prijave: 051 666 294 AR TUR, Andreja Remic, s.p.

Izžrebani nagrajenci nagradne križanke z geslom **HUDIČEVA BRV**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu, 10. junija 2016, prejmejo: 1. nagrado: knjigo Peter Pokorn: fotomonografija Svetloba in čas prejme **Silva Čebulj**, Cerklje; 2. nagrado: knjigo Zvone Pelko: fotomonografija Škofjeloški pasjon 2009 prejme **Marija Gregorič**, Kranj; 3. nagrado: knjigo Čebelnjaki na Loškem prejme **Alojzij Marcen**, Medvode.

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena 7. junija 2016 v Gorenjskem glasu, je bilo podjetje **Avtohiša Vrtač, d. o. o.**, iz Stražišča pri Kranju. Nagrajenci: 1. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW TIGUAN – **Ivica Premrov**, Žabnica; 2. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW POLO – **Stane Jarc**, Škofja Loka; 3. nagrada: poklanja Gorenjski glas – **Janez Pobežin**, Tržič Nagrajencem čestitamo!

Radio Triglav
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trig Toneta Čušarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

PRODAM

INVALIDSKI skuter, močnejši, kot nov, električni, primeren za starejše, ugodno prodam, lahko dostavim, tel.: 041/517-900 16002252

KMETIJSKI STROJI

PAJKA na 4 vretena, velikega 4 m, v delovnem stanju ali zamenjam za manjšega, tel.: 04/57-23-353, 070/448-288 16002225

PRODAM

REFORM metrac H7, 70 ks, 2.860 ur, 45 km/h, hidrostat, letnik 2005, s koso Lely 240FHD, letnik 2010, cena 24.000, tel.: 068/681-569 16002248

PRIDELKI

PRODAM

ČEŠNJE hrustavke, Zabukovje 2, Kranj, tel.: 041/223-797 16002243

ČEŠNJE domače, dnevno sveže obrane hrustavke in domače naravne sokove, 16 vrst, vam ugodno nudi Kmetija PRINC, Hudo 1 pri Kovorju, Tržič, 041/747-623 16002257

DOMAČE 100% bučno olje, tel.: 041/258-832 16002253

JEČMEN in ječmenovo slamo, tel.: 041/628-065 16002247

MLADI krompir v okolici Kranja, tel.: 041/971-508 16002232

VINO lastne predelave; modro frankinjo, cviček, tel.: 041/822-631, Boris 16002249

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

10 DNI staro teličko in bikca simentalca, tel.: 031/307-209 16002246

2 KRAVI LS pasme, breji, tel.: 04/57-20-102 16002262

ČB bikca, starega 10 dni, in ČB telice, breje 8 in 9 mesecev, tel.: 031/871-659 16002241

ČB bikce, stare do 3 tedne, tel.: 041/378-848 16002250

JAGNETA za nadaljnjo rejo ali zakol, tel.: 041/730-958 16002238

KOKOŠI - jarkice, rjave, črne in grahaste barve, pred nesnostjo, pripelje-mo na dom, tel.: 041/710-113 16001993

KOZE različnih velikosti, tel.: 051/634-100 16002245

KRAVO simentalco, breje 9 mesecev, in teličko, težko okoli 200 kg, tel.: 051/365-442 16002244

NESNICE rjave, grahaste, črne pred nesnostjo. Brezplačna dostava na dom. Vzreja nesnic Tibaot Zlatko, Babinci 49, Ljutomer, tel.: 02/58-21-401 16000704

TELICO ciko, breje 4 mesece, tel.: 041/980-371 16002261

TELIČKO simentalco, staro 14 dni, tel.: 041/896-712 16002255

TELIČKO simentalco, staro 20 dni, tel.: 031/542-293 16002256

PODARIM

1 LETO stare kokoši, tel.: 041/337-678 16002263

OSTALO

PRODAM

SLAMO ob žetvi z njive, tel.: 041/944-287 16002230

ZAPOSLOTITVE (m/ž)

IŠČEM

DUO Rolo išče delo na zabavah, obletnicah z domačo in zabavno glasbo, tel.: 041/741-355 16002159

POSLOVNI STIKI

FESST d.o.o., Koroška c. 2, Kranj

Nudimo vse vrste posojil, ugodne obresti
04/236-73-75

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 16002004

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela - z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, tel.: 041/222-741 16001598

ADAPTACIJE, novogradnje, od temeljev do strehe, notranji ometi, fasade, betonske in kamnite škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč, z našim ali vašim materialom. Babič Miloš, s.p., Hraše 24, Lesce, tel.: 041/622-946 16002163

BARVANJE napuščev in fasad do višine 25 m, z lastnimi dvigali - ugodno. Nudimo tudi vsa slikopleskarska dela. Sandi Ferlan, s.p., C. talcev 14, Kranj, tel.: 041/682-166 16001999

BARVANJE napuščev in fasad, beljenje, glajenje sten, barvanje oken in vrat, antiglivični premazi proti plesni, dekorativni ometi in opleski vam nudi Pavc Ivan, s.p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 16002201

EKOCLEAN, d.o.o., Podljubelj 259, Tržič nudi čiščenje in razrez cistern ter filtracijo olja! Pleskanje stanovanj in stopnišč, tel.: 041/989-987 16002006

FLORJANI, d.o.o., C. na Brdo 33, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 16002005

KERAMIČARSTVO Janez Kleč, s.p., Milje 77, Visoko vam nudi kvaliteto in ugodno polaganje keramičnih ploščic in adaptacije kopalnic, tel.: 051/477-438 16001757

POSEK in spravilo lesa, možnost odkupa lesa na panju. M-LES, Matej Urh, s.p., Bodešče 18, Bled, tel.: 031/561-613 16001922

SANACIJA dimnikov z nerjavečimi tuljavami, vrtnje, zidava in popravila, nudimo dimne obrobe in kape. Cvetko Rajko, s.p., Brezje pri Dobu 4a, Dob, tel.: 051/828-419 16002009

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141 16002002

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

ZASEBNI STIKI

ŽENITNE raznovrstne, zanimive ponudbe, z vse države, različnih starosti. Mnogo je samskih fantov, gospodov ... Hitra spoznavanja, 031/836-378, www.zau.si 16002008

RAZNO

PRODAM

NEMŠKI daljnogled in lesene vile za seno ter plastično cisteno za vrtičkarje, tel.: 04/51-41-015, 051/253-303 16002240

UGODNO prodam 3 inox sodčke za vino, 2 x 50 lit., 1 x 35 lit., malo rabljeni, tel.: 041/639-284 16002233

www.gorenjskiglas.si

*Je čas, ki da,
je čas, ki vzame,
pravijo,
je čas, ki celi rane
in je čas, ki nikdar ne mine,
ko zasanjaš se v spomine.*

ZAHVALA

V 85. letu se je poslovila spoštovana gospa

ZLATA ŽITNIK
z Meje 2

Vsem, ki ste nam izrekli sožalje, poklonili sveče in cvetje, darovali za sv. maše in jo pospremili na njeni zadnji poti, iskreno hvala. Hvala g. župniku Francu Godcu iz Primskovega in gospodu prelatu Slabetu za duhovno spremstvo, pevcem, Komunalni Kranj in gospe Veri Bogomolec za vso pomoč.

Njeni
Junij 2016

*Čprav tvoj glas se več ne sliši,
beseda tvoja v nas živi,
povsod te slišimo mi vsi,
med nami si.*

ZAHVALA

V 76. letu si nas zapustila

ANA MUBI
Olipova Anica iz Letenic

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sovaščanom Letenic, prijateljem, znancem in sodelavcem, ki ste nam ob slovesu stali ob strani. Hvaležni smo vsem, ki ste jo razveseljevali in ji z obiski krajšali dolge dni. Zahvala tudi osebju Onkološkega inštituta Ljubljana in zdravnici Simoni Borštnar. Zahvala tudi pogrebniemu zavodu, govornici, pevcem in gospodu župniku Branku Balazicu, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: mož, hčerki z družinama, vnuki ter njeni sestri

*A sreča kot sonce zahaja
in z njo odidejo mnogi,
le mama vztraja do kraja
v svoji angelski vlogi.
/T. Pavček/*

ZAHVALA

Tiho, kakor je živela, se je v 94. letu od nas poslovila naša draga mama, stara mama, prababica, sestra, teta, tašča in svakinja

JOŽEFA JERIČ
roj. Zaman, p. d. Florjanova Pepca iz Dvorij

Vsem, ki ste nam ob boleči izgubi stali ob strani, nam pomagali, z nami sočustvovali, darovali cvetje, sveče in sv. maše ter jo pospremili na njeni zadnji poti, se iskreno zahvaljujemo.

Vsi njeni
Dvorje, junij 2016

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a spomin nate
bo vedno ostal.*

ZAHVALA

V 81. letu nas je zapustil

MILAN NOVAK
ing. Agronomije iz Trboje

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, bivšim sodelavcem, Darkovim sodelavcem, ŠD Trboje in PGD Trboje. Posebna zahvala uslužbencem Doma Taber in župniku za lepo opravljen obred slovesa, pogrebni službi Navček in pevcem Zupan za zapete žalostinke. Lepa hvala tudi g. Janku in g. Cirilu za poslovilne besede ob grobu.

Vsi njegovi
Trboje, 14. junija 2016

OSMRTNICA

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre
le daleč, daleč je ...*

Tiho, za vedno je zaspala naša ljuba žena, mama, babica, prababica in sestra

JOŽICA OŠINA
roj. Zupan

Od nje se bomo poslovili v ponedeljek, 27. junija 2016, ob 15. uri na pokopališču na Kokrici.

Pogrešali jo bomo: mož Štefan, sin Vladimir, hčeri Živana in Milena z družinami, sestra Slavka, vnuki, pravnuki in drugo sorodstvo

ZAHVALA

*Nasmešek tvoj nikoli v nas ne bo zbledel,
tvoj obraz v spominu nam večno bo živel.*

V 90. letu starosti se je od nas poslovil naš dragi mož, oče, dedek, pradedek, tast, brat in stric

IVAN BELEHAR
čebelar iz Hrastja

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečene besede sožalja, darovano cvetje, sveče in sv. maše. Posebno zahvalo smo dolžni osebju Bolnišnice Golnik, dr. Vipotnikovi, dr. Andolšku, patronažni sestri in negovalkam. Hvala župniku Prestorju za lep obred, predsedniku Čebelarkega društva Šenčur za govor ter PGD Voklo in PGD Hrastje - Prebačevo. Hvala vsem, ki ste našega dragega očeta v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Vsi njegovi

ANKETA

Marsikaj se je spremenilo

VILMA STANOVNIK

Te dni, ko praznujemo 25-letnico samostojnosti države, se pojavljajo vprašanja, v čem se nam je v tem času življenje izboljšalo ali poslabšalo. Zato smo tako vprašanje zastavili tudi so-govornikom.

Foto: Primož Pičulin

Igor Martinjak, Kranj:

»Mislim, da bistvene razlike med življenjem pred petindvajsetimi leti in sedaj ni, vedno je bilo treba delati. Če si delal, si lahko spodobno živel nekoč in lahko tudi danes.«

Nada Miklavčič, Kranj:

»Nikoli nismo slabo živeli, čeprav je bilo mogoče včasih vse bolj sproščeno, manj je bilo stremjenja za denarjem. Danes vsi hočejo več. Ni pa mi všeč tudi to, da nam Evropa vsiljuje svoje interese.«

Selman Čorović, Kranj:

»Življenje v petindvajsetih letih se je precej spremenilo. Mislim, da je enostavno marsikaj drugače, kot je bilo. Gre zlasti za način in hitrost življenja pa tudi za način razmišljanja.«

Danilo Flis, Golnik:

»Pred leti je bilo lepo, ker smo bili pionirski, bolj smo bili vsi povezani, kolektiv je bil pomembnejši. Zdaj se večina zanima zgolj zase, vendar je tudi sedaj življenje kar dobro.«

Tomaž Štular, Kranj:

»Čeprav težko ocenjujem, kako je bilo včasih, mislim, da so za vsa obdobja plusi in minusi. Zanesljivo je sedaj življenje bogatejše, vseh pa mi je tudi, ker začnemo verjeti v domače produkte.«

Kosci »prekosili« sami sebe

Slovenski kosci so na svetovnem prvenstvu v ročni košnji v Nemčiji postali prvaki v kraljevi kategoriji.

JANEZ KUCHAR

Jama – Slovenski kosci in kosice so minuli konec tedna sodelovali na svetovnem prvenstvu v ročni košnji v Wiesmuru v nemški deželi Spodnja Saška. Tekmovanja se je udeležilo 225 tekmovalcev iz petdesetih ekip iz Švice, Avstrije, Nizozemske, Španije, šestih nemških dežel in Slovenije. Slovenski kosci in kosice so »prekosili« samega sebe in osvojili šest pokalov, k uspehu pa so veliko prispevali tudi tekmovalci s širšega gorenjskega območja. Miha Čarman z Jame pri Kranju in Matej Pibernik iz Moravč sta nastopila za ekipo, ki je zmaga la v najtežji, kraljevi kategoriji. V ženski ekipi, ki je osvojila bronasto medaljo, so bile tudi Romana Krek in Sabina Čarman, obe z Jame, in Urška Peternel s Svetega Tomaža nad Škofjo Loko. Tomaž Oblak z Jame je bil tretji med člani v kraljevi kategoriji, Lojze

Svetovni prvaki v ročni košnji v kraljevi disciplini: Miha Čarman, Matej Pibernik, Janez Vivod in David Avgustinčič

Križnar s Štefanje Gore pa je bil član mednarodne ekipe seniorjev, ki je prav tako osvojila bronasto medaljo. Trinajstletni Andraž Oblak z Jame je bil prvi med mladinci, za drugo slovensko ekipo pa sta nastopila tudi Jaka in

Roman Krek z Jame. Slovenske tekmovalce so v Nemčiji spodbujali harmonikarji Jaka Krek, Rado Čelik in Lovro Draksler.

Nemci so bili doslej vedno poznani kot zelo uspešni organizatorji, tokrat pa se niso

izkazali. Kot je povedal Miha Čarman, predsednik Društva koscev in kosic Slovenije, v soboto do polnoči niso prejeli uradnih rezultatov prvenstva, Janez Koren iz Bratoncev pa tudi ne pokala za naslov svetovnega prvaka med seniorji.

Proslavili bodo pri vaški lipi

Voglje – Osrednja prireditev občine Šenčur ob dnevu državnosti bo drevi ob 21. uri v Vogljah. Pri tamkajšnji lipi bodo praznovali že šestindvajsetič po vrsti. Slavnostnemu govoru župana Cirila Kozjeka in kulturnemu programu, ki ga pripravljajo kulturno društvo Utrip, otroci iz podružnične šole Voklo, glasbeniki, pesnik in Pihalni orkester občine Šenčur, bo sledila pogostitev s krofi.

O novem statutu jeseni

Kranj – Na sredini seji kranjskega mestnega sveta naj bi svetniki v prvi obravnavi govorili tudi o novem statutu občine. Že pred sejo so imeli kar nekaj pripomb člani delovne skupine krajevnih skupnosti, tudi na seji pa so svetniki opozorili, da je še pred sprejetjem treba doseči nekaj pomembnih dogovorov, zato se je župan Boštjan Trilar odločil, da obravnavo novega statuta preloži na eno od jesenskih sej mestnega sveta.

Tomažin največji lastnik žičnic v Kranjski Gori

Ljubljanska družba RRC, ki je v lasti avstralskega Slovenca Anthonyja Tomažina, je na dražbi kupila skoraj 40-odstotni delež v družbi RTC žičnice Kranjska Gora.

MARJANA AHAČIČ

Kranjska Gora - Delež je družba RRC, sicer že večinska lastnica Žičnic Vogel, kupila na dražbi dveh podjetij v stečaju, GTC Kope in Rikom; obe sta imeli v Žičnicah Kranjska Gora po nekaj manj kot 20-odstotni lastniški delež. Družba je tako postala največji posamični lastnik v podjetju, kjer ima 29-odstotno lastništvo tudi družba Skiways, ki se je prav tako udeležila dražbe. V Kranjski Gori veliko pričakujejo od novih lastnikov. »Imamo dober občutek, ker že na Voglu lahko vidimo, da se lastniki trudijo stvari zapeljati v pravo smer,« je nakup komentiral župan Janez Hrovat. »Pričakujemo,

da bodo delali čim bolje, da se bodo posodabljali, mi pa jim bomo pri tem nudili maksimalno podporo. Tako v prostorskih načrtih kot z gospodarstvom, ki jim bo zagotovo stopilo nasproti,« pravi Hrovat, ki si, vse odkar je prevzel vodenje občine, prizadeva, da bi v Kranjski Gori na noge postavil tri ključne komponente, ki jih sodoben turistični center po njegovem potrebuje: kopalnišče, kamp in žičnice. »Kamp v Martuljku smo končno uspeli urediti, z Jasnno, alpskim, hladnim, divjim kopalniščem smo na pol poti, saj podobnega načrtujemo tudi v Martuljku, z novim lastništvom Žičnic pa je tudi zasvetila luč na koncu še enega tunela.«

Nov način naročanja na preglede v bolnišnici

Jesenice – V Splošni bolnišnici Jesenice so uvedli nekaj novosti pri naročanju pacientov. Kot so pojasnili, so se odločili, da bodo v prihodnje večino informacij o predvidenem terminu pregleda, preiskave ali posega posredovali pacientom prek SMS-sporočil ali po elektronski pošti. »Pacientu zato vljudno prosimo, naj ob vpisu v sprejemni pisarni zdravstvenim administratorjem povedo svojo mobilno številko in elektronski naslov, če želijo prejemati informacije na tak način. Kontaktne podatke za SMS-obveščanje ali e-obveščanje lahko pripišejo tudi k napotnicam, ki jih pošljejo po pošti, ali pa nas o spremembi obvestijo na elektronski naslov spremembe@sb-jes.si,« so povedali v bolnišnici. Paciente, ki bi se radi osebno naročili na pregled, pa obveščajo, da je pisarna centralnega naročanja premeščena iz prvega nadstropja v pritličje glavne bolnišnične stavbe (v bivše prostore trgovine z medicinskimi pripomočki).

Dan državnosti v Škofji Loki

Škofja Loka – V Škofji Loki bodo dan državnosti in 25-letnico osamosvojitve obeležili jutri, 25. junija, ob 18. uri na Mestnem trgu. Slavnostni govornik bo Branko Celar, nekdanji načelnik oddelka za mejne zadeve in tujce na Ministrstvu za notranje zadeve, veteran vojne za Slovenijo, član policijskega veteranskega združenja Sever, dobitnik državnega odlikovanja. Sledil bo koncert Mestnega pihalnega orkestra. Ob 19.30 bodo v Loškem muzeju odprli razstavo Škofja Loka '91, ob 21. uri pa bo na Cankarjevem trgu koncert skupine OF ob njeni desetletnici.

vremenska napoved

Danes bo sončno in vroče, predvsem v gorah popoldne in zvečer ni izključena kakšna vročinska nevihta. Jutri in v nedeljo bo spremenljivo do pretežno oblačno, zlasti popoldne bodo možne krajevne nevihte. Vročina bo popuščala.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

17/32 °C

SOBOTA

18/31 °C

NEDELJA

18/29 °C

